ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΕΜΠΤΗ 3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1922
Σελήνη 27 ἡμερῶν
Ἀνατολὴ ἡλίου ὥρα 7.3. 9—Δύσις 5.5. 11
Ἀνεμομάζ. Ἀειθαλὲ τὸν μ.

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ 267 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 25 | ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ | ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 4-44 — ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 50

ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΕΘΑ, ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΘΥΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ!

«Μέχρι τῆς 1ης τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1920, ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς, ὑπὸ ἔποψιν ὀργανώσεως, ἠθικοῦ καὶ διοικήσεων τῶν μονάδων, ΗΤΟ ΣΤΡΑΤΟΣ ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΣ».

[Συνταγματάρχης Σπυρίδωνος, ἐξεταζόμενος ὡς μάρτυς εἰς τὴν δίκην χθές.]

Δὲν τὰ διετύπωσεν ἀξιωματικὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης· τὰ εἶπε χθὲς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς καταθέσεώς του ὁ ἀντισυνταγματάρχης Σπυρίδωνος, εἷς τῶν ἀρίστων ἀξιωματικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατεύματος, ὅστις διηύθυνε τὸ 4ον—δηλαδὴ τὸ σπουδαιότατον μαζὶ μὲ τὸ 3ον Γραφεῖον τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Στρατηγοῦ Παπούλα, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας.

Στρατὸς ἀπαράμιλλος, δυνάμενος νὰ συγκριθῇ καὶ ὑπερέχων ἔτι τῶν Εὐρωπαϊκῶν στρατῶν τῶν Συμμάχων ἐν Μακεδονίᾳ, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἔνορκον βεβαίωσιν τοῦ διακεκριμένου ἐπιτελοῦς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν πολλάκις ἐκφρασθεῖσαν γνώμην αὐτῶν τῶν ἰδίων Ἀρχηγῶν τῶν Συμμαχικῶν ἐν τῇ Βαλκανικῇ δυνάμεων.

Τὸ Ἑλληνικὸν πεζικὸν εἶνε «ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΝ ΤΩΝ ΠΕΖΙΚΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ», εἶπε δημοσίᾳ ἐν ἐπισήμῳ γεύματι καὶ ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἀτέγκτῳ εἰλικρινείᾳ ὁ Ἄγγλος Ἀρχιστράτηγος εἰς τὸν Στρυμῶνα. Καὶ ὅμως ὁ ἀπαράμιλλος αὐτὸς στρατὸς, ὅστις ἀπὸ Νίκης εἰς Νίκην καὶ ἀπὸ Θριάμβου εἰς Θρίαμβον κατέπληξεν ἐχθροὺς καὶ φίλους καθ' ὅλην τὴν ἔνδοξον τετραετῆ περίοδον ἀπὸ τοῦ 1916 ἕως τὸ 1920, μετεβλήθη αἴφνης, ὡς διὰ βασκανίας ἢ δι' ἐπιδράσεως κακοῦ δαίμονος, εἰς τὸν πανικόβλητον ὄχλον, ὅστις διελύθη εἰς τὸν κρότον τῶν πρώτων κανονιοβολισμῶν τοῦ ἐχθροῦ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίθεσιν.

Καὶ ἔρχεται αὐτομάτως εἰς τὴν μνήμην μας τὸ ῥητὸν τοῦ Ναπολέοντος, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὸ πόρισμα τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς:

—«Οἱ ἄριστοι τῶν ἀνδρῶν τοῦ κόσμου ἦσαν οἱ Μακεδόνες ὑπὸ τὸν Ἀλέξανδρον, οἱ Καρχηδόνιοι ὑπὸ τὸν Ἀννίβαν».

Ναί! Οἱ στρατοὶ ἐμπνέονται καὶ μεγαλουργοῦν ὅταν εὑρίσκωνται ὑπὸ φωτισμένους καὶ ἀξίους Ἀρχηγούς. Καὶ τοὺς ἀξίους Ἀρχηγοὺς καὶ τοὺς ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΥΣ ΣΤΡΑΤΟΥΣ δημιουργοῦν οἱ ἄξιοι Κυβερνῆται. Τραγικωτάτην δὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας ταύτης παρέχει ἡ ἐν τῷ Στρατοδικείῳ ἐκδικαζομένη ὑπόθεσις τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶς.

Καὶ τὸ φῶς ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐντείνεται. Καὶ ἡ ἀγωνιῶσα Ἐθνικὴ ψυχὴ μανθάνει πῶς ὁ ἡρωϊκὸς καὶ ἔνδοξος Ἑλληνικὸς στρατὸς μετεβλήθη εἰς τὸν ἀναίσχυντον συρφετὸν, εἰς τὸ ἐξουθένωμα καὶ τὸ ῥάκος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐδίωκαν εὐάριθμοι βάρβαροι καὶ ἔρριπταν εἰς τὴν θάλασσαν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Μανθάνει ποῖοι ἦσαν οἱ αἴτιοι τῆς ἥττης καὶ οἱ ὑπεύθυνοι τῆς συμφορᾶς.

* * *

Ἀλλὰ ἐκ τοῦ φωτὸς καὶ ἐκ τῶν διδαγμάτων τούτων εἶνε ἀνάγκη νὰ προέλθῃ πραγματικὴ καὶ θετικὴ ἡ ὠφέλεια καὶ τὸ κέρδος. Οὐδεὶς ἐχέφρων δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι σκοπὸς τῆς Ἐπαναστάσεως δὲν εἶνε μόνον ἡ τιμωρία τῶν ἐνόχων καὶ ἡ μαστίγωσις τῶν καταχραστῶν. Ἡ καταδίκη... τῶν κακῶς ἐχόντων δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ΣΚΟΠΟΝ. Εἶνε ἁπλῶς μέσον, ἄχαρι καὶ θλιβερὸν ἐνίοτε. Εἷς ΣΚΟΠΟΣ ὅμως πρέπει νὰ τίθεται πάντοτε, Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ!

Δὲν προτιθέμεθα νὰ κρίνωμεν ἢ νὰ ἐλέγξωμεν τὸ ἔργον τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἀναγνωρίζομεν εἰλικρινῶς τὸ δυσχερὲς τοῦ ἔργου αὐτοῦ, καὶ τὴν καλὴν θέλησιν τῶν ἰθυνόντων τὴν Ἐπανάστασιν. Θεωροῦμεν ὅμως ἐπιτέλεσιν στοιχειώδους πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος νὰ ἐκφράσωμεν τὴν γνώμην ὅτι, παρὰ τῆς καταβληθείσης προσπαθείας καὶ τὴν σημαντικὴν βελτίωσιν, ἡ στρατιωτικὴ ἀνασύνταξις δὲν ἔφθασεν ἔτι εἰς σημεῖον ἀντάξιον τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων τὰς ὁποίας πρόκειται ν' ἀντιμετωπίσωμεν συντόμως, καὶ τὰς ὁποίας μᾶς ὑποδεικνύουν οἱ φίλοι μας ἔξωθεν, τονίζοντες τὴν ΑΝΑΓΚΗΝ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΙΣΧΥΡΟΤΑΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.

Ἡ σύντομος δημιουργία ἀξιομάχου στρατοῦ εἶνε ἡ Λυδία λίθος τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ΘΑ ΚΡΙΘΟΥΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ καὶ τῆς Ἱστορίας οἱ ὑπεύθυνοι Ἀρχηγοί της.

Ἔχουν οὗτοι κατὰ τὴν ἰδικήν μας τοὐλάχιστον ἀντίληψιν ἔχουν τὸ ἐπιτακτικώτατον καθῆκον, αἰρόμενοι εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, νὰ θέσουν κατὰ μέρος τὰς προσωπικὰς συμπαθείας, τοὺς ἐγωϊσμοὺς, τὰς ζηλοτυπίας, αἵτινες μᾶς ὡδήγησαν εἰς τὸν ὄλεθρον, καὶ νὰ τάξουν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Στρατοῦ τόσον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ὅσον καὶ εἰς τὸ μέτωπον, δεδοκιμασμένους ἄνδρας, ἀνταποκρινομένους εἰς τὰς ἐλπίδας τῆς Κοινῆς Γνώμης καὶ τοῦ Στρατεύματος.

Αἱ θεωρίαι τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν κομματικῶν προτιμήσεων τῶν ἀξιωματικῶν ἐδημιούργησαν τὸν ἔνοπλον συρφετὸν καὶ τὴν αἰσχύνην τοῦ 1922. Ἡ ἀντίθετος ἐνέργεια, προηγουμένως, εἶχε δημιουργήσῃ τὸν ἀπαράμιλλον στρατὸν καὶ τοὺς θριάμβους τῶν πρὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου ἐποχῶν.

Καὶ τὸ συμπέρασμα, συμπέρασμα ὑπερόχως διδακτικὸν, ἐκ τῆς παραβολῆς ταύτης, θέτει διαυγῶς καὶ σαφῶς σήμερον ἐνώπιον τῶν Ἰθυνόντων ἡ πρόσφατος πλέον Ἑλληνικὴ Ἱστορία: Τὰ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ, ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, τὰς ΕΥΘΥΝΑΣ καὶ τὰς ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ.

* * *

Ἀποβλέποντες εἰς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἐγνωσμένην φιλοπατρίαν τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἐκλέξουν τὴν κατεύθυνσιν ἥτις ἄγει εὐθὺ πρὸς Σωτηρίαν καὶ πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς καταρρυπωθείσης Τιμῆς τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους.

Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

2α ΕΚΔΟΣΙΣ

"ΙΣΧΥΡΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ" ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΕΜΑΛ, ΕΝΩ Η ΑΓΓΛΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΤΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΝ Ν' ΑΦΗΣΗ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 2 Νοεμβρίου. [Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας]. — Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀρχίζει ἤδη ν' ἀντιμετωπίζῃ τὸ ἐνδεχόμενον τοῦ νὰ εὑρεθῇ ὑποχρεωμένη ΝΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ. Παρὰ τὴν ἀρχικὴν ἀπόφασίν της νὰ παραμείνῃ μέχρι τῆς συνάψεως τῆς ὁριστικῆς εἰρήνης, καὶ παρὰ τὰς ἰσχυρὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις ἃς συνεκέντρωσεν ἐκεῖ, καὶ τὸν στόλον της τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὰ ὕδατα τῆς Προποντίδος, τὸ Φόρεϊν Ὄφφις ἀντιλαμβάνεται τὴν δυσχέρειαν εἰς ἣν θὰ εὑρεθῇ ἡ Ἀγγλία, ἐὰν οἱ Γάλλοι ἀπεσύροντο ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν Πρωτεύουσαν καὶ ἐγκατέλειπον μόνους τοὺς Ἄγγλους. Αἱ Ἀγγλικαὶ προσπάθειαι τείνουν εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον τώρα. Νὰ πεισθοῦν οἱ Σύμμαχοι καὶ κυρίως οἱ Γάλλοι νὰ παραμείνουν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰσέτι, παρὰ τὴν πίεσιν τὴν ὁποίαν ὁ Κεμὰλ ἀσκεῖ, ἐπιζητῶν ὄχι τόσον νὰ γίνῃ κύριος τῆς Πρωτευούσης, ὅσον νὰ κατορθώσῃ νὰ διαπεραιώσῃ τὸν στρατόν του εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην, καὶ νὰ εὑρεθῇ ἀντιμέτωπος τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων εἰς τὸν Ἕβρον, ὥστε νὰ δοκιμάσῃ νὰ ἐπιβάλῃ τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης ἐκεῖθεν.

Ἐὰν, παρὰ τῆς προσπαθείας τῆς Ἀγγλικῆς Διπλωματίας, δὲν ἐπιτευχθῇ συνεννόησις μὲ τοὺς Γάλλους καὶ ἀφεθῇ ἡ Κωνσταντινούπολις, τὰ Βρεταννικὰ στρατεύματα δὲν πρόκειται νὰ ἀποχωρήσουν τελειωτικῶς, ἀλλὰ θὰ καταλάβουν τὰ Δαρδανέλλια καὶ τὴν Καλλίπολιν, καὶ θὰ κρατήσουν, τῇ βοηθείᾳ σημαντικωτάτου στόλου, ἰσχυρότατα τὰ Στενὰ τῶν Δαρδανελλίων, ἅτινα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ ἐγκαταλείψῃ ἡ Ἀγγλία, φοβουμένη ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ κλεισθοῦν καὶ πάλιν.

Μὲ τὴν ἐνέργειαν ὅμως αὐτὴν ὁ δρόμος τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως—ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΕΜΑΛ, ὅστις, μεταφέρων ἀκωλύτως καὶ ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος σημαντικὰς δυνάμεις, ὅσας θὰ κατώρθωνε νὰ ἔχῃ διαθεσίμους, θὰ ἠδύνατο νὰ μεταβάλῃ τὴν ὄψιν τῆς καταστάσεως.

Οἱ Ἀγγλικοὶ πολιτικοὶ κύκλοι τονίζουν ὅτι, καίτοι στεροῦνται ἐπακριβῶν πληροφοριῶν, ἐν τούτοις πιστεύουν ὅτι γίνεται σύντονος ἐργασία ἐν Ἑλλάδι πρὸς προπαρασκευὴν ΙΣΧΥΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ, δυναμένου νὰ ἀντιμετωπίσῃ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΝΙΚΗΦΟΡΩΣ πᾶσαν Κεμαλικὴν αὐθάδειαν ἐν Θράκῃ, δεδομένου ὅτι, ἂν ἡ κατάστασις ἐξελιχθῇ πρὸς τοιαύτην κατεύθυνσιν, ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ στηριχθῇ ΕΙΣ ΜΟΝΑΣ ΤΑΣ ΙΔΙΚΑΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ, καθόσον Σερβία καὶ Ρουμανία δὲν θὰ κινηθοῦν, εὑρισκόμεναι σήμερον ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΤΟΝ ΕΠΙΡΡΟΗΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ. Πάντως ἐπικρατεῖ ἡ ἀντίληψις ὅτι, παρὰ τὴν μὴ ἀποκρυπτομένην ἀπαισιοδοξίαν, ἡ Γαλλία θὰ πεισθῇ εἰς τὸ τέλος.

Αἱ προσωπικαί μου ἀντιλήψεις εἶνε ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις σήμερον, ἀναμένουσα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν Ἀγγλικῶν ἐκλογῶν, δὲν πρόκειται νὰ λάβῃ ὁριστικὴν ἀπόφασιν πρὸ τῆς παρόδου ἀρκετῶν ἡμερῶν ἀκόμη. Ἐκτὸς αὐτοῦ, εἶνε ἤδη γνωστὸν ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις Πουανκαρὲ κλονίζεται ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ἀναμένεται ὡς πιθανὸς ὁ σχηματισμὸς—καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν δυνηθῇ νὰ κρατηθῇ ὁ Πουανκαρὲ—τῆς νέας ὑπὸ τὸν κ. Ἀντρὲ Ταρντιέ, ὁπότε καὶ ἡ συνεννόησις κρίνεται ὡς διευκολυνομένη σημαντικῶς.

Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ

Η ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΑΓΓΑΡΙΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ ΧΑΡΙΝ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ

ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΘΥΣΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Η ΠΡΩΤΗ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΔΙΕΛΥΣΕ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ

ΕΝΩ Ο ΛΑΟΣ ΕΛΗΣΤΕΥΕΤΟ, Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΠΕΙΝΟΥΣΕ

ΗΜΕΡΑ ΤΡΙΤΗ

Ὁ τραγικὸς ἀρχιστράτηγος τῆς ἥττης εἶχε τὴν εὐεργετικήν του χθές. Καὶ ἤκουσε πολλὰ, μὲ τὸ τεταμένον οὖς, παρ' ὅλην τὴν βαρηκοΐαν του. Δὲν τοῦ τὰ ἔψαλαν οἱ ἐπαναστατικοὶ ἐπίτροποι, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ ὁμόφρονες καὶ συνεργάται του, οἱ συστράτηγοι καὶ οἱ ἐπιτελάρχαι του!

Ἡ φρικτὴ ὑπόθεσις τῆς φυγῆς διεξετραγῳδήθη κατὰ πλάτος καὶ κατὰ μῆκος. Καὶ ὁ Χατζανέστης ἀνάλγητος τὰ ἤκουσεν ὅλα, μὲ τὴν ἰδίαν ἀναλγησίαν ποὺ τὰ διέπραξε...

* * *

Ὁ σωματάρχης ὑποστράτηγος Σουμήλας, ὁ ὑπαρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου τῆς Στρατιᾶς συνταγματάρχης Πάσσαρης, ὁ ἀντισυνταγματάρχης Κοιμήσης, ὁ ταγματάρχης Σκυλακάκης—ὅλοι, ὄχι μόνον «μὴ» βενιζελικοί», ἀλλὰ οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἀπόλεκτοι «τυραννομάχοι», ὡμίλησαν κατὰ πρόσωπον τῶν κατηγορουμένων μὲ τὴν ὠμότητα τῆς γλώσσης καὶ τῶν γεγονότων, μὲ τὴν ὁποίαν ἐμεῖς οἱ Βενιζελικοὶ δημοσιογράφοι ἐφωνάζαμεν ἐπὶ δύο χρόνια!

* * *

Δὲν δικάζονται πλέον οἱ κατηγορούμενοι. Αὐτὸ εἶνε γεγονός. Ἤδη ἔχουν αὐτοκαταδικασθῇ πρὸ πολλοῦ. Δὲν γεννᾶται ζήτημα διὰ τὴν ἐγκληματικήν των ἐνοχήν. Τὸ κεφάλι των ἐπὶ τέλους δὲν ἀξίζει περαιτέρω συζήτησιν. Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων συντελεῖται αὐτὸν τὸν καιρὸν ἡ ἐξιλαστήριος προσευχὴ καὶ μετάνοια τῆς πλανηθείσης μερίδος, καὶ συντελεῖται, ὅπως ὁ θρησκευτικὸς καθαρμὸς, διὰ τῆς ἐξομολογήσεως. Ὅσοι πιστοὶ, προσέλθετε ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸν ἐξαγνισμὸν τῆς ψυχῆς, μετὰ τὸ ἁμάρτημα!

Πρέπει νὰ ὁμιλήσετε πολὺ, ἕως ὅτου ἀποβάλετε τὸν Σατανᾶ!

* * *

Ἰδοὺ ποῖος ἦτο ὁ Ἀρχηγὸς τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, ὅπως μᾶς τὸν ἀποκαλύπτουν οἱ μάρτυρες, οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔζησαν καὶ συνειργάσθησαν μαζί του:

Ἐγνώριζεν ὅτι ἐπίκειται ἐπίθεσις τοῦ ἐχθροῦ. Διεκήρυσσεν ὅτι θὰ ἐκκενώσῃ τὴν Μ. Ἀσίαν. Ἔκαμεν ἐπιθεώρησιν εἰς τὸ Μέτωπον καὶ εἶδεν ὅτι οἱ φαντάροι πετοῦν ἀπὸ ἀηδίαν τὸ συσσίτιον καὶ περνοῦν τὶς ῥέγκες στὸ καλάμι νηστικοί. Ἐγνώριζεν ὅτι οἱ στρατηγοί του ἦσαν ἀνάξιοι. Ἤρχισε πόλεμος μέγας, καὶ ἔμενεν εἰς τὴν Σμύρνην αὐτός. Διήρεσε τὰ Σώματα εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἔχουν καμμίαν ἐπικοινωνίαν μεταξύ των. Ἐξαπέστελλε διαταγάς: «Σωθῆτε διὰ τῆς φυγῆς». Καὶ ὅμως ἦτο... πάντοτε αἰσιόδοξος!

Τὸ Καθεστὼς τῶν Ἀθηνῶν εἶχεν «ἕνα τέτοιο βασιλῆᾶ», πολλοὺς τέτοιους πολιτικοὺς, τοῦ ἔλειπεν ἕνας τέτοιος Ἀρχιστράτηγος, καὶ τὸν εὑρῆκεν, ἐπὶ τέλους, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Χατζανέστη!....

* * *

Ἀλλὰ ὁ μοιραῖος ὡμίλησεν ἐπὶ τέλους. Καὶ τὸ ἀκροατήριον, ἀφῆκε πρὸς στιγμὴν τὸ αἴσθημα τῆς ἀγανακτήσεως ἐναντίον του διὰ νὰ ἐκσπάσῃ εἰς καγχασμούς:

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ὅταν ἤρχισαν αἱ ἐπιχειρήσεις, ἐγὼ ἐξ ἰδιοσυγκρασίας ἤθελα ἀμέσως νὰ πάω μπροστὰ μὲ τὸν Στρατὸν, ἀλλὰ δὲν μὲ ἀφήσατε σεῖς, καὶ ὁ Ραγκαβῆς ποὺ ἦλθεν ἐπίτηδες διὰ νὰ μὲ συγκρατήσῃ!

ΜΑΡΤΥΣ (Πάσσαρης). Λάθος κάνετε· οὔτε ἐγὼ σᾶς εἶπα τίποτε, οὔτε ὁ κ. Ραγκαβῆς ἦλθε γι' αὐτό!

* * *

Ἀπὸ κατάθεσιν ἄλλου μάρτυρος, ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ τοῦ ἐπιτελείου τῆς Στρατιᾶς:

—Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου μας ἦτο γελοῖος, καὶ ὁ Ἀρχιστράτηγος οὐδένα ἐδέχετο εἰς συνεργασίαν!

* * *

Αὐτὸ ἀπὸ κατάθεσιν «τυραννομάχου»:

—Ἡ ἀρθρογραφία τοῦ Βασιλικοῦ τύπου ἦτο προδοτικὴ καὶ συνετέλεσε κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν καταστροφήν! Εἶχε διττῶς ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν: ἐνεθάρρυνε συστηματικῶς τὸν ἐχθρὸν, καὶ ἀπεγοήτευε τὸν στρατόν μας. Μᾶς ὑπενθύμιζε καθ' ἑκάστην ὅτι ἡ ἐκστρατεία εἶνε ἄσκοπος...

* * *

Καὶ ὀλίγα τινὰ περὶ Σαγγαρίου:

Ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ στρατηγοὶ—οἱ βασιλικοὶ στρατηγοὶ—μάρτυρες συμφωνοῦν εἰς τὰς καταθέσεις των ὅτι καὶ ἂν κατελαμβάνετο ἀκόμη ἡ Ἄγκυρα, πάλιν ὁ ἐχθρὸς θὰ ἔβγαινεν ὠφελημένος ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησιν! Ἀλλὰ οἱ κ.κ. Δ. Γούναρης, Ν. Θεοτόκης, Ξ. Στρατηγὸς καὶ Σια ἐπέμειναν διὰ λόγους... αἰσθητικοὺς νὰ κοσμηθῇ τὸ Στέμμα μὲ τὴν αἴγλην... ὀλίγου αἵματος!

* * *

Ὁ κ. Γούναρης εἶνε μεταξὺ τῶν κατηγορουμένων ὁ εὐτυχέστερος· λησμονεῖ τὴν θέσιν του! Καὶ προβαίνει εἰς δριμείας παρατηρήσεις πρὸς τοὺς μάρτυρας! Ἀλλὰ ὁ κ. Ὀθωναῖος, ποὺ ἐξαντλεῖται εἰς παραχωρήσεις καὶ εὐκολίας πρὸς τοὺς κατηγορουμένους, ἔχει καὶ αὐτὸς ὑπομονὴν μὲ ὅρια, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἐκρήγνυται ὡς κεραυνός:

— Κατηγορούμενε! Πρὸ παντὸς δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα!

Αὐτὸ τὸ «κατηγορούμενε», δὲν ἦτο τυπικὸν· περιεῖχεν ὅλην τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Ἔθνους ἐναντίον τοῦ κυνισμοῦ τοῦ ἀνδρός.

* * *

Καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τῆς χθεσινῆς ἡμέρας τῆς δίκης;

Τὰ ἐχάσαμεν ὅλα· τὰ ἐχάσαμεν οἰκτρῶς· τὰ ἐχάσαμεν ἀνεπιστρεπτεί· τὰ ἐχάσαμεν, διότι τὸ ἠθέλαμεν· οἱ διοικηταὶ ἦσαν ἀνίκανοι, οἱ προμηθευταὶ κατεχρῶντο, οἱ στρατιῶται πεινοῦσαν, οἱ τραυματίαι ἐγκατελείποντο ἔρημοι, οἱ πολιτικοὶ ἐτυραννολογοῦσαν ἐν πλήρει αἰσιοδοξίᾳ. Ἔτσι τὸ μέτωπον ἐφυλλορρόησε σιγὰ-σιγὰ, καὶ κατεσκευάσαμε τὸν Κεμὰλ νικητὴν πρὸς αἰωνίαν δόξαν τοῦ νεοελληνικοῦ «ἔτσι θέλω»....

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ

Ὥρα 10 παρὰ 20' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Καλεῖται ὁ μάρτυς τῆς κατηγορίας κ. ΠΑΣΣΑΡΗΣ συνταγματάρχης.

Ὁ κ. ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ τοῦ ἀπευθύνει διαφόρους ἐρωτήσεις.

—Ἐνθυμεῖσθε ἐὰν διέταξα ἐν περιπτώσει ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως, ν' ἀναληφθῇ σφοδρὰ ἀντεπίθεσις εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς; Ἐξετελέσθη ἡ διαταγή μου;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Διετάχθη ὁ Σουμήλας ν' ἀναστείλῃ ... εἶχε, καὶ αὐτὸς ἐκράτησεν ἐν σύνταγμα ἰδίᾳ βουλήσει;

ΜΑΡΤΥΣ. Μάλιστα.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ποίας διαταγὰς ἔδωσα ὅταν μοὶ ἀνηγγέλθη ἡ διάσπασις τῆς 4ης Μεραρχίας; Διέταξα ν' ἀνακαταληφθοῦν αἱ θέσεις τοῦ ἄκρου ἀριστεροῦ; Ὅταν ἀνηγγέλθη ἡ ὑποχώρησις τῶν δύο ἄλλων Μεραρχιῶν, ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐκάλεσα σᾶς καὶ τὸν ἐπιτελάρχην καὶ σᾶς εἶπον ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ μάχη ἐκ παρατάξεως καὶ ἂν δὲν ἐπιτύχῃ αὕτη νὰ ὑποχωρήσῃ ὁ στρατὸς διὰ Τουλοῦ Μπουνὰρ καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὕστατον σημεῖον εἰς τὰς θέσεις ἀνατολικῶς τῆς Φιλαδελφείας;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἐνθυμοῦμαι αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἴπατε.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὅταν ὁ Τρικούπης ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ ἐχθρὸς τείνει νὰ τὸν ἀπωθήσῃ πρὸς βορρᾶν, σᾶς εἶπον ὅτι πρέπει νὰ πάω πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἐζήτησα δὲ τὴν ἀποστολὴν πλοίων πρὸς μεταφορὰν ὑλικοῦ πρὸς τὰ ἐκεῖ;

ΜΑΡΤΥΣ. Θὰ διετάξατε ἴσως τὸν ἐπιτελάρχην, ὄχι ἐμέ.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ποῖον ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἔγιναν συγκρούσεις ὄχι σοβαραὶ, αἰφνιδιασμοί τινες καὶ ἐπῆλθεν ἡ ὑποχώρησις τὴν 16ην.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ἐνθυμεῖσθε ἐὰν—διότι αὐτὴ εἶνε ἡ ἰδιοσυγκρασία μου— ἤθελα νὰ πάω μπροστὰ εἰς τὸν Στρατόν, ... ὁ Ραγκαβῆς, τὸν ὁποῖον ἐφέρατε νὰ μὲ πείσῃ, μὲ ἠμποδίσατε;

ΜΑΡΤΥΣ. Τὸν Ραγκαβῆν δὲν τὸν ἐφέραμεν. Ἦλθε λαβὼν διαταγὴν νὰ κάμῃ τὸ κλιμάκιον, ποῦ εἶπε δὲ ὅτι ἄνευ συνοδείας δὲν ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσῃ τὸ Στρατηγεῖον καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ σᾶς τὸ ἀναφέρω ἐγώ.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ὁ ἐχθρὸς ἐγνώριζε τὴν μεταφορὰν τῶν δυνάμεων τῆς Θράκης;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως, διότι εἶχεν ὅλα τὰ μέσα.

Ὁ κ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ (συνήγορος) ἐρωτᾷ τὸν μάρτυρα ἐὰν αἱ δι' ἃς κατηγοροῦνται οἱ κατηγορούμενοι ἐνέργειαι ἦσαν σκόπιμοι.

ΜΑΡΤΥΣ. Σκόπιμοι ὄχι, πεπλανημέναι ὅμως ναί.

ΣΤΡΑΤΟΣ. Ἐκ τῶν ἀνταλλαγέντων μεταξὺ ἡμῶν ἐν Σμύρνῃ ἔχετε τὴν γνώμην ὅτι ἤλθομεν ἐκεῖ ἵνα διαλύσωμεν τὸ στράτευμα;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι. Σεῖς εἴχετε τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἦτο δυνατὴ ἄμυνα τοὐλάχιστον εἰς τὴν γραμμὴν Φιλαδελφείας.

ΣΩΡΕΙΑ ΔΙΑΤΑΓΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ σύμπτυξις τοῦ μετώπου εἰς τὴν δευτέραν γραμμὴν συμφώνως πρὸς τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ἦτο ἐνδεδειγμένη ἡ πραγματοποίησις τῶν προτεινομένων μέτρων διὰ τοῦ ὑπομνήματός σας περὶ τῆς συμπτύξεως;

ΜΑΡΤΥΣ. Κατ' ἐμὲ ἦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ σύμπτυξις μετώπου ... τὸ ὁποῖον παρεστάθη ... χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐφεδρείας;

ΜΑΡΤΥΣ. Θὰ ἐγίνοντο προκινήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κατεθέσατε κατὰ τὴν ἰδικήν μου ἐξέτασιν ὅτι μετὰ τὴν 5ην Αὐγούστου σωρεία διαταγῶν ἐκδοθεισῶν ἦσαν ἀνεκτέλεστοι λόγῳ ῥαγδαίας μεταβολῆς τῶν πραγμάτων. Σᾶς ἐρωτῶ ἤδη: Ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ ἐκδιδόμεναι διαταγαὶ ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου λόγῳ τῆς ῥαγδαίας μεταβολῆς;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄμυναν τοῦ Νοτίου σκέλους, ἐφόσον τοῦτο ἐτηρεῖτο, βεβαίως ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθοῦν ὑπ' αὐτοῦ. Ἀφ' ἧς ὅμως στιγμῆς καὶ τοῦτο ἀνετράπη, ἐδημιουργήθη μία κατάστασις ἡ ὁποία ἐξέφυγε τῶν χειρῶν τῆς Διοικήσεως, διότι δὲν ὑπῆρχον ἐφεδρεῖαι ἵνα ἀντιμετωπίσωσι τὸ ῥῆγμα τὸ δημιουργηθὲν εἰς μίαν πελωρίαν γραμμήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἰς τὴν ἀπολογίαν τοῦ κ. Στράτου ἀναφέρεται μεταξὺ ἄλλων ὅτι οἱ συνταγματάρχαι Ἀθανασιάδης καὶ Πάσσαρης κατηγοροῦν τὸν ἐπιτελάρχην ἐπὶ τελείᾳ ἀνικανότητι, ὁμιλοῦν περὶ ὑπερβαλλούσης αἰσιοδοξίας τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ γίνεται λόγος περὶ ἀνακωχῆς. Τί γνωρίζετε περὶ αὐτῶν;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὁ κ. Στράτος συνωμίλησεν ἐπὶ μακρὸν καὶ ἰδιαιτέρως μὲ τὸν κ. Ἀθανασιάδην. Κατόπιν εἶδον ἐγὼ τὸν κ. Στράτον καὶ τοῦ εἶπον ὅτι ἡ κατάστασις εἶνε περισσότερον κρίσιμος ἀπὸ ὅ,τι φρονεῖ. Περὶ ἀνακωχῆς οὐδαμοῦ τοῦ ὡμίλησα· μάλιστα εἰς σχετικὸν τηλεγράφημα τῆς Κυβερνήσεως, ἐγὼ εἶπον ὅτι οὐδεὶς ἔπρεπε νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀνακωχῆς. Περὶ τῆς αἰσιοδοξίας τοῦ Ἀρχιστρατήγου, αὐτὴ ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Γνωρίζετε ἐὰν ἐπέτυχον αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Μαρτίου;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι, δὲν εἶχον ἐπιτύχει, κυρίως διότι ὁ διοικητὴς τῆς ὑποχωρούσης ταξιαρχίας ἦτο ἔμπροσθεν τοῦ διοικητοῦ τοῦ ὑποχωροῦντος τμήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ποῦ ἀποδίδετε τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐπιχειρήσεων;

ΜΑΡΤΥΣ. Εἰς τὸ ὅτι αἱ διοικήσεις μονάδων ἀνετέθησαν εἰς ἀξιωματικοὺς μὴ εὑρισκομένους εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των, ὅπερ ἐπέδρασε ... ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τοῦ στρατοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἰουλίου ἐπέτυχον ἐν συνόλῳ;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι στρατιωτικῶς. Ἴσως νὰ ὠφέλησαν πολιτικῶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἂν κατελαμβάνετο ἡ Ἄγκυρα αἱ ἐπιχειρήσεις θὰ ἀπέδιδον ὠφελήματα;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι. Ἡ κατατρόπωσις τοῦ

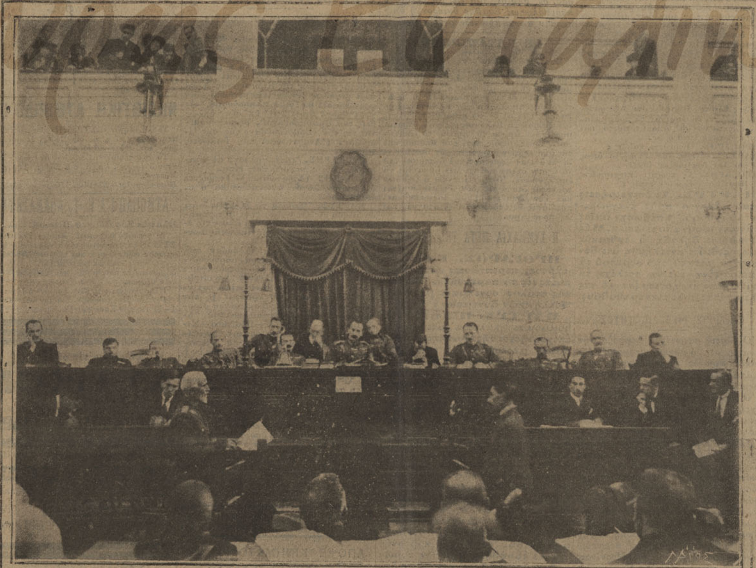

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΚΗΝ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ. — Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ὑπὸ κατηγορίαν ἀντιστράτηγος κ. Χατζανέστης ἀπευθύνει ἐρωτήσεις εἰς τὸν ἐξεταζόμενον μάρτυρα τῆς κατηγορίας κ. Μιχ. Πάσσαρην πρώην ὑπαρχηγὸν τῆς Στρατιᾶς Μικρᾶς Ἀσίας. [Φωτογραφία ληφθεῖσα ὑπὸ συντάκτου τοῦ «Ἐλευθέρου Βήματος»].

ΘΕΑΜΑΤΑ-ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΠΕΜΠΤΗ, 3 Νοεμβρίου 1922

ΟΛΥΜΠΙΑ. «Φάουστ».
ΑΠΟΛΛΩΝ. «Ἡ Μασκαράντα».
ΑΛΑΜΠΡΑ. «Οἱ Ἀπάχηδες τῶν Ἀθηνῶν».
ΚΥΒΕΛΗΣ. «Τὸ καινούργιο σπίτι».
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ. «Ὁ ἄγνος γλεντζές».
ΠΑΝΟΡΑΜΑ. «Τὸ καμάρι τοῦ χωριοῦ».
ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ. Σήμερον 9 1|2 μ. μ. ἡ Συναυλία τοῦ κ. Ι. Χιλαμπεργκ. Τὸ ἥμισυ τῶν εἰσπράξεων ὑπὲρ τῶν προσφύγων.

ΠΑΝΘΕΟΝ. «Τὸ σπασμένο κρίνο».
ΑΤΤΙΚΟΝ. «Ἔρως μεγάλου ἀνδρός».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ. «Ἡ Ὀρφανή».
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ. «Ἡ Γέφυρα τῶν Στεναγμῶν», 2ον ἐπεισόδιον.
ΕΘΝΙΚΟΝ. (SALON IDEAL). «Τὰ δύο Χαμίνια», 2ον ἐπεισόδιον.

ΤΟΥ ΓΚΟΥΪΝΤΟ ΝΤΑΒΕΡΩΝΑ

Η ΖΩΗ ΜΟΥ
ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΑΚΤΙΝΑ ΗΛΙΟΥ

48 *(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)*

Τὸ Καζῖνο κτισμένο ἀπέναντι στὴ θάλασσα, εἶνε λαμπρὸ καὶ βαρύ, σὰν ἕνας ἀληθινὸς βωμὸς στὸ Θεὸ τοῦ χρυσοῦ. Εἶνε ἐπίσης τὸ μεγαλύτερο μνημεῖο ποὺ ὑψώθηκε γιὰ τὴ γοητεία τῶν ἀνθρώπων. Ἐκεῖ «βασιλεύει ἡ ματαιότης, τὸ Μηδὲν» τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴ λέσχη βγῆκαν ὅλα τὰ περίφημα ἐκεῖνα ξενοδοχεῖα, τὰ πάρκα, τὰ μαγευτικὰ περιβόλια, τὸ παλάτι τοῦ πρίγκηπος, τὸ μουσεῖο τῆς ὠκεανογραφίας καὶ ὅ,τι τέλος πάντων βλέπει κανεὶς στὴ γαλανὴ ἐκείνη ἀκτή, ὅπου γυρίζουν πενήντα ρουλέτες. Ὅλα ἐκ τοῦ «Μηδενός» τοῦ περιφήμου «Ζερό». Ἴσως πολλὲς φορὲς τὸ θαλασσοδαρμένο καράβι μου θὰ ρίξῃ καὶ πάλι τὴν ἄγκυρά του σ' αὐτὲς τὶς γοητευτικὲς ἀκτές, ὅπου βασιλεύει ἡ Τύχη, μιὰ τυραννικὴ καὶ μαγευτικὴ γυναῖκα, ποὺ κρατεῖ στὰ χέρια της τὶς μοῖρες τῶν ἀνθρώπων.

Αὐτὸ τὸ Μοντεκάρλο εἶνε, χωρὶς ἀμφιβολία ἕνα εἶδος παρατηρητήριον, ὅπου βλέπει κανεὶς τὸν ἄνθρωπο καὶ τοὺς ἀνθρώπους, ὅλους ὅσους δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ εὕρῃ ἀλλοῦ. Ὅλες οἱ φυλὲς ἐκεῖ μαζεύονται, ὅλες οἱ ἀνθρώπινες ἀδυναμίες ἐκεῖ ἀποκαλύπτονται, οἱ σπανιώτερες καλλονὲς ἐκεῖ πουλιοῦνται, κι' ἔπειτα εἶνε γνωστὸ πὼς ἀπὸ ὅλα τὸ ποθητὸ παιγνίδι ἀποκαλύπτει καλύτερα τὸν κρυμμένο τοῦ ἀνθρώπου χαρακτῆρα.

Μέσα σ' ἕνα χρόνο ἑκατομμύρια ἀνθρώπων μπαίνουν καὶ βγαίνουν ἀπὸ τὶς χρυσὲς στῆλες αὐτοῦ τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ Μολώχ. Πολλὰ ἑκατομμύρια χρυσοῦ κερδισμένου, κληρονομημένου ἢ κλεμμένου στὶς τέσσερες γωνιὲς τῆς γῆς, ἔρχονται καὶ πέφτουν ἀπάνω στὰ πράσινα τραπέζια.

Ἐκεῖ ἀκοῦς νὰ μιλᾶνε ἄπειρες γλῶσσες καὶ δὲν ὑπάρχει τάξις τῆς κοινωνίας ποὺ δὲν ἀντιπροσωπεύεται. Εἶνε ἕνας πύργος Βαβὲλ ποὺ ξαναζεῖ στὴν ἐποχή μας. Ἐκεῖ γεννιῶνται ἔρωτες, ὄνειρα ἀσύλληπτα, δράματα βίαια καὶ σιωπηλὲς τραγῳδίες.

Ἐκεῖ ἡ ὑπερβολικὴ πολυτέλεια, γειτονεύει μὲ τὴν πειὸ γελαστὴ φτώχεια, ποὺ ἔχει ἤδη μέσα στὴν ψυχή της, τὴ σκέψι τῆς τελευταίας μίζας καὶ τῆς τελευταίας στιγμῆς τῆς ζωῆς. Ἐκεῖ οἱ πρίγκηπες καὶ οἱ ἑκατομμυριοῦχοι αἰσθάνονται τὴν ἡδονή, νὰ μὴν ἔχουν οὔτε ἕνα ναπολεόνι γιὰ νὰ φᾶνε.

Αὐτὸ ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀγκαλιάσῃ μὲ μιὰ μόνη ματιά, σὲ μιὰ μεγαλούπολι ὅπως τὸ Παρίσι καὶ τὸ Λονδρα, ἐδῶ τὸ βρίσκει σ' ἕνα περιωρισμένο χῶρο, ὑπὸ τὸ πρίσμα ἑνὸς πάθους κοινοῦ, γοητευτικοῦ καὶ μοιραίου. Τὸ Μοντεκάρλο—πρέπει νὰ τὸ ἐπαναλάβω—εἶνε ἕνα μεγάλο παρατηρητήριο τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καὶ χαρακτήρων. Οἱ πλουσιώτερες καὶ ὡραιότερες γυναῖκες ἐπῆγαν, χωρὶς τὸ ἐλάχιστον ἐρύθημα τῆς αἰδοῦς, νὰ ἐνεχυριάσουν τὰ κοσμήματά τους εἰς τὸ Μὸν ντὲ Πιετέ, ἢ πουλήθηκαν γιὰ λίγα ναπολεόνια ποὺ ἤθελαν νὰ ποντάρουν στὸ νούμερό τους. Ἄλλες ποὺ ἦσαν ταπεινὲς ἐργάτριες, ἢ σχολαστικὲς δασκαλοῦλες, εἶδαν ἕνα πρωΐ—ἢ καλύτερα ἕνα βράδυ—τὴν τύχη τους. Ἐκεῖνο ποὺ φαίνεται χίμαιρα ἐκεῖ γίνεται πραγματικότης. Ὅλοι οἱ μεγάλοι μαθηματικοὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τὸ Ἀλαμπὲρ ὡς τὸν Πουανκαρέ, χωρὶς νὰ λογαριάσουμε τοὺς ὁραματιστάς, τοὺς καβαλιστάς, τοὺς ἐφευρετὰς συστημάτων, τοὺς χρυσοθῆρας, ξενύχτισαν πολλὲς βραδυές, γιὰ νὰ μελετήσουν τὸ νόμο τῶν πιθανοτήτων καὶ νὰ βροῦνε τὸν τρόπο πῶς νὰ γίνουν δισεκατομμυριοῦχοι, εἰς πεῖσμα τοῦ ἀδυσωπήτου «Ζερό».

(Ἀκολουθεῖ)

ἐχθροῦ θὰ ἦτο ἀδύνατος. Θὰ ὑπεχώρει πρὸς τὴν Σεβάστειαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὥστε ὠφελήθη ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησιν;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἀσφαλῶς ναί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ποῖον θεωρεῖτε ὑπεύθυνον διὰ τὰ ὠφελήματα τοῦ ἐχθροῦ;

ΜΑΡΤΥΣ. Τὸν προϊστάμενόν μου στρατηγόν, ὁ ὁποῖος πεισθεὶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συγκατετέθη εἰς τὸ νὰ γίνουν αἱ ἐπιχειρήσεις. Ἔπρεπε νὰ παραιτηθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὴν καταστροφὴν τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ γεφυρῶν τὴν θεωρεῖτε σπουδαῖον ἀπόκτημα ἐκ μέρους μας;

ΜΑΡΤΥΣ. Μηδαμινόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Προεβλέπετο ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις τοῦ Αὐγούστου;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως προεβλέπετο. Ἐγνωρίζομεν ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἡτοιμάζετο νὰ ἐπιτεθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἀρχιστρατήγου ἐπέδρασεν εἰς τὸ στράτευμα;

ΜΑΡΤΥΣ. Εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἴσως νὰ ἐπέφερε δυσφορίαν, ἀλλὰ εἰς τὸν στρατὸν δὲν φαντάζομαι.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς 13ης Αὐγούστου τί ἐπέφερε τὴν φοβερὰν κατάρρευσιν τοῦ στρατοῦ;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἡ μείωσις τοῦ ἠθικοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ ἔλλειψις ἀρχηγῶν οἵτινες θὰ ἀνέκοπτον τὴν ὑποχώρησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τί ἐξάγετε ἐκ τῆς στάσεως τῆς διοικήσεως τῆς Στρατιᾶς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπιθέσεως;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἡ διοίκησις δὲν ἦτο εἰς τὴν θέσιν της καὶ δὲν εἶχε καθόλου γνῶσιν τῆς καταστάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πῶς χαρακτηρίζετε τὴν ἀρθρογραφίαν ὡρισμένων ἐφημερίδων ὅτι ἡ Μικρασιατικὴ ἐκστρατεία εἶνε ἄσκοπος;

ΜΑΡΤΥΣ. Προδοτικήν. Εἶχε μεγάλην ἐπίδρασιν εἰς τὸν στρατόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὴν τάσιν πρὸς παράδοσιν στρατοῦ εἰς μικρότερα τμήματα ποῦ τὴν ἀποδίδετε;

ΜΑΡΤΥΣ. Εἰς τὴν ἀνικανότητα τῶν ἀρχηγῶν τοῦ στρατοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὥστε τὴν κατάρρευσιν τοῦ Μετώπου τὴν ἀποδίδετε εἰς τὴν ἀνικανότητα τῶν ἀρχηγῶν;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαιότατα.

Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Ἀκολούθως ὁ μάρτυς ἀναφέρει ὅτι ὑπῆρξε περίοδος μεγίστης δυστυχίας διὰ τὸ στράτευμα καὶ τονίζει ὅτι οἱ στρατιῶται ἔτρωγον μακαρόνια μὲ βρώμικο λάδι, προσθέτει δὲ ὅτι αὐτὸς προσωπικῶς ἀντελήφθη ὅτι οἱ στρατιῶται ἀπέρριπτον τὸ συσσίτιον των προτιμῶντες νὰ μένωσι νήστικοι.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ (πρὸς τὸν μάρτυρα). Βεβαιοῖτε ὅτι δὲν σᾶς ἐστάλη διαταγὴ περιστῶσα τὴν κατάστασιν;

ΜΑΡΤΥΣ. Δὲν ἐγνώριζον τί συνέβαινε κατὰ τὴν περιοχὴν τοῦ Ἀφιὸν Καραχισάρ. Κατόπιν ἔλαβον διαταγάς σας διὰ τοῦ ἀσυρμάτου μὲ εἰδοποιήσατε ὅτι εἶνε ἀξιοθρήνητος ἡ κατάστασις καὶ νὰ σπεύσω νὰ ὑποχωρήσω.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ἐξετελέσατε τὴν διαταγήν μου περὶ σφοδρᾶς ἀντεπιθέσεως; Ἦτο ἐκτελεστὴ αὕτη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐλάβατε τὴν διαταγὴν αὐτήν;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἀφοῦ τὸ λέγει ὁ Ἀρχιστράτηγος.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Τὸ σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἦτο πλευρικῶς διελύθη; Τούτου τεθέντος ὑμεῖς εἴσθε ὁ ὑπεύθυνος ἢ ὁ διοικητής του;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ κάμετε ἐρωτήσεις διὰ τοὺς ἐνδιαμέσους ὑπευθύνους. Ὑμεῖς ν' ἀναζητήσητε τὰ στοιχεῖα διὰ τὸ σύνολον, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχουν σχέσιν μὲ ὑμᾶς.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Διετάχθη ἐγκαίρως ἡ μεταφορὰ τοῦ ὑλικοῦ;

ΜΑΡΤΥΣ. Διετάχθη τὴν 15 ἢ 16, ἀλλὰ πρὸ τῆς λήψεως τῶν διαταγῶν σας εἴχον διατάξει τὸν συνταγματάρχην Σγουρὸν νὰ ὁδηγήσῃ τὰ μεταγωγικὰ πρὸς Προῦσαν καὶ Μουδανιά.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ὅταν ἐπεθεώρησα τὰ στρατεύματα ἔδειξα ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς στρατιώτας; Ἔφθασα νὰ ἐρωτῶ διατί ἔφερον πένθος τινὲς ἐξ αὐτῶν;

ΜΑΡΤΥΣ. Μάλιστα.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ἐπέδρων αὐτὰ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ;

ΜΑΡΤΥΣ. Τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ ἐξηρτᾶτο ἐξ ἄλλων αἰτίων. Ὁ στρατὸς ἤθελε νὰ τελειώσῃ ἡ κατάστασις. Διὰ τὰς λεπτομερείας αὐτὰς δὲν ἐνδιεφέρετο.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΜΙΑΣ ΝΙΚΗΣ

Ἐγείρεται ἐκ τῶν κατηγορουμένων ὁ κ. Στρατηγὸς καὶ ἐρωτᾷ τὸν μάρτυρα:

— Αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἰουλίου ἔβλαψαν ἢ ὠφέλησαν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (πρὸς τὸν κ. Ξ. Στρατηγόν). Ἀπήντησεν ἤδη προγενεστέρως ὅτι ἔβλαψαν.

Ξ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Θέλω νὰ βασανίσω αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν τοῦ μάρτυρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν δύνασθε νὰ βασανίζετε τὰς ἀπαντήσεις τῶν μαρτύρων. Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι θέλετε νὰ εἰσέλθετε εἰς ἀτέρμονα συζήτησιν περὶ στρατηγικῶν κινήσεων κλπ. Αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατόν.

Ξ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἡ μάχη τοῦ Ἐσκὴ Σεχὴρ κατέληξεν εἰς νίκην ἡμῶν;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως. Ἀλλ' ἡ μάχη αὕτη εἶνε λεπτομέρεια τοῦ ὅλου ἀγῶνος, ἡ ἔκβασις τοῦ ὁποίου δὲν ἀπέβη ὑπὲρ ἡμῶν.

Ξ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐγὼ ἐνδιαφέρομαι διὰ τὴν νίκην τοῦ Ἐσκὴ Σεχὴρ πρὸς ἰδίαν μου ὑπεράσπισιν.

Ὁ κ. **ΘΕΟΤΟΚΗΣ** ἐρωτᾷ: Ἐμάθατε, μάρτυς, ἐὰν εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Σμύρνης ὑπῆρχον ἐφόδια; Ἐὰν ὑπῆρχον καὶ δὲν ἀπεστέλλοντο εἰς τὸν στρατὸν ποῖος πταίει;

ΜΑΡΤΥΣ. Οἱ ἁρμόδιοι.

Ἡ ὑπεράσπισις ἀκολούθως διατυπώνει ἐρωτήσεις τινὰς εἰς τὸν μάρτυρα καὶ ὅτι ἐὰν κατὰ τὴν γνώμην του οἱ κατηγορούμενοι ἐξετέλεσαν «ἐσχάτην προδοσίαν».

ΜΑΡΤΥΣ. Δὲν θέλω νὰ φαντασθῶ προδότην τῆς πατρίδος του οὐδένα Ἕλληνα.

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Καλεῖται ὁ μάρτυς κ. Γ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ, ἀντισυνταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ. Οὗτος ἔχει ὑπηρετήσει εἰς τὴν Στρατιὰν Μικρᾶς Ἀσίας ἀπὸ τοῦ 1918. Ἀπεχώρησε ἐκ τῆς Στρατιᾶς λόγῳ ἀσθενείας ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐπιθέσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσετε μίαν εἰκόνα τοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1920.

ΜΑΡΤΥΣ. Ὑπὸ πᾶσαν γενικῶς ἔποψιν, πειθαρχίας, ἱκανότητος, ἐφοδίων, ἠθικοῦ, ἦτο ἀπαράμιλλος. Τὰ στελέχη τοῦ στρατοῦ ἦσαν πεπειραμένα καὶ ἠδύνατό τις νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως. Ἦτο στρατὸς καλύτερος καὶ αὐτῶν εἰσέτι τῶν Εὐρωπαϊκῶν, τοὺς ὁποίους εἶδον ἐν Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τώρα νὰ μοῦ δώσετε μίαν εἰκόνα τοῦ στρατοῦ πρὸ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ Αὐγούστου.

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΝ

ΜΑΡΤΥΣ. Μετὰ τὴν πρώτην Νοεμβρίου ὁ στρατὸς ὑπέστη πολλὰς μεταβολάς. Αἱ διοικήσεις τῶν μονάδων, μέχρι τῶν ἀνωτέρων, ἀνετέθησαν εἰς στελέχη, ἅτινα δὲν ἐγνώριζον τὰς μεθόδους τὰς ἐφαρμοζομένας μετὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ ἤρχισε νὰ καταπίπτῃ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, διότι ἔβλεπεν ὅτι πᾶσα ἐπιτυχία αὐτοῦ ἀπέμενεν ἄκαρπος πολιτικῶς καὶ διπλωματικῶς. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ στρατὸς μίαν ἡμέραν, ὡς ἔβαινον τὰ πράγματα, θὰ διελύετο καὶ θ' ἀποσυνετίθετο καὶ ἄνευ ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐτρέφετο καλῶς;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι· δὲν ἐτρέφετο ὅπως πρὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αἱ πρῶται ἐπιχειρήσεις τοῦ Μαρτίου ὠφέλησαν ἡμᾶς;

ΜΑΡΤΥΣ. Αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται ἐγένοντο πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ ἐχθροῦ. Ἀπέδωσαν ὅμως τὸ ἀντίστροφον ἀποτέλεσμα. Μᾶς ἀνεγνώρισε δηλαδὴ ὁ ἐχθρικὸς στρατός, διότι ἀντελήφθη ὅτι δὲν ὑπῆρχον μεταξὺ τοῦ στρατοῦ τὰ πεπειραμένα ἐκεῖνα στελέχη τὰ ὁποῖα ἦσαν καταρτισμένα μὲ τὰς τελειοτάτας πολεμικὰς μεθόδους.

ΕΛΛΕΙΨΙΣ ΜΕΘΟΔΙΚΟΤΗΤΟΣ

Ὁ μάρτυς κατωτέρω ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ὁ συγκεκροτημένος ἐχθρικὸς στρατὸς ἐφάνη κυρίως μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν τῆς 1ης Νοεμβρίου.

Ὁ μάρτυς, ἐρωτώμενος διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ θέρους τοῦ 1921, λέγει ὅτι αὗται παρεσκευάσθησαν ἀπὸ ἀπόψεως μεταφορῶν μετὰ πάσης ἐπιμελείας. Κατὰ τὴν ἀντίληψίν του, ὁ στρατός μας δὲν ὑστέρησεν εἰς μένος πολεμικόν, ἀλλ' ὑστέρησεν εἰς μεθοδικότητα καὶ ἀπόδειξις ὅτι δὲν κατωρθώσαμεν ν' ἀποσυνθέσωμεν τὸν ἐχθρόν. Φρονεῖ πεποιθότως ὁ μάρτυς ὅτι, ἐὰν κατείχοντο ὑπὸ τῶν δυνάμεών μας οἱ δύο σιδηροδρομικοὶ κόμβοι Ἀφιὸν Καραχισὰρ καὶ Ἐσκὴ Σεχὴρ καὶ ἠμποδίζετο ὁ ἐχθρὸς ν' ἀνεφοδιάζεται ἀπὸ τὸν κόλπον τῆς Μερσίνας, ἴσως θὰ κατέρρεε. Δὲν ἠξεύρω, λέγει, ἂν πολιτικοὶ λόγοι ἐπέβαλον νὰ μὴ ἐμποδισθῇ ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ ἐχθροῦ. Ἐκθέτων ἀκολούθως τὰ τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς τὴν Ἄγκυραν, λέγει ὅτι ἀπὸ μεταφορικῆς ἀπόψεως ἡ ἐνέργεια ἦτο ἀδύνατος, διότι θὰ ἐστερεῖτο ἡ Στρατιὰ τῶν μέσων τῆς μάχης καὶ τῶν ἐπισιτιστικῶν ἐφοδίων. Σχετικῶς καταθέτει καὶ ἔκθεσίν του ὑποβληθεῖσαν εἰς τὴν Στρατιάν. Αἱ δυσχέρειαι τῆς κινήσεως τῆς Στρατιᾶς ἐφάνησαν ὅταν ἐκινήθη ἀνατολικῶς τοῦ Σαγγαρίου. Εἰς Ἰλὰρ Καταρτζῆ καὶ Κιουπρού ἡ Στρατιὰ εὑρέθη ἐν πλήρει ἀδυναμίᾳ νὰ προχωρήσῃ. Ἐπίσης ἡ παρεμβολὴ ἐχθρικῶν δυνάμεων εἰς τὰς γραμμάς μας ἐδυσχέραινε τὴν κίνησιν τῆς Στρατιᾶς, ἡ ὁποία ὑπέστη στερήσεις. Ὁ μάρτυς τονίζει τὴν γνώμην, εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Προέδρου, ὅτι οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τῆς ἐκστρατείας δὲν ἐπέτυχον καὶ ὅτι ἡ διάβασις διὰ τῆς ἐρήμου, αἱ μάχαι καὶ αἱ ἀπώλειαι δεικνύουν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἅλωσιν τῆς Ἀγκύρας καὶ ὄχι εἰς τὴν καταστροφὴν μόνον τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, καὶ ἀπέτυχε μὲν ἡ ἐπιχείρησις, ἀλλὰ ὁ στρατός μας δὲν κατεστράφη, ἀπεχώρησε χωρὶς ν' ἀφήσῃ οὔτε ἓν ἀγγεῖον φαγητοῦ.

Ὁ μάρτυς βεβαιοῖ ὅτι παμμέγισται δυσχέρειαι παρουσιάσθησαν εἰς τὴν διακομιδὴν τῶν τραυματιῶν. Ὁ ἴδιος περισυνέλεξεν εἰς τὴν ἔρημον χιλιάδας, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς μὴ ἐγκαίρου περιθάλψεως ἔπαθον ὕστερον ἢ ὑπέστησαν ἀποκοπὴν τῶν μελῶν των.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Μετὰ τοῦτο ὁ μάρτυς ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ἡ κατάρρευσις τοῦ μετώπου προῆλθεν ἐκ τῆς παρατάσεως τοῦ πολέμου καὶ ἐκ τῆς μὴ συμμαχικῆς ἐνισχύσεως, ἦλθε δὲ ὡς συμπλήρωσις ἡ ἀποτυχοῦσα ἐπιχείρησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ αἱ ἐν τῷ μεταξὺ ἐνισχύσεις τοῦ ἐχθροῦ ἐκ Κιλικίας, ἐνῷ ὁ στρατός μας ἔχανε ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ τὸ ἠθικόν του. Ἐρωτώμενος περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς σύσεως τῶν στρατιωτικῶν διαταγῶν, λέγει ὅτι αἱ στρατιωτικαὶ διαταγαὶ διὰ νὰ ἔχουν ἀξίαν πρέπει νὰ δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι. Ὁ στρατιωτικὸς ὁ ἐκδίδων τοιαύτας διαταγὰς δὲν δικαιολογεῖται καὶ δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης, πολλάκις δὲ ἐκδίδονται διαταγαὶ καὶ ὡς πρόσχημα.

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Γνωρίζετε, μάρτυς, περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας εἰς τὸ παρελθὸν ὁ Ἀγγλικὸς στόλος συνέπραξε μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων;

ΜΑΡΤΥΣ. Πλείστας. Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα ὅτι εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Θράκης, τῶν ὁποίων μετέσχον καὶ ἐγώ, εἶχε σταλῆ εἰς Ραιδεστὸν σύνδεσμος τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου ἵνα λάβῃ διαταγὰς του. Εἰς Μουδανιὰ ἐπίσης Ἀγγλικὸς στόλος ἐβομβάρδισε τὴν προτεραίαν τῆς ἀποβάσεως τὴν πόλιν. Ἀλλὰ καὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1920, ἐνῷ μετέβαινον μετὰ τοῦ τότε ἐπιτελάρχου κ. Παγκάλου εἰς Νικομήδειαν, εἰδοποιήθημεν ὅτι εἰς τὸ χωρίον Καραμουσὰλ ἓν τάγμα Ἑλληνικοῦ στρατοῦ προσεβλήθη ὑπὸ Κεμαλικῶν. Μετέβην τότε εἰς τὸ ἐν Νικομηδείᾳ εὑρισκόμενον Ἀγγλικὸν πολεμικὸν καὶ ἐζήτησα τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ. Ὄντως ὁ κυβερνήτης μὲ ἐβοήθησε διὰ τῶν πυρῶν τοῦ πολεμικοῦ καὶ ἐπετέθην διὰ τοῦ τάγματος συγχρόνως καὶ κατώρθωσα τοιουτοτρόπως νὰ διασκορπίσω τοὺς Κεμαλικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἔχετε ἄλλο δεδομένον συμπράξεως Ἀγγλικῶν καὶ Ἑλληνικῶν στρατευμάτων;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως. Ἡ Μεραρχία Μαγνησίας κατὰ τὰς ἐναντίον τῆς Πανόρμου ἐπιχειρήσεις ἐτέλει ὑπὸ τὴν διοίκησιν Ἄγγλου ἀξιωματικοῦ. Πάντοτε δὲ τὰ Ἀγγλικὰ στρατεύματα ἀπηυθύνοντο εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Στρατηγεῖον πρὸς συνεννόησιν.

ΖΟΡΙΔΗΣ. (Ἐπ. Ἐπίτροπος). Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐγνώριζε τὴν σύμπραξιν ταύτην; Καὶ εἶχεν αὕτη ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ του;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως ἐγνώριζε καὶ ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ μας ἦτο μεγίστη. Ἄλλως τε τὰς ἐπιχειρήσεις παρηκολούθουν ὁ Ἄγγλος στρατηγὸς κ. Μπρίξες καὶ ὁ Γάλλος συνταγματάρχης Ζώρζ.

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ (Ἐπ. Ἐπίτρ.) Γνωρίζετε ἐὰν ὁ ἐχθρὸς δύναται νὰ προσπορισθῇ ὠφέλειαν ἐκ τῆς ἀρθρογραφίας καὶ τῶν εἰδήσεων τοῦ τύπου τοῦ ἀντιπάλου;

ΜΑΡΤΥΣ. Μάλιστα, πολὺ δὲ περισσότερον ὅταν τὰ ἄρθρα ταῦτα εἶνε ἀντιπολεμικά.

Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΠΟΥΛΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ (Ἐπανασ. Ἐπίτροπος). Ἐὰν ὁ Πρωθυπουργὸς τοῦ Κράτους, ἐρωτώμενος τὴν 4ην Ἰουλίου ὑπὸ δημοσιογράφων ἐὰν θὰ πέσῃ ἡ Κιουτάχεια, ἀπήντα ὅτι δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῆς πτώσεως τῆς Κιουτάχειας, ἀλλὰ περὶ μεγάλης κυκλωτικῆς κινήσεως, δὲν φρονεῖτε ὅτι θὰ ἔδιδε πληροφορίας εἰς τὸν ἐχθρόν; Διότι ἔχω ὑπ' ὄψιν δηλώσεις τοῦ Πρωθυπουργοῦ, δημοσιευομένας εἰς τὴν «Πρωτεύουσαν» τῆς 4ης Ἰουλίου. (Ἀναγινώσκει τὰς δηλώσεις ταύτας).

ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὅ,τι γράφουν αἱ ἐφημερίδες ὅτι εἶπα, οὐδέποτε εἶπα.

ΧΑΒΙΝΗΣ (Στρατοδίκης). Γνωρίζετε διὰ ποῖον λόγον ἀντικατεστάθη ὁ κ. Παπούλας.

ΜΑΡΤΥΣ. Ἤκουσα νὰ λέγεται, διότι ἀνεμίχθη εἰς ἐνεργείας πρὸς αὐτονόμησιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ΧΑΒΙΝΗΣ. Μήπως ἐλήφθησαν πρὸ τῆς 13ης Αὐγούστου μέτρα, μαρτυροῦντα τὰς προθέσεις τοῦ Ἀρχιστρατήγου;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὅταν ἦλθεν ὁ Ἀρχιστράτηγος διετάχθην νὰ καταρτίσω καὶ ὑποβάλω μελέτην ὑποχωρήσεως εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ περιχαρακωμένου στρατοπέδου Σμύρνης—Μυχοῦ κόλπου Ἀδραμυτίου—Πανόρμου—Προύσσης—Μιχαλίτσι. Τὴν ἔκθεσιν ταύτην τὴν ὑπέβαλον, ἀναφέρων ἅμα καὶ τὰ μειονεκτήματα, τὰ ὁποῖα θὰ προέκυπτον ἐν ᾗ περιπτώσει ἐγίνετο σύμπτυξις εἰς τὴν γραμμὴν ταύτην.

ΧΑΒΙΝΗΣ. (Στρατοδ.). Ἡ ἔκκεντρος αὕτη γραμμὴ Ἀδραμυτίου—Κίου πῶς σᾶς ἐφάνη;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ κατανοήσω διατί μοῦ ἐδόθη ἡ διαταγὴ νὰ ὑποβάλω ἔκθεσιν περὶ τῆς γραμμῆς ταύτης, ἡ ὁποία ἐδιχοτόμει τὴν Στρατιὰν καὶ παρεῖχε πλεονεκτήματα εἰς τὸν ἐχθρόν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 3.30' μετὰ μεσημβρίαν.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν Γ' σελίδα)

Καθημερινή Ζωή

ΝΕΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Πρὸ ἡμερῶν ἔλαβα μίαν ἐπιστολὴν ἑνὸς φίλου μου ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν, ἀνήκοντος, δυστυχῶς, εἰς τὴν συνομοταξίαν τῶν ἀνθρώπων. Μοῦ γράφει τὴν ἐπιθυμίαν του ὀρθὰ κοφτὰ μέσα σὲ δύο λέξεις: «Ἀγαπητὲ Λέων, συναισθάνομαι τὰς δεινὰς περιστάσεις, ὑφ' ἃς διατελεῖ ἡ Πατρίς, καὶ δι' αὐτὸ ἀπεφάσισα κι' ἐγὼ νὰ ἐγκαταλείψω τὰ πολλαπλᾶ καὶ ποικίλα συμφέροντά μου. Θὰ κάνω τὴν θυσίαν νὰ πολιτευθῶ. Φρόντισε λοιπὸν ἐσὺ ποὺ ἔχεις τὰ μέσα καὶ ἀνήκεις ἐκ γενετῆς εἰς τὸ Κυνοβούλιον, νὰ συμπεριληφθῶ εἰς κάποιον συνδυασμόν».

Τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν τοῦ φίλου μου ἔρριψα εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων. Ὄχι διότι δὲν τὸν ἔλαβα ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ συντελέσω νὰ ὑποβληθῇ ἕνας φίλος μου οἰκογενειάρχης εἰς θυσίας, νὰ ἐγκαταλείψῃ πολλαπλᾶ καὶ ποικίλα συμφέροντα, χάριν τῆς πολιτικῆς, χάριν τῆς Πατρίδος. Δὲν ἀξίζει ὁ κόπος.

Χθὲς ὅμως ἤνοιξε ἡ θύρα τοῦ γραφείου μου. Ἔγραφα μὲ τὰ τέσσερα, ὅπως ὅλοι οἱ κυνικοὶ συγγραφεῖς. Διέκοψα τὴν ἐργασίαν μου.

— Καλῶς ὥρισες· τοῦ λέγω.

— Ἔφθασα αὐτὴν τὴν στιγμήν. Ἐφρόντισες;

— Μὰ διατὶ νὰ ὑποβληθῇς εἰς θυσίες, νά...

— Τίποτα, ἐπιμένω.

— Μὰ τί ξέρεις ἐσὺ ἀπὸ πολιτική; Τί θέλεις τώρα, τί γυρεύεις ν' ἀνακατευθῇς μὲ τὴν πολιτική; Τί δουλειὰ κάνεις στὴν πατρίδα σου;

— Εἶμαι γιατρός. Μὰ ὄχι κανένας γιατρὸς τῆς ἀράδας. Παρακολουθῶ ὅλα τὰ ἰατρικὰ περιοδικὰ καὶ τὰς νέας μεθόδους τῆς ἐπιστήμης. Σκοπεύω νὰ ἐφαρμόσω τὴν ἰατρικὴν εἰς τὴν πολιτικήν.

— Καὶ πῶς;

—Διὰ τῆς νέας μεθόδου τῆς μεταμοσχεύσεως, θὰ κάνω ὅλους τοὺς γέρους νέους. Εἰς τὸ κόμμα μου δὲν θὰ ὑπάρχουν παρὰ νέοι ἄνδρες.

— Ὥστε πᾶς καὶ γιὰ ἀρχηγός; Μήπως τυχὸν ὑπηρέτησες ποτὲ εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον;

— Ναί, ὅταν ἔκανα τὴ θητεία μου ὡς ἀνθυπίατρος. Μὰ γιατὶ μὲ ρωτᾶς;

— Ἔχω τὸ λόγο μου. Προχώρει...

— Νά, αὐτὸ εἶνε τὸ πρόγραμμά μου.

— Γιὰ μᾶς τοὺς σκύλλους δὲ θὰ περιλάβῃς τίποτα εἰς τὸ πρόγραμμά σου;

— Δὲν εἶμαι κτηνίατρος.

— Κρίμας. Τότε θὰ ἦσουν ὁ καταλληλότερος διὰ μίαν Ἐθνοσυνέλευσιν.

Ὁ Λέων

Ὁ χρωματιστής

Ἡ περίφημος ἔκθεσις τοῦ κ. Ξ. Στρατηγοῦ διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Σαγγαρίου ἀπησχόλησε πολὺ χθὲς τὸ Στρατοδικεῖον. Ὁ κατηγορούμενος ὑποστράτηγος κ. Στρατηγὸς ἐδήλωσεν ὅτι ὅσα ἔγραψε δὲν τὰ ἐπίστευε, ἀλλ' ὅτι ἐχρωμάτισεν ὀλίγον τὴν ἔκθεσιν διὰ νὰ διαφημίσῃ τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν.

Ὁ κατηγορούμενος ἐπανέλαβε τόσες φορὲς τὸν «χρωματισμόν» τῆς ἐκθέσεως ὥστε δικαίως ἐπιλοφορήθη «χρωματιστὴς» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τὸ αὐτόγραφον Παγανίνι

Ἡ πυρκαϊὰ τῆς Σμύρνης κατέστρεψε μίαν αὐτόγραφον ἐπιστολὴν τοῦ Παγανίνι, ἡ ὁποία εὑρίσκετο εἰς τὴν συλλογὴν τῆς οἰκογενείας τοῦ μουσικοδιδασκάλου Βίκτωρ Καλλέγια.

Ὅπως μᾶς διηγοῦνται, ὁ περίφημος καλλιτέχνης ἔγραφεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ του εἰς τὸν διευθυντὴν ἑνὸς ἐκδοτικοῦ Οἴκου, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν «Τριῶν Ἀγγέλων» ἐν Μιλάνῳ καὶ παραλάβῃ τὸ κιβώτιον του, τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν ὡς ἐνέχυρον συνεπείᾳ χρεῶν του πρὸς τὸν ξενοδόχον.

Τὸ πολύτιμον αὐτόγραφον καίτοι ἐζητήθη κατ' ἐπανάληψιν ὅπως ἀγορασθῇ ἀπὸ διαφόρους Ἰταλοὺς ἐπισήμους καὶ μή, δὲν ἐδόθη, καὶ δυστυχῶς κατεστράφη κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τῆς Σμύρνης.

Ὁ Ἑλληνικὸς στίχος

ΚΕΡΚΥΡΑ

Στὸν ποταμὸ ὀνειρεύομαι τὴ Ναυσικᾶ νὰ πλένῃ.
Τὸν Ὀδυσσέα ἀπὸ ντροπὴ στὴν ἀγριλιὰ κρυμμένο
Τὴ θάλασσα τὴ γαλανή, τὴ γῆ τὴ χλοϊσμένη
Τὴ χώρα τοῦ Ἀλκίνοου τὸν τρισμακαρισμένο.

Τοὺς δυὸ του γυιοὺς νὰ στένουνε χορὸ μέσ'
[τὸ παλάτι
Τὸ γέρο τὸ Δημόδοκο νὰ λέῃ τὰ παραμύθια.
Καὶ σὲ ψυχή μου: τῆς ψυχῆς τοῦ κόσμου ὅ-
[λου κομμάτι
ν' ἀχνογελᾷς, καὶ νὰ θαρρῇς, τάχα πὼς εἶνε
[ἀλήθεια!

(Ἀντίκες) **Ν. Πετιμεζᾶς-Λαύρας**

Γύρω ἀπὸ τὸ Θέατρον

Ἀπὸ τῆς προχθεσινῆς ἑσπέρας ἡ ὀπερέττα τοῦ κ. Ν. Μηλιάδου διέκοψε τὰς παραστάσεις της λόγῳ τῆς αἰφνιδιαστικῆς ἀποχωρήσεως τῆς κ. Λαουτάρη. Ἡ ἐν λόγῳ καλλιτέχνις, καίτοι συνδέεται διὰ συμφωνίας μετὰ τοῦ κ. Μηλιάδου, ἐν τούτοις ἀπεχώρησε καὶ πρόκειται νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῆς ὀπερέττας Παπαϊωάννου.

Ὁ διευθυντὴς τῆς ὀπερέττας τοῦ «Κεντρικοῦ» ἀπηυθύνθη εἰς τὸν δικηγόρον του, διότι κατέχει ἐπιστολὴν τῆς κ. Λαουτάρη χρονολογουμένην ἀπὸ μηνῶν καὶ θὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν διακοπὴν τῶν παραστάσεων.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπασχολεῖ τὰς ἡμέρας αὐτὰς πολὺ τοὺς ἐνδιαφερομένους κύκλους τῶν ἠθοποιῶν καὶ μουσικῶν τῶν θιάσων ὀπερέττας.

—Ἀφίκετο ἐξ Ἀμερικῆς ἡ κ. Βιργινία Λεκνάρδου μετὰ τοῦ ὀλιγοπροσώπου θιάσου της ἀφοῦ περιῆλθεν 285 πόλεις τοῦ Νέου Κόσμου καὶ ἔδωσε παντοῦ ἐπιτυχεῖς παραστάσεις.

—Ἐξακολουθοῦν μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας εἰς τὸ θέατρον «Κυβέλης» αἱ παραστάσεις τῆς μουσικῆς κωμῳδίας «Τὸ καινούργιο σπίτι». Πρωταγωνιστεῖ ἡ συμπρωτὰ Ἀθηνῶν Βατίστα.

Δημοκρατικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 6ην τρ. ὥραν 11 π. μ. θὰ γίνῃ ἡ πρώτη γενικὴ Συνέλευσις τοῦ νεοσυστάτου Δημοκρατικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θεάτρου «Ἐθνικόν» λεωφόρος Πανεπιστημίου.

Διαλέξεις

Τὸ προσεχὲς Σάββατον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρου Πειραιῶς περὶ ὥραν 7 1|2 θὰ ὁμιλήσῃ ὁ κ. Κ. Περιβολιώτης μὲ θέμα «Ἡ διεκτραγῴδησις τῶν Μικρασιατικῶν συμφορῶν».

Ἑταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ

Σήμερον εἰς τὴν Ἑταιρείαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ τὴν μὲν ὥραν 7—8 μ. μ. ὁ κ. Σπ. Παπαντωνόπουλος θὰ διδάξῃ ὑγιεινὴν στόματος καὶ ὀδόντων, τὴν δὲ ὥραν 8 μ. μ. ὁ κ. Ι. Σαρρῆς γεωγραφίαν μετὰ προβολῶν εἰκόνων.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ

ΑΠΟΨΕ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ
ΓΕΦΥΡΑ ΣΤΕΝΑΓΜΩΝ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΔΙΟΝΥΣΙΑ
Σήμερον τὸ ὑπέροχον ἔργον
Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ
Ταινία μὲ Ἑλληνικοὺς τίτλους.
Ἡρωϊκὴ φαντασία μὲ μυστηριώδη πλοκὴν καὶ ἀσύλληπτον πλοῦτον.
ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ
ΝΕΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΨΗΛΑ ΣΤΙΣ ΚΟΡΥΦΕΣ
ΔΡΑΜΑΤΙΚΩΤΑΤΟΝ
ΜΕΓΑΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
Διευθυντὴς Σ. ΒΑΛΤΕΤΣΙΩΤΗΣ

ΝΑΥΤΙΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

ΠΕΜΠΤΗ, 3 Νοεμβρίου.—Ἀργολικὸν «Ἰωάννα» 8 π. μ., Ρόδον (Ἰταλικὸν) 8 π. μ., Ἀστακόν, Μύτικα, Λευκάδα, Πρέβεζαν «Φωκίς» 7 π. μ., Κέρκυραν, Εὔβοιαν «Μυκάλη» 8 π. μ., Ψαρρά, Βολισσόν, Μυτιλήνην, Ἁγ. Εὐστράτιον, Κάστρον, Μοῦδρον, Τένεδον, Ἴμβρον, Σαμοθράκην «Παναγία» 11 π. μ., Χίον, Μυτιλήνην, Ἀδραμύτι «Ἀθῆναι» 12 μ., Ἰκαρίαν, Βαθύ, Καρλόβασι «Καλλιόπη» 12 μ., Ζάκυνθον, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον «Πόπη» 12 μ., Παροναξίαν «Ἀστραπὴ» 12 μ., Σῦρον, Τῆνον, Μύκονον 12 μ.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΥ

«ΚΕΡΚΥΡΑ» Πέμπτην ὥρ. 6 μ. μ. Χαλκίδα, Θεσσαλονίκην, Καβάλλαν, Δεδεαγάτς, Μυτιλήνην, Χίον.
«ΙΩΑΝΝΙΝΑ» Παρασκευὴν ὥρ. 9 π. μ. διὰ Κορινθιακόν, Κεφαλληνίαν, Ἀμβρακικόν.
«ΑΓΓΕΛΙΚΗ» Παρασκευὴν ὥραν 7 μ. μ. Πελοπόννησον μέχρι Καλαμῶν.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΠΟΡΤΟΛΟΥ-ΜΑΡΚΕΤΟΥ

Τὸ ἀτμόπλοιον «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ» ἀναχωρεῖ Σάββατον 5 τρέχ. 9 π. μ. διὰ Ἰτέαν, Γαλαξείδιον, Βυτρινίτσαν, Πάτρας, Ἰθάκην, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Κοπραιναν καὶ Ἀμφιλοχίαν.
Βλασσόπουλοι—Κοττάκης Πειραιεύς, τηλ. 59.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ Ι. Δ. ΧΑΝΔΡΗ

Τὸ ἐξπρὲς «ΧΕΙΜΑΡΡΑ» ἀναχωρεῖ ἕκαστον Σάββατον 6 μ. μ. ἀκριβῶς, διὰ Χαλκίδα, Βόλον καὶ ἑκάστην Τετάρτην 9 π. μ. ἀκριβῶς δι' Ἰτέαν, Γαλαξείδιον, Βιτρινίτσαν, Πάτρας, Ἀστακόν, Μύτικα, Ζαβέρδαν, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Κόπραιναν καὶ Ἀμφιλοχίαν. Δεχόμενον ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα. Πρακτορεῖον Ἀκτὴ Τζελέπη. Τηλ. 468.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ
ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ἀ)π. «ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ» Σάββατον 5 Νοεμβρίου 5 μ. μ. διὰ Χανιά, Ρέθυμνον, Ἡράκλειον, Ἅγιον Νικόλαον καὶ Σητείαν.
Ἀ)π «ΑΡΚΑΔΙΑ» Τρίτην 8 Νοεμβρίου ὥραν 5 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ Χίον, Μυτιλήνην, Δαρδανέλλια, Καλλίπολιν καὶ Κωνσταντινούπολιν.
(Ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ Πρακτορείου Πειραιῶς) Πλατεῖα Καραϊσκάκη τηλ. 2-63. Πρακτορεῖον Ἀθηνῶν Σταδίου 64 τηλ. 13-43.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΡΗΖ

Ἀ)π «ΓΚΡΕΤΑ» Σάββατον 5 Νοεμβρίου 6 μ. μ. διὰ Πάτρας, Ζάκυνθον, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον.
Πράκτορες: Ἀτμοπλοΐα Πανελλήνιος.
Πρακτορεῖα: Ἐν Πειραιεῖ πλατεῖα Καραϊσκάκη τηλ. 25. 1-62, 1-68. Ἐν Ἀθήναις: Σταδίου 61α τηλ. 2-61.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ Ν. Γ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Τὸ θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιον «ΑΛΚΜΗΝΗ», χωρητικότητος 2000 τόννων, μεγάλης ταχύτητος, ἀναχωρεῖ τὴν 3ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Πέμπτην ὥραν 2 μ. μ. κατ' εὐθεῖαν διὰ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ.
Πρακτορεῖον Α. Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ, Πειραιεύς, τηλ. 54.

ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ

καθαροῦ φορτίου τόννων 350 περίπου, πρώτης κλάσεως, διατίθεται ἀμέσως πρὸς φόρτωσιν. Πληροφορίαι Γραφεῖον ΑΔΕΛΦΩΝ Ι. ΜΑΝΕΣΗ, Φίλωνος 88, Πειραιᾶ.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΑΝΤΕΛΗ

Τὸ ταχύπλουν καὶ πολυτελὲς ἀτμόπλοιον «ΠΡΟΠΟΝΤΙΣ» τόννων 3.500, ἀναχωρεῖ τὴν 3ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Πέμπτην μεσημβρίαν ἀκριβῶς κατ' εὐθεῖαν διὰ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ.
Τὸ ἀτμόπλοιον «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» ἀναχωρήσει τὴν 4 Νοεμβρίου, ἡμέραν Παρασκευὴν 5 μ. μ. διὰ Ἰτέαν, Γαλαξείδιον, Βιτρινίτσαν, Κρυονέριον, Πάτρας.
Τὸ γνωστὸν πολυτελὲς θαλαμηγὸν «ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ» ἀναχωρεῖ τὴν 7ην Νοεμβρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11 π. μ. κατ' εὐθεῖαν δι' ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ.
Πληροφορίαι καὶ εἰσιτήρια: Ἐν Πειραιεῖ παρὰ τῇ Διευθύνσει τῆς Ἀτμοπλοΐας, γωνία Πλούτωνος καὶ Πλατεῖα Καραϊσκάκη (ἄνωθεν Παυλάκη). Τηλ. 196. Ἐν Ἀθήναις: Γεν. Πρακτορεῖον Σταδίου 65 καὶ Γραφεῖα Κοὺκ καὶ Γκιόλμαν.

ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

Τὸ θαλαμηγὸν «ΑΣΤΡΑΠΗ» ἀναχωρεῖ Πέμπτην 3 τρέχ. 7 μ. μ. διὰ Σῦρον, Πάρον, Νάξον, Ἴον, Οἶαν καὶ Θήραν.
Τὸ ἀτμόπλοιον «ΔΕΛΦΙΝ» ἀναχωρεῖ Πέμπτην 3 τρέχ. 7 μ. μ. διὰ Σῦρον, Τῆνον καὶ Μύκονον.
Βλασσόπουλοι—Κοττάκης, Πειραιεύς. Τηλ. 59.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ Κ. Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Πλατεῖα Καραϊσκάκη, Πειραιᾶ. Τηλ. 466

Τὸ γνωστὸν θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιον «ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ» ἀναχωρεῖ τὴν Παρασκευὴν 4 Νοεμβρίου ὥραν 6 μ.μ. κατ' εὐθεῖαν *Ἡράκλειον* ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ δεχόμενον ἐμπορεύματα καὶ ἐπιβάτας ὅλων τῶν θέσεων.
Πληροφορίαι καὶ εἰσιτήρια ἐν Ἀθήναις: Γενικὸν Πρακτορεῖον Σταδίου 65. Τηλέφ. 1—21 ὡς καὶ Κοὺκ καὶ Γκιόλμαν.

Σήμερον εἰς τὸ
ΑΤΤΙΚΟΝ
Τὸ δραματικὸν ἔργον
ΕΡΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΝΔΡΟΣ
Τὴν Δευτέραν
Ο ΧΡΥΣΟΣ
Ἕνα δυνατὸν δρᾶμα μὲ τὴν τραγῳδὸν
ΡΟΖΕ
ἥτις ἀντικατέστησε τὴν ΜΠΕΡΤΙΝΙ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν της ἐκ τῆς Τέχνης.

Σήμερον εἰς τὸ
ΣΠΛΕΝΤΙΤ
Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία
ΟΡΦΑΝΗ
Τὴν Δευτέραν
2ον
μέρος τῆς ΟΡΦΑΝΗΣ τὸ ὁποῖον εἶνε ἀσυγκρίτως ΑΝΩΤΕΡΟΝ τοῦ πρώτου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Δωρεαί

Ἡ κ. Ἑλένη Κ. Ἀντωνοπούλου ἀπέστειλεν εἰς τὸν «Παρνασσὸν» δρ. 1.000 ὑπὲρ τῶν Σχολῶν τῶν Ἀπόρων Παίδων εἰς μνήμην τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της Κωνσταντίνου Ἀντωνοπούλου, δικαστικοῦ συμβούλου καὶ μέλους τοῦ «Παρνασσοῦ».

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν λατρευτόν μας σύζυγον, πατέρα, υἱὸν καὶ ἀδελφὸν

ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΖΟΥΖΑΚΙΔΗΝ
καθηγητὴν γυμνασίου

θανόντα χθὲς κηδεύομεν σήμερον Πέμπτην καὶ ὥραν 10 1)2 π. μ. ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Α' Νεκροταφείου. Παρακαλοῦνται οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι, ὅπως εὐαρεστούμενοι συνοδεύσωσι τὴν ἐκφοράν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Νοεμβρίου 1922.

Ἡ σύζυγος: Ἀντιγόνη. Τὰ τέκνα: Μαρία, Χρυσαυγή. Ἡ μήτηρ: Μαριγὼ Χριστοδούλου. Οἱ ἀδελφοί: Γεώργιος Χριστοδούλου, Ἑλένη Μπρούζου. Οἱ ἀνεψιοί. Ἡ παροῦσα θεωρηθήτω καὶ ὡς ἰδιαιτέρα πρόσκλησις.

ΙΑΤΡΟΙ

Θ. Σ. ΜΑΝΤΕΛΛΟΣ ἰατρὸς δερματολόγος-συφιλιδολόγος, πρώην ἐσωτερικὸς ἰατρὸς Νοσοκομείου Α. Συγγροῦ 8—12 π. μ. καὶ 4 1|2—7 1|2 μ. μ. Ἁγίου Κωνσταντίνου 14.

Γ. ΞΥΔΗΣ, μαιευτὴρ—γυναικολόγος, δέχεται 4—5 μ. μ. Ἠπείρου 17α.

Ὁ κ. **Κ. Α. ΤΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ** ἐκ Κων)πόλεως ἰατρὸς στόματος καὶ ὀδόντων δέχεται 11—12 καὶ 2—6 Καραμεικοῦ 12.

Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ θεραπευτήριον φυσικοθεραπείας. Ράδιον, Ἀκτῖνες Ραίντγκεν τελειόταται, Ἠλεκτροθεραπεία πληρεστάτη κλπ. Νοσήματα Νευρασθενικά Μασσαλίας 5, ὧραι 10—12 καὶ 5—6. Ρευματισμοί. Νέα εἰδικὴ ριζικὴ θεραπεία 9, Καπλανῶν πάροδος Μασσαλίας, ὧραι 5—7 μ. μ.

Ὁ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ-ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ Ι. Χριστοδουλίδης μετέφερε τὸ ἰατρεῖον του ὁδὸς Βαλαωρίτου 9. Θεραπεύει τὰ Νευρικὰ καὶ Ψυχικὰ νοσήματα, ἰδιαιτέρως ἐπιληψίαν, ὑστερίαν, νευρασθένειαν κλπ. Ὧραι ἐπισκέψεως 9—12 π. μ. καὶ 3—6 μ. μ.

Ο ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ ἰατρὸς κ. Γεώργιος Μάνδρας, πρώην ἐσωτερικὸς ἰατρὸς τῆς **SALPETRIÈRE** τῶν Παρισίων, δέχεται Νίκης 66.

Ο ΔΕΡΜΑΤΟ-ΣΥΦΙΛΙΔΟΛΟΓΟΣ ἰατρὸς κ. **Β. ΤΟΥΦΕΞΗΣ** ἐπανελθὼν ἐκ Βερολίνου ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν του. (Ὁδ. Βουκουρεστίου 20).

Ο ΙΑΤΡΟΣ Γ. Ε. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, ἀπολυθεὶς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ μετώπου καὶ δέχεται, ὡς πρότερον, ὁδὸς Εὐριπίδου 46, 10—12 π. μ. καὶ 3—4 μ. μ.

ΤΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ φαρμακεῖον ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη ἀρ. 16, ἀνακαινισθὲν τελείως ἐπλουτίσθη μὲ ὅλα τὰ εἴδη τῶν **SPECIALITÉS** καὶ ἀρωμάτων. Ἐν τῷ αὐτῷ φαρμακείῳ δέχεται καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 11 1|2—12 1|2 ὁ γνωστὸς ἐκ Σμύρνης καὶ εἰδικὸς παιδίατρος Μιχαὴλ Παλαιολόγος.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ν. Ι. Μπακοπούλου. Ὁδὸς Μάγερ 190.

ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΙΚΩ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩ Α. Θεοδοσιάδου λειτουργοῦν δύο τμήματα διὰ τοὺς ἀνεξεταστέους καὶ τοὺς ἀπορριφθησομένους. Εἰς τὸ ἓν τούτων ἐπιτυγχάνεται ταχυτέρα κατάρτισις διὰ τῆς παροχῆς τῶν ἀναγκαίων βοηθημάτων. Μαθήματα καὶ πληροφορίαι Ἀκαδημία Ρουσσοπούλου, πλατεῖα Κάνιγγος, 7—9 μ. μ.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ Λων. Παπαφωτίου ὁδὸς Σανταρόζα 20.

ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ Σπυρ. Θ. Ἀναστασίου ὁδὸς Ἀριστοφάνους ἀρ. 5. Προπαρασκευὴ ἐπὶ πτυχίῳ ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

ΑΠΟΛΥΘΕΙΣ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὁ κ. Σπ. Ἀναστασίου διατελέσας ἐπὶ διετίαν δικαστικὸς Σύμβουλος (εἰσηγητὴς) ἐν τῷ Φρουραρχείῳ Ἀθηνῶν, ἀνέλαβε πλὴν τοῦ Νομικοῦ Φροντιστηρίου καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ δικηγορικοῦ του γραφείου δεχόμενος τοὺς μὲν κ. κ. πελάτας τοῦ 8—9 π.μ. τοὺς δὲ κ. κ. φοιτητὰς 7—9 μ. μ.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΘΕΡΜΩΣ παρακαλεῖται ὁ κ. Ἰωάννης Δ. Φαρμάκης νὰ διέλθῃ ἐκ τοῦ Λογιστηρίου μας.

Στὴν σημερινὴν Μεταρρύθμισιν ἡ δίκη τῶν προδοτῶν.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αὐτοκίνητον καινούργες 19 θέσεων κατάλληλον διὰ συγκοινωνίαν εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι Πρακτορεῖον Δημοσιεύσεων Ἀνατολὴ Αἰμ. Μπαμπουρόζελη Σταδίου 38.

Ο ΕΚ ΣΜΥΡΝΗΣ χρυσοχόος **ΚΑΤΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ** ἐγκατασταθεὶς ἐν τῷ χρυσοχοείῳ **ΑΝ. ΖΗΣΙΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 18**, συνεχίζει τὰς ἐν Σμύρνῃ ἐργασίας του καὶ ἐκτελεῖ ἀγοραπωλησίας παντὸς εἴδους κοσμημάτων.

ΔΙΑ ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΤΕ τοὺς προθαλάμους σας ἐπισκεφθῆτε **ΤΟ ΒΕΛΓΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ** Πραξιτέλους 21, ὅπου θὰ εὕρετε ἔπιπλα πλεκτὰ ψάθινα, καλαθάκια. Τιμαὶ συμφέρουσαι.

Ὁ ἐκ **ΣΜΥΡΝΗΣ** πρόσφυξ κ. Χαραλάμπους Μαγγανιώτης διαμένων ἐν Λιμένι Βαθέος (Σάμου) ζητεῖ πληροφορίας περὶ τοῦ υἱοῦ του Νικολάου, μὲ βαθμὸν λοχίου ὑπηρετοῦντος ὡς γραμματέως τοῦ ὑπασπιστοῦ κυρίου Ἀλεξοπούλου, ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην κύριον Ζεγκίνην τοῦ 18ου Πεζικοῦ Συντάγματος. Ἡ διεύθυνσις τοῦ καφενείου «Ἰωνία» τοῦ κ. Κωστῆ Παπαδοπούλου.

Διὰ τοὺς κ. κ. **ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΥΣ**. Ἀφοῦ ἐπισκεφθῆτε ἁπάσας τὰς ἀποθήκας τῶν ὀδοντοϊατρικῶν εἰδῶν, μὴ παραλείψετε νὰ ἐπισκεφθῆτε καὶ τὴν ΕΙΔΙΚΗΝ τοιαύτην τοῦ κ. Πέτρου Τουράτσου, Στοὰ Πεσμαζόγλου.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκία νεόκτιστος (ἄμεσος παράδοσις) εἰς τέρμα Ἀχαρνῶν ὄπισθεν τοῦ Φάρου ἐκ πήχεων 390, ἀντὶ 180 χιλ. δραχμῶν. Πληροφορίαι ἐντὸς τοῦ Φάρου.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ συνεταῖρος διὰ μεγάλην γεωργικὴν ἐπιχείρησιν ἐν Ἀθήναις διαθέτων 40—50.000 δραχμάς. Πληροφορίαι παρὰ τῷ κ. Γεωργίῳ Τοτόμῃ, ὁδὸς Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου ἀριθ. 4.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ δωμάτιον ἐπιπλωμένον καὶ ἠλεκτροφωτιστὸν παρὰ καλῇ οἰκογενείᾳ διὰ δύο φοιτητάς. Ἐνοίκιον ἱκανοποιητικόν. Γράψατε Κ.Τ. Πανεπιστημίου 45.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ προπαρασκευάζον μαθητὰς διὰ τὴν εἰσαγωγήν των εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, Στρατιωτικὰς καὶ Ναυτικὰς σχολάς. Διδασκαλία μεθοδικὴ ἐγγυημένη τὴν ἐπιτυχίαν. Πληροφορίαι καθ' ἑκάστην παρὰ τῷ Παλλαδίῳ Λυκείῳ (ὁδὸς Ἀχαρνῶν).

ΖΗΤΕΙΤΑΙ λογιστὴς πεπειραμένος πρὸς τήρησιν βιβλίων Ξυλεμπορικοῦ Καταστήματος, γνωρίζων καὶ τὴν Γαλλικήν, δι' ἐπαρχίαν. Πληροφορίαι Β. Σ. Λογιστήριον «Ἐλ. Βήματος».

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Παναγιώτου Λάμπρου ἐκ Λουτζεκίου Μαγνησίας, ζητεῖται παρὰ τῆς Ἀσπρογίδος Ἄννης Ἀγγελίδου ἐκ Νυμφαίου. Διεύθυνσις: Δὰν Ἄνναν Ν. Ἀγγελίδου, ὁδὸς Ἁγίου Νικολάου 56, Πάτραι.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ φωτογραφίαι παριστάνουσαι τὴν κατάστασιν τῶν ἐν Ἑλλάδι, Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ Νήσοις προσφύγων, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συλλογῆς ἐράνων ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἀποστείλατε: Πλωτάρχην Α. Λάσσ, Βρεττανικὴν Ναυτικὴν Ἀποστολήν, Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν, Ἐνταῦθα.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ὁ στρατιώτης Σιμωνίδης Δημήτριος τῆς 7ης Μεραρχ. 21ου Συντ. 6ου Λόχ. Τ. Τ. 901. Ὁ γνωρίζων παρακαλεῖται νὰ γράψῃ εἰς τὸν ἀδελφόν του Παῦλ. Σιμωνίδην, Γραφεῖα 10ης Μεραρχίας, 1 Ἐπιτελ. Γραφεῖον.

Ο ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΕΝΝΗΣ ἐκ Μουτεβολῆ ζητεῖ τὸν ἀπολυθέντα στρατιώτην υἱόν του Κ. Μαυρογέννην. Διεύθυνσις του ὁδὸς Ἑρμοῦ 61 Πάτρας. (Πωρεῖον Γεροκωστοπούλου).

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ἱεροψάλτης καλλίφωνος, πεπειραμένος μουσικὸς διὰ Εὐαγγελικὴν Λόλαν μὲ μισθὸν ἱκανοποιητικόν. Πληροφορίαι Δημήτριον Χατζηπαναγιώτου, Γ' Γυμνάσιον παρὰ τὴν Εὐαγγελίστριαν Πειραιῶς.

Η ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ ἀπὸ Μπουτζᾶ Σμύρνης διαμένει εἰς Χανιά, οἰκία Ἰωάννου Ποντικάκη καὶ ζητεῖ τὰ παιδιά της Ἰωάννην, Δημήτριον καὶ Νικόλαον Καπετανάκην στρατιώτας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Κ. ΖΑΜΠΑ. Ἡ Γερμανικὴ διὰ νομικοὺς φιλολόγους (**WINDSCHEID**). Μέθοδος πρωτότυπος δι' ἐτυμολογίας καὶ συντάξεις γλωσσολογικὰς μετὰ ρητορικῆς καὶ λογικῆς. Πληροφορίαι γραφεῖα Δάλλα (Δημοτικὸν Θέατρον).

ΣΗΜΕΡΟΝ
20.000 ὀργυιαὶ ὑπὸ τὴν θάλασσαν
Τοῦ Ἰουλίου Βέρν
στο **ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ**

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ

ΤΑΚΤΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΘΑΛΑΜΗΓΟΥ "ΑΡΚΑΔΙΑ,,

Ἑκάστην ΤΡΙΤΗΝ 5 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ ΧΙΟΝ, ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ, ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ, ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΝ καὶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ.
Ἄφιξις εἰς Κωνσταντινούπολιν Πέμπτην 6 π. μ.
Πολυτέλεια, ἄνεσις, ταχύτης 15 μιλλίων.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ Ἐν Πειραιεῖ Πλατεῖα Καραϊσκάκη, τηλ. 2-63.
Ἐν Ἀθήναις Σταδίου 64, τηλέφ. 18 καὶ Γραφεῖα Γκιόλμαν καὶ Κούκ.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ, 3 Νοεμβρίου 1920

Τ**Α ΑΙΣΧΗ**, τὰ ὁποῖα ἀποκαλύπτονται εἰς τὴν δίκην τῶν ἐνόχων τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶς, πείθουσι πάντα Ἕλληνα περὶ τοῦ ἀνοσίου ἐγκλήματος, τὸ ὁποῖον διεπράχθη εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος ἐκ μέρους ὀλίγων φιλάρχων κακῶν πολιτευομένων. Ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ δικαστικοῦ ἀποτελέσματος τῆς δίκης αὐτῆς, ἀπορρέει ἐκ ταύτης ἓν ἄλλο πρακτικώτατον ἀποτέλεσμα, ὅτι ὁ ἐπὶ δύο ὁλόκληρα ἔτη ἐξαπατώμενος Ἑλληνικὸς Λαὸς μανθάνει σήμερον—ἔστω καὶ ἀργὰ—τὰ εἰς βάρος του διαπραχθέντα ὑπὸ τῶν ἐκλεκτῶν του ἐκείνων, τοὺς ὁποίους περιέβαλε μὲ μεγάλην ἐμπιστοσύνην, τῆς ὁποίας ὅμως δὲν ἐδείχθησαν ἄξιοι.

—><—

«**Α**Ι ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ μονάδων ἀνετέθησαν εἰς ἀξιωματικοὺς μὴ εὑρισκομένους εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των, ὅπερ ἐπέδρασε μειωτικῶς ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τοῦ Στρατοῦ». Ταῦτα καταθέτει ἀξιωματικὸς ἀνώτατος, ἐκ τῶν φίλων τῆς δικαζομένης Κυβερνήσεως. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἔμπειροι ἀξιωματικοί, οἱ γνωρίζοντες ὅλας τὰς τελειοποιήσεις τοῦ τελευταίου Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ἠχρηστεύθησαν καὶ ἐξωρίσθησαν εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχιακὰς φρουράς. Πάλιν καλὰ ἐκεῖνοι ποὺ ἐνῷ ἐπανῆλθον δὲν ἐπήγαιναν εἰς τὸ μέτωπον. Εἶχαν τοὐλάχιστον συναίσθησιν τῆς μηδαμινότητός των. Ἐκάθηντο, κατὰ τὴν χαρακτηριστικὴν φράσιν τοῦ στρατηγοῦ Παπούλα, εἰς τὰ καφενεῖα καὶ ἐπεδίδοντο εἰς ἀνωτέραν στρατιωτικὴν κριτικήν. Ὥστε ἡ περίφημος Κυβέρνησις τῆς «Ἡνωμένης», ἡ ὑποσχεθεῖσα τὴν γεφύρωσιν, διῄρεσε τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς τρεῖς κατηγορίας. Εἰς ἐμπείρους ἀχρηστευθέντας, εἰς ἀπείρους χρησιμοποιηθέντας, καὶ εἰς παληοκιφενέδες.

—><—

Ο ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κ. Σουμήλας, διοικητὴς Μεραρχίας καὶ κατόπιν τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀπομακρύνσεώς μας ἐκ Μ. Ἀσίας, κατέθεσε χθὲς ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου «χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς πάθος» ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ ἀπέρριπτον τὸ συσσίτιόν των διότι ἦτο χειρίστης ποιότητος καὶ διότι τὸ ἔλαιον τὸ ὁποῖον παρεχωρεῖτο ἐκ μέρους τῆς ὑπηρεσίας «βρωμοῦσε»! Μὲ ἄλλους λόγους οἱ στρατιῶται ἐπροτίμησαν νὰ πεινάσουν παρὰ νὰ χρησιμοποιήσουν τὸ «βρωμερὸ λάδι», τὸ ὁποῖον ἔδιδον οἱ διάφοροι προμηθευταὶ τῆς Στρατιᾶς. Αὐτὴν τὴν τραγικὴν ἀλήθειαν τὴν ἤκουσαν οἱ κατηγορούμενοι ἀπὸ στρατηγὸν ὁμοϊδεάτην των, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε κἂν πληροφορηθῇ ἐκ τῶν ἐφημερίδων ὅτι κατὰ τὴν ἀπόβασίν του τῆς Ραιδεστοῦ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ 1920 συνέπραξε καὶ ὁ Ἀγγλικὸς στόλος μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ. Καὶ ὅμως ὁ κ. Πρωτοπαπαδάκης ἐλήστευσε τὸν κοσμάκην, καὶ ἡ θυσία ἐγένετο ἀγογγύστως, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ συντηρηθῇ ὁ στρατός. Ἀλλ' ὁ στρατὸς κατεδικάσθη νὰ ἀπορρίπτῃ τὸ συσσίτιόν του καὶ νὰ μάχεται διὰ τὸ πολιτικὸν πεῖσμα τοῦ κ. Γούναρη. Ἔπειτα ἀπὸ τὴν κατάθεσιν τοῦ κ. Σουμήλα θὰ ἐπεισθησαν, ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ πεισθοῦν, οἱ κ. κ. Πρωτοπαπαδάκης, Γούναρης, Στράτος καὶ Θεοτόκης διατί δικάζονται καὶ διατί τὸ καταπροδοθὲν Ἔθνος ζητεῖ δικαιοσύνην αὐστηρὰν καὶ παραδειγματικήν.

—><—

Ο κ. ΣΤΡΑΤΟΣ ἐλησμόνησε χθὲς τὴν θέσιν του ὡς κατηγορουμένου καὶ ἀπεπειράθη νὰ πολιτικολογήσῃ διὰ διαφόρων ἐρωτήσεων πρὸς τὸν μάρτυρα ἀντισυνταγματάρχην κ. Σπυρίδωνος. Ἀλλ' ὁ μάρτυς, ἀφοῦ τὸν ἤκουσε μετὰ προσοχῆς, τοῦ ἀπήντησεν ὅτι πρὸ τοῦ Νοεμβρίου ὑπῆρχον ὅλαι αἱ εὐκολίαι καὶ ὅλαι αἱ συμμαχικαὶ βοήθειαι διὰ τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα. Μετὰ τὸν γνωστὸν Νοέμβριον τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα ἐστερήθη τῶν συμμαχικῶν βοηθειῶν. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ τὰ πραγματικὰ γεγονότα. Ἡ πολιτικολογία τοῦ κ. Στράτου ἐδέχθη τὸ ἰσχυρότερον κτύπημα ἀπὸ τὸν ὀλιγόλογον καὶ πραγματιστὴν ἀντισυνταγματάρχην. Τὸ μάθημα ἦτο σκληρόν, ἀλλὰ δίκαιον, ἀφοῦ ὁ κ. Στράτος ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῇ τὴν πανωλεθρίαν τῆς Μ. Ἀσίας ὡς ἀτυχὲς ἐπεισόδιον, ἴσως δὲ νομίζει ἀκόμη ὅτι τὸ Ἔθνος καθυστερεῖ εἰς τὴν ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ὑπευθύνους ἑνὸς τοιούτου ἐθνικοῦ κατρακυλίσματος.

—><—

Ο ΡΕΚΛΑΜΑΡΙΖΟΜΕΝΟΣ ὡς βαθυστόχαστος καὶ ὀξὺς κ. Ξ. Στρατηγός, ὁ σύμβουλος καὶ παρασύμβουλος Κυβερνήσεων, Στρατηγείων καὶ Βασιλέων, ὡμολόγησε χθὲς ὅτι ἡ περίφημος ἔκθεσίς του διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Κιουταχείας—Δορυλαίου—Σαγγαρίου ἦτο «χρωματισμένη» καὶ δὲν ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς πραγματικότητος. Αὐτοὶ ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὑπουργοί, οἱ στρατηγοί, οἱ ἐπιτελάρχαι, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Λαὸς τῆς 1ης Νοεμβρίου ἐνεπιστεύθη τὴν τύχην καὶ τὰ ἰδεώδη του.

—><—

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ εἶνε νὰ καθορίσωμεν ὅτι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Τηλεγραφείου, τὸν ὁποῖον ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐθέξαμεν, δὲν εἶνε καθόλου ὑπεύθυνος διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς ἐν τῷ Τηλεγραφείῳ ἀσκουμένης λογοκρισίας, τὸ ὁποῖον καὶ πρὶν καὶ τώρα διορίζεται ἀπ' εὐθείας καὶ ὑπ' εὐθύνην τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

—><—

ΜΑΣ τηλεγραφοῦν ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἠπείρου, ὅτι ἀληθῆ ἀναστάτωσιν προὐκάλεσε τὸ ἐκδοθὲν ἐσχάτως Διάταγμα περὶ λειβαδιοστασίου, καθόσον, ἀρξαμένης πρὸ πολλοῦ τῆς χειμερινῆς περιόδου τῶν βοσκῶν, οἱ περισσότεροι ποιμένες ἔχουν ἐγκατασταθῆ εἰς τὰ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἐνοικιασθέντα παρ' αὐτῶν λειβάδια, πολλὰ τῶν ὁποίων μάλιστα ἐπηύξησαν σημαντικῶς τὰ ποίμνιά των δι' ἀγορᾶς νέων ζώων, τὰ ὁποῖα ἤδη κινδυνεύουν νὰ μείνουν ἄνευ λειβαδίων. Ἡ ἐπερχομένη διὰ τοῦ λειβαδιοστασίου ἀναστάτωσις θὰ ἐπιφέρῃ ματαίωσιν τῶν γενομένων πωλήσεων τοῦ γάλακτος, αἵτινες, ὡς γνωστόν, ἐνεργοῦνται κατὰ τὸ θέρος ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν γειτνιαζόντων κτηνοτρόφων, τοῦτο δὲ καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς γαλακτεμπόρους, οἵτινες ἔχουν καταβάλει μεγάλας προκαταβολάς, θὰ ζημιώσῃ. Καλὸν θὰ ἦτο συνεπῶς ν' ἀνεκαλεῖτο τὸ Διάταγμα τοῦτο, ὅπερ μόνον ἐλαχίστους κτηνοτρόφους θὰ ὠφελήσῃ, τοὺς περισσοτέρους δὲ θέλει πέσει ὡς μέσον ἐκβιάσεως, εἰς ἣν θὰ ὑποκύψουν ἀναγκαστικῶς οἱ ἐφετεινοὶ ἐνοικιασταί, ἵνα μὴ στερηθοῦν τῶν βοσκῶν των.

—><—

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝΤΕΣ θερμῶς τὸ ἀναγνωστικόν μας κοινόν, τὸ ὁποῖον σταθερὸν καὶ ἀμείωτον ἔμεινε καὶ μὲ τὴν πεντηκοντάλεπτον τιμὴν τοῦ φύλλου, θέλομεν νὰ ἐκφράσωμεν ταὐτοχρόνως καὶ τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Κανελλόπουλον, ὁ ὁποῖος ἀντιληφθεὶς ἀμέσως τὰς ἀνάγκας τοῦ Τύπου δὲν ἐδίστασε νὰ διατάξῃ τὴν αὔξησιν.

—><—

ΕΞ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ λαμβάνομεν τηλεγράφημα τοῦ ἐκεῖ Συλλόγου Φιλελευθέρων ὑποδεικνύοντος ὡς ὑποψήφιόν του κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς τὸν ἐκλεκτὸν φιλελεύθερον ταγματάρχην Διον. Λεονάρδον καὶ παρακαλοῦντος νὰ συνηγορήσωμεν ὑπὲρ τῆς ὑποψηφιότητος ταύτης, τὸ πράττομεν δὲ εὐχαρίστως.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ
ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ
Ο ΝΟΘΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑΣ
ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

AU MIKADO-DANCING
Tous les soirs à 10 heures.
Audition du celebre
CYMBALIE M^RE DE MARINESCO
(Accompagnement du JAZZ-BAND)

Η ΕΝΤΕΡΟΚΩΛΙΤΙΣ
Εἶνε γεγονὸς πλέον ὅτι θεραπεύεται ῥιζικῶς διὰ τῆς μεθόδου τοῦ ἰατροῦ κ. Α. Καλλιβωκᾶ, ὁδὸς Ἀρέσσου 3.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΝΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ

ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΕΘΥΣΙΑΖΟΝΤΟ ΧΑΡΙΝ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Η ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 2ας Σελίδος)

Ὥρα 3.55' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις. Καλεῖται ὁ μάρτυς κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ.

ΧΑΒΙΔΗΣ (Στρατοδίκης). Ἐπὶ Κυβερνήσεως Βενιζέλου εἶχε γίνει μελέτη ὀχυρώσεως τῆς Σμύρνης; Εἶχε τελειώσει; Εἶχεν ἀρχίσει πασάλωσις πρὸ τῶν ἐκλογῶν;

ΜΑΡΤΥΣ. Μελέτη ναί. Πασάλωσις ὄχι, δὲν τὸ γνωρίζω.

ΧΑΒΙΝΗΣ (Στρατ.). Γνωρίζετε ἂν εἶχε δοθῇ πίστωσις 50 ἑκατομμυρίων διὰ τὸ ἔργον αὐτό; Τί ἔγινεν ἡ μελέτη μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου.

ΜΑΡΤΥΣ. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ὀχυρώσεως διελύθη ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὰς ἐκλογάς.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Διὰ νὰ συγκεντρωθῇ ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ἐν Σμύρνῃ πόσος χρόνος θὰ ἀπῃτεῖτο;

Εἰς ἀπάντησιν ὁ μάρτυς ἀναγινώσκει ἔκθεσίν του, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ πληθυσμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὁ Ἑλληνικὸς ἀνήρχετο εἰς 800 χιλιάδας. Ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐξ αὐτῶν αἱ 500 χιλιάδες ἔμενον ἐν Σμύρνῃ, αἱ ἄλλαι 300 χιλιάδες ἔπρεπε νὰ μεταφερθοῦν, θὰ ἀπῃτοῦντο δὲ πρὸς τοῦτο 20 ἡμέραι.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Πόσαι χιλιάδες τόννοι ἀπῃτοῦντο διὰ νὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ τὴν Σμύρνην;

ΜΑΡΤΥΣ. Εἷς τόννος κατ' ἄτομον.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Τί χρόνος θὰ ἀπῃτεῖτο διὰ νὰ τοὺς μεταφέρωμεν εἰς μέρος ὅπου δὲν ὑπῆρχον Τοῦρκοι;

ΜΑΡΤΥΣ. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀτμοπλοίων. Ἂν εἴχομεν πλοῖα ἠμπορούσαμεν ἀμέσως, διότι δὲν θὰ τοὺς ἐπεβιβάζαμεν ἀπὸ ἑνὸς σημείου, ὅπως ἔγινε ἀπὸ τὴν Πούνταν.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξευρεθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα ἀτμόπλοια;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι, δὲν ὑπῆρχον. Διὰ νὰ γίνῃ πλήρης ἐκκένωσις τῆς Σμύρνης ἐκ τοῦ Στρατοῦ ἀπῃτοῦντο 9 μῆνες, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ εἴχομεν ἀτμόπλοια μόνον διὰ μίαν Μεραρχίαν.

ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ἐκτὸς τοῦ πληθυσμοῦ;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως.

Η ΣΥΜΠΤΥΞΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Ὁ στρατηγὸς ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Χάριγκτων ἐνήργησεν ἐπιθεώρησιν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ Μετώπου;

ΜΑΡΤΥΣ. Γνωρίζω ὅτι πολλοὶ Ἄγγλοι ἦλθον καὶ ἔκαμαν ἐπιθεώρησιν.

ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Οἱ Ἄγγλοι σύνδεσμοι εἶχον παραμείνει μετὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ Νοεμβρίου;

ΜΑΡΤΥΣ. Μάλιστα.

ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Ὁ στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικῆς Πρεσβείας ἦλθεν εἰς Σμύρνην;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἐπανειλημμένως. Καὶ τώρα τελευταίως.

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ. Πότε σᾶς ἐδόθη διαταγὴ ὑπὸ τῆς Στρατιᾶς νὰ κάμετε μελέτην συμπτύξεως;

ΜΑΡΤΥΣ. Πρὸ τῆς ἐπιθεωρήσεως, τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν ὁ ἀρχηγός.

ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ἡ Μεραρχία Νικομηδείας εὑρίσκετο ὑπὸ Ἀγγλικὴν Διοίκησιν. Μὴ τυχὸν γνωρίζετε ὅτι ἐξηκολούθησε τοῦτο μέχρι τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Μαρτίου;

ΜΑΡΤΥΣ. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὸ γνωρίζω.

ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Πῶς ἀπεχώρησεν ὁ στρατός μας ἐκ Νικομηδείας;

ΜΑΡΤΥΣ. Κατ' αἴτησιν ἡμῶν.

ΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ποία ἡ ἐντύπωσίς σας μετὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἰουλίου ἐν σχέσει μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ ἐχθροῦ;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶνε ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἶχε νικηθῆ.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ὅταν εἰσήλθομεν εἰς τὴν Κιουτάχειαν δὲν ἐπῆλθεν ἀπογοήτευσίς τις, διότι τὰ λάφυρα καὶ οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερα ἐκείνων ποὺ ἀνεμένοντο;

ΜΑΡΤΥΣ. Εἶχεν ὑποχωρήσει ὁ ἐχθρὸς κατὰ τρόπον ἀνυπέρβλητον διὰ στρατόν. Δὲν εὑρήκαμεν οὔτε ἕνα γυλιόν.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Γνωρίζετε ἂν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἦτο Κεμαλικὴ προπαγάνδα, ἥτις ὠργίαζε διαδίδουσα Κεμαλικὰς νίκας;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὡς γνωρίζω τοῦτο ἐγένετο τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1920.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Γνωρίζετε ὅτι καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ χάριν ἀτομικῶν συμφερόντων διεδίδετο ὅτι ἐνικήθημεν εἰς τὴν Κιουτάχειαν, μάλιστα δὲ μία ἐφημερὶς ἔγραψεν ὅτι ἐπροδόθημεν;

ΜΑΡΤΥΣ. Ναί, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πιστευθοῦν, διότι εἴχομεν καταλάβει τὰ δύο στόματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀνέπνεεν ὁ ἐχθρός, ἐὰν δὲ ἦτο κλειστὴ ἡ Μερσίνα ὁ ἐχθρὸς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐνισχυθῇ.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (πρὸς τὸν κ. Ξ. Στρατηγόν). Ἐδημοσιεύσατε, κύριε Στρατηγέ, τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπιχειρήσεων;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Δύο ἐκθέσεις καὶ μίαν ἐπιστολὴν ὑπὸ τύπον ἐκθέσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Διατί τὰς ἐδημοσιεύσατε;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Τὰς ἔγραψα οἰκείᾳ βουλήσει, νομίζων ὅτι, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ μόλις γενομένης ἐπιστρατεύσεως, ἦτο ὑποχρέωσις νὰ τονώσωμεν τὸ ἠθικὸν τοῦ Στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ διαφωτίσωμεν τοὺς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ, ὅπου κατεσυκοφαντοῦντο αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιχειρήσεις. Τὰς ἔγραψα θεωρῶν ὅτι μία πλήρης ἔκθεσις θὰ εἶχε πάντα τὰ στοιχεῖα διὰ τὴν διαφήμισιν τῶν Ἑλληνικῶν νικῶν καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς καὶ περὶ ἥττης τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐὰν ἐπρόκειτο, τὰ πράγματα θὰ παρίσταντο ἐντελῶς διάφορα, ἀφοῦ ἄλλως τε ἡ Κεμαλικὴ προπαγάνδα διεφήμιζεν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ἀνυπάρκτους Κεμαλικὰς νίκας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὥστε περιελάβατε καὶ ἀνακριβείας εἰς τὰς ἐκθέσεις σας;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ὄχι. Ἤθελα νὰ θέσω τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀναγινώσκει διάφορα σημεῖα τῆς πρώτης ἐκθέσεως, καὶ ἐρωτᾷ. Νομίζετε ὅτι προσεφέρατε ὑπηρεσίαν εἰς τὴν κοινὴν Ἑλληνικὴν γνώμην καὶ τὸ Ἐξωτερικὸν γράφοντες ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς κατεδείχθη ἀνεπαρκὴς νὰ φέρῃ εἰς αἴσιον πέρας τὰς ἐπιχειρήσεις;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη μου, διότι τότε ἐλέγοντο ἄλλα χειρότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Διατί ἐστείλατε τὴν ἔκθεσιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Διότι ἤμην ἰδιώτης καὶ δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ κάμω πολεμικὴν ἔκθεσιν. Τὴν ἔστειλα εἰς τὸν ὑπουργὸν διὰ νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ ὅπως ἐνόμιζε προσφορώτερον.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀναγινώσκει σημεῖα τινὰ τῆς δευτέρας ἐκθέσεως τοῦ κ. Στρατηγοῦ καὶ ἐρωτᾷ τὸν κ. Στρατηγόν:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὡς στρατιωτικὸς θὰ συνεβουλεύατε τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐνεργήσῃ ἀποστράτευσιν μετὰ μίαν τοπικὴν ἐπιτυχίαν;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἐξηρτᾶτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶνε ὕμνος διὰ τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ὅτι εἶχεν ἀνεπάρκειαν τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν μέσων;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Αὐτὸ ἦτο πραγματικὸν γεγονός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ ὅτι ὁ Τουρκικὸς στρατός, καίπερ ἀποδεκατισθείς, ἀντέταξε σφοδρὰν ἀντίστασιν, εἶνε τονωτικὸν τοῦ φρονήματος τῶν Ἑλλήνων μαχητῶν;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ἔτσι νομίζω. Ὁ Τουρκικὸς στρατός, καίτοι ἀντιτάξας ἀντίστασιν, ἐνικήθη. Αὐτὸ ἐνεργεῖ ἐποικοδομητικῶς ἐπὶ τοῦ φρονήματος τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Περαιτέρω ὁ κ. Στρατηγὸς λέγει ὅτι εἶχε βαθεῖαν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐπεβάλλετο μία ὑπερτάτη προσπάθεια πρὸς τὴν Ἄγκυραν. Τὸ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὰ μέλη τῆς τότε Κυβερνήσεως, ἀλλ' εὑρεθεὶς πρὸ ἀρνήσεως ἐγκατέλειψε τὴν ἰδέαν του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ἐπεχειρήσατε μίαν ἐπιχείρησιν ἐπὶ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν.

ΑΙ ΝΗΟΨΙΑΙ

Ὁ κ. ΣΤΡΑΤΟΣ ἐρωτᾷ τὸν μάρτυρα, ἐὰν ἐπετρέπετο εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στόλον ἡ ἐνέργεια νηοψιῶν καὶ πῶς ἀνεφοδιάζετο ὁ ἐχθρός. Ὁ μάρτυς ἀπαντᾷ ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ἐνήργουν νηοψίας ἐντὸς τῆς Προποντίδος, δὲν γνωρίζει ὅμως ἐὰν καὶ εἰς τὸ Αἰγαῖον, καὶ ὅτι ὁ ἰσχυρὸς καὶ τακτικὸς ἐφοδιασμὸς τοῦ ἐχθροῦ ἤρχισε μετὰ τὰς ἐκλογάς, ἤτοι μετὰ τὴν ἔκπτωσιν ἡμῶν ἐκ τῆς Συμμαχίας, ἐνηργεῖτο δὲ κυρίως ἐκ τοῦ λιμένος τῆς Μερσίνης.

Ἐπὶ ἄλλης ἐρωτήσεως τοῦ κ. Στράτου ὁ μάρτυς ἀπαντᾷ ὅτι γνωρίζει ὅτι μέχρις Ἰουνίου 1920 δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ καταδίωξις μέχρι τριῶν χιλιομέτρων πέραν τῆς προκεχωρημένης γραμμῆς καὶ ὅτι ὁ ἀρχιστράτηγος παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ κ. Βενιζέλου, διότι διέταξε τὴν προέλασιν μέχρι Οὐσὰκ καὶ Προύσσης. Ὁ μάρτυς τονίζει καὶ πάλιν ὅτι διὰ τοὺς Τούρκους ἀξιωματικοὺς παρουσιάσθη στάδιον δράσεως εὐθὺς μετὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Ὁ μάρτυς ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ζουρίδου ἀπαντᾷ ὅτι ὀλίγον πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἤκουσεν ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατηγείου «ὅτι διετάχθη νὰ ἑτοιμασθοῦν οἰκήματα ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ μίαν Ἑλληνικὴν Μεραρχίαν». Ἐρωτώμενος περὶ τῆς ἀφορμῆς τῆς παραδόσεως εἰς ὀλίγους Τσέτας τοῦ τμήματος Ζεγκίνη, ἀποδίδει τὴν εὐθύνην εἰς τὸν ἀρχηγὸν καὶ νομίζει ὅτι ἕνα καλὸν συντεταγμένον τμῆμα ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὴν χερσόνησον τῆς Ἐρυθραίας.

ΟΤΑΝ ΗΜΕΘΑ ΣΥΜΜΑΧΟΙ

Ὁ μάρτυς κατωτέρω ἐπαναλαμβάνει τὴν γνώμην ὅτι πιθανὸν νὰ μὴ ἐγένετο ἡ Γαλλοκεμαλικὴ συνθήκη, ἐὰν δὲν ἐξεπίπτομεν τῶν συμμάχων. Δὲν ἠξεύρω ἀκριβῶς τοῦτο, λέγει, διότι εἶνε πολιτικὸν ζήτημα, ἀλλ' ὅταν εὑρισκόμεθα ἐν τῇ συμμαχίᾳ εἴχομεν πᾶσαν ἐνίσχυσιν ἀπορρέουσαν ἐκ τῶν συμμαχικῶν ὅρων.

ΖΟΥΡΙΔΗΣ. Γνωρίζετε ἂν ὁ κ. Βενιζέλος δὲν ἐστέργε εἰς οὐδεμίαν προέλασιν μας ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῶν Συμμάχων;

ΜΑΡΤΥΣ. Γνωρίζω ὅτι ὅλαι αὐταὶ αἱ σχετικαὶ διαταγαὶ προήρχοντο ἐκ συμφωνιῶν πρὸς τοὺς Συμμάχους.

ΓΟΥΝΑΡΗΣ, παρεμβαίνων. Πρὸς τὸν μάρτυρα. Σεῖς πρὸ ὀλίγου εἴπατε ὅτι παρετηρήθη ὁ κ. Παρασκευόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (πρὸς τὸν κ. Γούναρην). Κατηγορούμενε δὲν πρέπει νὰ κάμετε παρατήρησιν πρὸς τὸν μάρτυρα. Πρὸ παντὸς σεῖς νὰ μὴ κάμετε παρατήρησιν, τονίζει ὁ κ. Πρόεδρος.

Ὁ κ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ ἐξηγεῖ ὅτι, ναὶ μὲν παρετηρήθη τότε ὁ κ. Παρασκευόπουλος διὰ τὴν προέλασιν πρὸς τὸ Οὐσάκ, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια ἐκείνη ἐγένετο ἀπὸ συμφώνου μετὰ τῶν Ἀγγλικῶν Δυνάμεων.

Ὁ κ. ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ ὑποβάλλει κατόπιν διαφόρους ἐρωτήσεις πρὸς τὸν μάρτυρα περὶ τῶν ἀπολεσθεισῶν ποσοτήτων ὑλικοῦ κατὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ στρατοῦ μας.

Ὁ ΜΑΡΤΥΣ βεβαιοῖ ὅτι δὲν ἦτο παρὼν διότι ἠσθένει, ἀλλὰ ἔμαθε ἀκριβῶς ἀπὸ τὰ ὄργανα τοῦ γραφείου του ὅτι μεγάλαι ποσότητες ὑλικοῦ πυρομαχικῶν καὶ βενζίνης ἐσώθησαν εἰς Σμύρνην.

Τὴν 5 καὶ 15' διακόπτεται ἡ συνεδρίασις δι' ὀλίγα λεπτά.

ΘΥΣΙΑΙ ΧΑΡΙΝ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ

Ἐπαναληφθείσης τῆς Συνεδριάσεως καλεῖται ὁ μάρτυς Κοιμήσης ἀντισυνταγματάρχης. Ἀπαντῶν εἰς ἐρωτήματα τοῦ κ. Προέδρου λέγει ὅτι ὁ στρατὸς διῃτᾶτο ἀθλίως ὅτι ἐτρέφετο ἀπὸ τοὺς πόρους τῆς χώρας καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων ὅτι ὁ ἱματισμός του ἦτο ἄθλιος ὅτι οἱ στρατιῶται κρεμοῦσαν σὲ καλάμια τῆς ῥέγγες καὶ τὰς ἐδείκνυον εἰς τοὺς Διοικητάς των, καὶ ὅτι πάντοτε ἔχυνον τὸ συσσίτιόν των.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐπέτυχον αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Μαρτίου καὶ τοῦ Ἰουλίου;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι μόνον δὲν ἐπέτυχον, ἀλλ' οὐδεμία ὑπῆρχε ἀνάγκη νὰ γίνουν. Μόνον πρὸς τὸν ἐχθρὸν προσεκόμισε ὠφελήματα, διότι τοῦ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν μαχητικότητα τοῦ στρατοῦ μας.

Ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Σαγγαρίου λέγει ὅτι ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ ἔγινε μόνον διὰ νὰ στερεωθῇ ὁ θρόνος τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ὅτι οὐδεὶς ἄλλος λόγος ἐπέβαλε στρατιωτικῶς τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ στράτευμα εἶχεν ἐλλείψεις;

ΜΑΡΤΥΣ. Μόνον εἰς τὴν διατροφὴν καὶ εἰς τὴν διακομιδὴν τῶν τραυματιῶν. Πολλοὶ τραυματίαι ἀφέθησαν εἰς τὴν τύχην των εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ κατὰ τὴν προέλασιν καὶ κατὰ τὴν ὑποχώρησιν. Αὐτὸ ἦτο γενικῶς γνωστόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἰς τὸν στρατὸν πῶς ἐδικαιολογήθη ἡ ἐκστρατεία τοῦ Σαγγαρίου;

ΜΑΡΤΥΣ. Διὰ τὴν καταστροφὴν δῆθεν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ γεφυρῶν. Ἀλλὰ ὁ στρατὸς ἤξευρε ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀσκόπου ἐπιχειρήσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμε ἡ Κυβέρνησις διὰ ὡρισμένους σκοποὺς καὶ δι' αὐτὸ οἱ στρατιῶται θέλοντες νὰ ὑβρίσουν τινὰ δι' ἄσκοπον ἐνέργειαν ἔλεγον: «Καϋμένε σὰν τὸν Γούναρη εἶσαι».

Ὁ μάρτυς, ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, λέγει ὅτι ὁ στρατὸς ἐπίστευεν ὅτι παρ' ὅλας τὰς τυχὸν ἐπιτυχίας του οὐδὲν θὰ ὠφεληθῶμεν, διότι εἴχομεν ἐκπέσει τῶν Συμμαχιῶν. Βεβαιοῖ ὅτι ἡ ἀποτυχία τῆς ἐκστρατείας τοῦ Σαγγαρίου συνέτριψε τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πῶς ἐδικαιολογεῖτο ἡ παράτασις τῆς καταστάσεως αὐτῆς;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἵνα ἐξαντληθῇ ὁ στρατὸς καὶ δεχθῇ ἀσμένως ἐνδεχομένην διαταγὴν περὶ ἐκκενώσεως.

ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐγίνετο φανερὰ διδασκαλία περὶ γαγγραίνης;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἐπισήμως ὄχι. Ἀξιωματικοὶ ὅμως ἔλεγον ὅτι ἡ Μικρασιατικὴ ἐκστρατεία εἶνε ἄσκοπος. Ὁ μάρτυς καταθέτει ἀκολούθως ὅτι ἡ Στρατιὰ δὲν ἐδέχθη καλῶς τὴν ἀνάθεσιν τῆς Διοικήσεως εἰς τὸν κ. Χατζανέστην καὶ τοῦτο, διότι ὑπῆρχον φῆμαι ὅτι ὁ κ. Χατζανέστης ἀνέλαβεν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐκτελέσῃ ἀπόφασιν περὶ ἐκκενώσεως, ἐπίσης διότι ἐθεωρεῖτο ἀδιάλλακτος καὶ διότι ἀφοῦ ὡς Διοικητὴς Μεραρχίας ἠτύχησε δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀναλάβῃ τὴν Διοίκησιν μιᾶς ὁλοκλήρου Στρατιᾶς. Αὐτά, λέγει, συνεζητοῦντο εὐρύτατα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Διατί δὲν προελήφθη ἡ κατάρρευσις τοῦ μετώπου, ἀφ' ὅτου ἐξεδηλώθη ἡ ἐπίθεσις;

ΜΑΡΤΥΣ. Διότι δὲν ὑπῆρξεν Διοίκησις. Ἡ κατάρρευσις ἐπῆλθεν, λέγει προσθέτως, πρῶτον, διότι ὁ στρατὸς εἶχε πεισθῇ ὅτι οὐδὲν θὰ ὠφελεῖτο καὶ ἂν ἐνίκα καὶ δεύτερον διότι εἶχε γνωσθῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε τὴν ἐκκένωσιν· διὰ τοῦτο ὁ στρατὸς πᾶσαν ἐπιχείρησιν ἐθεώρει προδοσίαν καὶ ἄδικον σφαγήν.

Ὁ μάρτυς βεβαιοῖ ὅτι ἡ, παρὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς λογοκρισίας, ἀποστολὴ εἰς τὸ μέτωπον ἐφημερίδων μὲ ἄρθρα, ὅπως τὸ «Οἴκαδε» σημαίνει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἤθελε νὰ προδιαθέσῃ τὸν στρατὸν διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῆς Ἀσίας. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τὸ γνωστὸν ἔγγραφον τῆς προανακρίσεως, τῆς ἐνεργηθείσης ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου κ. Φεσσοπούλου κατὰ τοῦ συνταγματάρχου κ. Α. Σκοροῦ, ὁ ὁποῖος συγκεντρώσας ἀξιωματικοὺς τοῦ συντάγματός του ἐχαρακτήρισε τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ὡς γαγγραινῶδες μέλος τὸ ὁποῖον πρέπει ν' ἀποκοπῇ. Ὁ μάρτυς βεβαιοῖ ὅτι ἡ ἐπιχείρησις πρὸς τὴν Ἄγκυραν ἐθεωρεῖτο εἰς ἁπλοῦς περίπατος. Ὁ Ἀρχιστράτηγος Παπούλας, λέγει ὁ κ. Κοιμήσης, μοῦ εἶπεν ὅτι θέλουμε δέκα πέντε ἡμέρας νὰ πᾶμε καὶ δέκα πέντε νὰ γυρίσωμεν.

Ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν τοῦ Ἐπαν. Ἐπιτρόπου κ. Ζουρίδου, λέγει, ὅτι ἡ μάχη τῆς 8ης Ἰουλίου, τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν κυρίως ἡ Μεραρχία του—ἡ 7η Μεραρχία—ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν εἶχεν ἡττηθῇ καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπιχείρησις πρὸς τὴν Ἄγκυραν δὲν ἦτο ἁπλοῦς περίπατος. Βεβαιοῖ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ μάρτυς ὅτι καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ στρατιῶται ἐδυσφόρουν διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, διότι ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ κέρδους τινός, ἀλλ' ὅτι ἐστέλλοντο νὰ δολοφονηθοῦν. Εἶμαι ὑπερβέβαιος, λέγει, ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις διετάχθησαν πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Βασιλέως. Οἱαδήποτε δὲ καταστροφὴ τοῦ στρατοῦ ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν Κυβερνώντων τότε ὡς μικροτέρα ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀναγνωρίσεως. Τὸ πᾶν ἠδύναντο νὰ θυσιάσουν καὶ εἰς τὸ Γέννηον ἀκόμη νὰ φθάσουν τὰ σύνορά μας, ἤρκει ν' ἀναγνωρισθῇ ὁ Βασιλεύς.

ΑΥΤΟ ΗΤΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

ΖΟΥΡΙΔΗΣ. Ἠμπορεῖτε νὰ βεβαιώσητε πόσος στρατὸς θὰ προσεχώρει εἰς τὸ αὐτονομιακὸν καθεστώς;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἀσφαλῶς τὸ ἓν τρίτον, ἤτοι ἀσφαλῶς 50-55 χιλιάδες καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἀξιωματικῶν. Ἐρωτώμενος ἀκολούθως ὁ μάρτυς διατί δὲν μετέβαινον εἰς τὸ Μέτωπον οἱ ἐντεῦθεν ἀποστελλόμενοι ἀξιωματικοί, λέγει ὅτι τοῦτο ἐγίνετο διότι δὲν ἐπεβάλλετο τὸ Κράτος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἤθελε νὰ ἐπιβληθῇ, διότι ἂν ἤθελεν ἠδύνατο.

ΖΟΥΡΙΔΗΣ. Εἰς τὴν Κρήτην, ὅπου αἴφνης ἤθελε, ἔστειλε στρατὸν καὶ στόλον.

Ὁ μάρτυς προσθέτει ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ Μετώπου μανθάνοντες ὅτι οἱ ἀδειοῦχοι συνάδελφοί των παρέμενον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐδυσφόρουν. Ἡ καταστροφή, λέγει, τοῦ στρατοῦ μας, δὲν θὰ ἦτο τοιαύτη, ἐὰν ὑπηρέτουν εἰς τὸ Μέτωπον οἱ ἀπομακρυνθέντες ἀπ' αὐτοῦ βαθμοφόροι διὰ πολιτικοὺς λόγους. Οἱ στρατιῶται ἔλεγον, τονίζει ὁ μάρτυς: «Θέλομεν τοὺς φυσικούς μας ἡγήτορας». Ὁ Μέραρχός μου κ. Πλαιτῆς μοῦ ἔλεγεν: «Ἂς ἔλθουν ἐπὶ τέλους ὁ Τσερούλης καὶ οἱ ἄλλοι».

ΗΓΝΟΕΙ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΠΑΡΑΣΗΜΑ

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ (πρὸς τὸν μάρτυρα). Εἴπατε ἀκόμη καὶ περὶ περιφρονητικῆς συμπεριφορᾶς μου κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ Μετώπου πρὸς ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας. Δὲν ἐπεθεώρησα λεπτομερῶς τὴν μεραρχίαν σας καὶ δὲν ἠρωτοῦσα ἕνα ἕκαστον ἀπὸ τοὺς στρατιώτας καὶ διὰ τὸ ἐλάχιστον;

ΜΑΡΤΥΣ. Δὲν εἴπατε ὅμως ἕνα ἐνισχυτικὸν λόγον, ἕνα συγχαρητήριον πρὸς τοὺς φέροντας τὰ πολεμικὰ σημεῖα τῆς δράσεως καὶ τὰ παράσημα. Ἡμεῖς δι' αὐτὰ ἀγωνιζόμεθα δὲν πεινοῦμεν ἀποζημιώσεις. Ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην σας, ἐὰν θέλετε, κύριε Ἀρχιστράτηγε, ὅτι ἠρωτήσατε κάποιον ἀξιωματικὸν τί παράσημόν εἶνε αὐτό, δεικνύοντες τὸ Γαλλικὸν παράσημον.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Δὲν τὸ ἤξευρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (πρὸς τὸν κ. Χατζανέστην). Δὲν ἐγνωρίζατε τὸ παράσημον;

Τὸ ἀκροατήριον ἐκσπᾷ εἰς γέλωτας ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ κ. Χατζανέστη ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὸ Γαλλικὸν παράσημον.

Ὁ κ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ἐγειρόμενος ἐν ὀργῇ ἀποτείνει δριμυτάτας παρατηρήσεις πρὸς τὸ ἀκροατήριον, ἀπειλῶν τὴν ἐκκένωσιν τῆς αἰθούσης καὶ συνιστῶν ζωηρότατα νὰ σεβασθοῦν τὴν θέσιν τῶν κατηγορουμένων.

Ὁ κ. ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ προσθέτει: Σᾶς εἶπα ὅτι δὲν ἐγνώριζα τὸ παράσημον αὐτὸ τὸ Διασυμμαχικὸν διότι ἀπουσίαζα πολὺν καιρὸν τοῦ στρατεύματος. Ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖοι εἶχον τὰς διεμβολάς, τὰς ὁποίας εἴπατε, ἀπεμάκρυνα κανένα; Ἔδειξα ἀμεροληψίαν. Ἔκαμα καμμίαν διάκρισιν;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι. Ἄλλως διοικήσατε πολὺ ὀλίγον χρόνον.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Εἰς τὴν κατάθεσίν σας λέγετε ὅτι ἐπέδειξα ἐγκληματικὴν ἀδιαφορίαν πρὸς τὸ στράτευμα. Τί ἐννοεῖτε;

ΜΑΡΤΥΣ. Ἐννοῶ ὅτι δὲν ἐσπεύσατε ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως νὰ εὑρεθῆτε ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ ἢ τοὐλάχιστον εἰς σημεῖον τοιοῦτον ὥστε νὰ πληροφορεῖσθε τὰς κινήσεις του.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Εἰς τὴν κατάθεσίν σας λέτε ὅτι ἐγὼ ἔκαμα μελέτην περὶ ἐκκενώσεως τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

ΜΑΡΤΥΣ. Μάλιστα. Ὁ ἀντισυνταγματάρχης κ. Σπυρίδωνος καὶ σήμερον ἀκόμη μοῦ εἶπεν ὅτι ὡς εἶχε πληροφορηθῆ ἀπὸ τὸν ἐπιτελάρχην τῆς Στρατιᾶς ἑτοιμάζετο σχέδιον ἐκκενώσεως τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἐκκένωσις θὰ ἐξετελεῖτο εἰς διάρκειαν ἑνὸς ἔτους.

Αἰτήσει τῶν συνηγόρων ἀποφασίζεται νὰ κληθῇ αὔριον τὴν πρωΐαν (σήμερον) ὁ μάρτυς κ. Σπυρίδωνος, ἵνα εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐξετασθῇ κατ' ἀντιπαράστασιν μετὰ τοῦ κ. Κοιμήση.

Ὁ μάρτυς ἀκολούθως ἀπαντῶν εἰς σχετικὰς ἐρωτήσεις τοῦ κ. Χατζανέστη, τονίζει ὅτι, ἐὰν ὁ στρατὸς ὑποχωρῶν δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνασυνταχθῇ, τοῦτο ὀφείλεται εἰς ἔλλειψιν στρατηγικῆς τακτικῆς. Ἀντὶ τούτου ὅμως, λέγει, ἐδίδοντο ἀλληλοπάλληλοι διαταγαί, αἵτινες κατ' οὐδὲν ὠφέλουν, καθόσον ὅταν ἐλαμβάνοντο ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐκτελεσθοῦν, καθόσον εἶχον δημιουργηθῆ νέα γεγονότα. Ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῶν διαταγῶν τούτων ἐπήρχετο μεγαλυτέρα σύγχυσις καὶ ἀντὶ νὰ ἐπιτυγχάνεται οἱαδήποτε ἀνασυγκρότησις τῶν μονάδων ἐπετυγχάνετο ἡ ἀποσύνθεσις. Ὁ στρατὸς ἦτο τοσοῦτον κατάκοπος ὥστε πολλοὶ καὶ ἀξιωματικοὶ ἀκόμη ἔπιπτον ἐκ τῶν ἀλόγων ἐφ' ὧν ἐκοιμῶντο διὰ νὰ μὴ σηκωθοῦν πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν οὐδέποτε.

ΧΑΤΖΑΝΕΣΤΗΣ. Ἡ ὅλη αὐτὴ κατάστασις ποῖον εὐθύνει;

ΜΑΡΤΥΣ. Τὸν ἀρχιστράτηγον.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΛΑΝΗΣ

Γίνεται ὀλιγόλεπτος διακοπὴ τῆς συνεδριάσεως, μεθ' ἣν ὁ κ. Χατζανέστης συνεχίζει τὰς πρὸς τὸν μάρτυρα ἐρωτήσεις του καὶ εἰς μίαν στιγμὴν τὸν ἐρωτᾷ συγκεκριμένως ἐάν, ὅτε κατὰ τὸ 1917 ἐξεδιώχθη ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἔγραψε μίαν ἐπιστολὴν δηλῶν ὅτι παραιτεῖται τοῦ στρατεύματος, διότι προφανῶς δὲν ἤθελε ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν νέαν κατάστασιν.

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαιῶ ὅτι ἔγραψα αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν. Ἀλλ' ὀφείλετε νὰ ὁμολογήσετε καὶ ὑμεῖς κ. Ἀντιστράτηγε, ὅτι δὲν εἶνε τι ἀνδρικώτερον, τιμιώτερον καὶ ἠθικώτερον ἀπὸ τὸ νὰ ὁμολογήσῃ κανεὶς ὅτι ἔκαμε μίαν πρᾶξιν πλανηθείς. Οὐδεὶς ὁ ἀλάθητος.

ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΑΠΕΙΡΟΝ

Καλεῖται ἀκολούθως ὁ μάρτυς κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, ταγματάρχης, ὅστις ἐρωτώμενος ἀπαντᾷ ὅτι ὅτε ἤρξατο ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις διετέλει ἐπ' ἀδείᾳ, τὴν ὁποίαν αὐτοβούλως διέκοψε καὶ παρουσιάσθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Διατί;

ΜΑΡΤΥΣ. Διότι ἐνόμισα ὅτι οὕτω μοὶ ἐπιβάλλει τὸ στρατιωτικόν μου καθῆκον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὅτε ἤρξατο ἡ ἐπίθεσις ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Στρατιᾶς διεξήγετο καλῶς;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι. Οἱ ἐπιτελεῖς ἦσαν νεοδιωρισμένοι καὶ δὲν εἶχον προσανατολισθῇ εἰς τὰ πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπῆρξεν ἁρμονία σκέψεων μεταξὺ τῶν ἡγητόρων τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου;

ΜΑΡΤΥΣ. Σᾶς εἶπον ἤδη ὅτι ὅλη ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Στρατιᾶς δὲν ἐλειτούργει καλῶς. Οἱ διευθυνταὶ τῶν τμημάτων δὲν ἠδύναντο ν' ἀναπτύξουν οἱανδήποτε πρωτοβουλίαν, καθόσον ἐγνώριζον ὅτι ὁ Ἀρχιστράτηγος οὐδεμίαν ἐδέχετο ὑπόδειξιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὴν διάλυσιν τῶν συγκροτημάτων τὴν θεωρεῖτε καταστρεπτικήν;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὅταν ἤρξατο ἡ ἐπίθεσις μετέβητε εἰς τὸ μέτωπον;

ΜΑΡΤΥΣ. Μάλιστα. Ἐζήτησα παρὰ τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Στρατιᾶς νὰ μεταβῶ εἰς τὸ μέτωπον διὰ νὰ ἐξακριβώσω τί συμβαίνει, καθόσον τὴν 16 Αὐγούστου δὲν εἴχομεν εἰδήσεις ἐκ μέρους τοῦ ὑποστρατήγου κ. Τρικούπη καὶ ἡ ἀνησυχία εἶχε κορυφωθῆ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πῶς μετέβητε;

ΜΑΡΤΥΣ. Δι' ἀεροπλάνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πῶς ηὕρατε τὴν κατάστασιν;

Ὁ μάρτυς ἀφηγεῖται ὅτι προσεγειώθη εἰς τὸ Οὐσάκ, ἐκεῖθεν δι' αὐτοκινήτου μετέβη εἰς τὸ Ἰσλάμκιοϊ καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ Ὀτσουράκ. Ἀφηγεῖται πῶς συνηντήθη μὲ τμήματα διαφόρων Μεραρχιῶν καὶ ἄλλων μονάδων καὶ ἀναφέρει τινὰ ἐξ αὐτῶν ἦσαν συγκεκροτημένα καὶ τινὰ ἐν ἀποσυνθέσει. Εἰς τὸ Ὀτσουρὰκ συνηντήθη μετὰ τοῦ Μεράρχου τῆς Β' Μεραρχίας κ. Γονατᾶ, ὅστις συνεκράτει τὰ τμήματά του. Ἀναφέρει τὰς διεξαχθείσας συνεννοήσεις του μετὰ τοῦ κ. Γονατᾶ, ὅστις ἐσκέπτετο νὰ δώσῃ μάχην ἔξω τοῦ Ὀτσουρὰκ ἐν ᾗ περιπτώσει θὰ κατωρθοῦτο νὰ συνεννοηθῇ μὲ ἄλλας δύο Μεραρχίας. Ὁ μάρτυς συνεχίζων ἀφηγεῖται πῶς ἐπεκοινώνησε κατόπιν μὲ τὴν Β' Μεραρχίαν μετὰ τοῦ κ. Βουτσούση καὶ γενικῶς ὅλας τὰς ἐνεργείας του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐξ ὅσων εἴδατε συνηγάγετε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ συγκρατηθῇ ὁ στρατός;

ΜΑΡΤΥΣ. Κατὰ τὴν γνώμην μου ναί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τί ἐκάματε;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὑπέδειξα ἐπανελθὼν ὅτι ἔδει νὰ ληφθοῦν τὰ ἑξῆς μέτρα. Πρῶτον ἐξασφάλισις τῶν μέσων μεταδόσεως τῶν διαταγῶν τῆς Στρατιᾶς. Δεύτερον ὀργάνωσις μιᾶς οἱασδήποτε Διοικήσεως εἰς τὸ Ὀτσουράκ, διότι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον ἀπολεσθῆ τὰ ἴχνη τῶν στρατηγῶν Τρικούπη καὶ Διγενῆ, καὶ τρίτον λῆψις οἱωνδήποτε δραστικῶν μέτρων κατὰ τῶν φυγάδων.

Ἐρωτώμενος ὁ μάρτυς ἀφηγεῖται ὅτι τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Στρατιᾶς, μὴ ἔχον τὴν πεῖραν τοῦ ἀντικατασταθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Χατζανέστη, ἔφθανεν εἰς τὸ σημεῖον ν' ἀσχολῆται ἐπὶ δίωρον εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀνακοινωθέντων, διότι ἠγνόει καὶ αὐτὴν τὴν διάταξιν τῶν τμημάτων τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν τοπογραφίαν τοῦ ἐδάφους. Ἐπὶ δύο ὥρας ἠσχολήθη τὸ Ἐπιτελεῖον διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ ποῦ εὑρίσκετο τὸ Κιλκιρή, τοῦ ὁποίου ἠγγέλθη ἡ πτῶσις κατὰ τὴν κρισιμωτέραν ἡμέραν τῆς μάχης. Ἐὰν ἦτο τὸ παλαιὸν Ἐπιτελεῖον, λέγει, θ' ἀντελαμβάνετο ἀμέσως τὴν σοβαρότητα τῆς πτώσεως τοῦ Κιλκιρή. Ἀκολούθως ὁ μάρτυς ἀναφέρει ὅτι εἰς τὸν Ὕπατον Ἁρμοστὴν κ. Στεργιάδην προσῆλθε καὶ ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τὴν λῆψιν διαφόρων ἄλλων μέτρων. Ὁ κ. Στεργιάδης ὅμως τοῦ ἀπήντησεν, ὅτι οὐδὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, καθόσον οἱ ἐν Ἀθήναις δὲν θὰ ἦσαν διατεθειμένοι νὰ ἀντικαταστήσουν κατ' ἀρχὴν τὸν ἀρχιστράτηγον κ. Χατζανέστην.

Η ΣΥΓΧΥΣΙΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Περαιτέρω ὁ μάρτυς, ἀπαντῶν εἰς ἐρωτήσεις τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Γρηγοριάδου, ὁμολογεῖ ὅτι ὑπῆρχε πλήρης σύγχυσις καὶ ὅτι ἡ Στρατιὰ δὲν ἐξεμεταλλεύετο καταλλήλως πληροφορίας τὰς ὁποίας εἶχε περὶ τῶν προθέσεων τοῦ ἐχθροῦ. Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Προέδρου λέγει ὅτι μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀμύνης τοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ὁ ἀρχιστράτηγος διεβεβαίωσεν αὐτοὺς ὅτι ὁ ἐχθρὸς οὔτε σὲ πέντε ἑβδομάδες οὔτε σὲ πέντε μῆνες θὰ εἰσήρχετο εἰς τὴν Σμύρνην. Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Ζουρίδου ὁ μάρτυς ἀπαντᾷ ὅτι τὰ τμήματα τῆς Μεραρχίας Ζεγκίνη ἠδύναντο νὰ καταφύγουν εἰς τὸν αὐχένα τῆς Ἐρυθραίας καὶ ν' ἀποφύγουν τὴν αἰχμαλωσίαν. Διὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ ἠθικοῦ λέγει ὅτι συνετέλεσαν ἡ παράτασις τῆς ἐπιστρατεύσεως, ἡ κακὴ διατροφή, παράπονα κατὰ ἀξιωματικῶν οἱ ὁποῖοι ἔκαμναν ἐμπόριον μὲ διαφόρους «Καντίνες» καὶ ἡ ἀρθρογραφία τῶν ἐφημερίδων. Ὁ μάρτυς ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ κ. Χατζανέστη ὁμολογεῖ ὅτι ἡ ἐπιθεώρησίς του εἰς τὸ μέτωπον ἀπέβη κοπιωδεστάτη ὅσον καὶ λεπτομερής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Γνωρίζετε ὅτι παρεδόθη τὸ τέταρτον τμῆμα Στρατοῦ τῆς Καβάλλας εἰς τοὺς Βουλγάρους καὶ ποῖος ἦτο τότε ἐπιτελάρχης;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὁ κ. Βαλέττας, τὸν ὁποῖον ὁ κ. Χατζανέστης εἶχε διορίσῃ ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Στρατιᾶς.

Η ΥΠΟΧΩΡΗΣΙΣ

Μετὰ τοῦτο καλεῖται ὁ μάρτυς κ. Κ. Κανελλόπουλος, λοχαγός, εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον Α' Σώματος Στρατοῦ, ὁ ὁποῖος καταθέτει ὅτι ἀπὸ τῆς 8ης καὶ 9ης Αὐγούστου αἱ ἀεροπορικαὶ ἀναγνωρίσεις ἐβεβαίωνον συγκεντρώσεις καὶ μετακινήσεις τοῦ ἐχθροῦ ἰδίως πρὸς τὴν πρώτην καὶ τετάρτην Μεραρχίαν.

Τότε ὁ στρατηγὸς Τρικούπης ἐζήτησεν ἀπόσπασμα πρὸς ἐνίσχυσίν του. Τὸ ἀπόσπασμα ἔφθασε τὴν 13ην. Ὁ κ. Τρικούπης ἀναφέρων τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὴν Στρατιὰν ἐζήτει ὁδηγίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐὰν δὲν εἶχον διαλυθῆ τὰ συγκροτήματα τοῦ Στρατοῦ θὰ εἶχεν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς Στρατιᾶς;

ΜΑΡΤΥΣ. Ὄχι.

Ὁ κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ἀφηγεῖται μετὰ ταῦτα λεπτομερῶς πῶς ἐξεδηλώθη τὴν 13ην 5ην πρωϊνὴν ὥραν ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις καὶ πῶς ἐγένετο ἡ κατάληψις τοῦ κέντρου τῆς ἀντιστάσεως Μιρὴ-Μπέλ. Τότε ὁ Τρικούπης διέταξε τὴν μετασταθμευσιν τῆς 7ης Μεραρχίας εἰς Ἐϋρέτ. Ἀργότερον τὸ Μιρὴ-Μπὲλ ἀνακατελήφθη, ἀλλ' ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις ὁλονὲν ἐξεδηλοῦτο ἰσχυροτέρα. Ἡ διαταγὴ τῆς Στρατιᾶς, λέγει ὁ μάρτυς, ἦτο ὅπως τὸ πρῶτον Σῶμα διατηρήσῃ τὸ μέτωπον τοῦ Ἀφιὸν καὶ τὸ δεύτερον ἐνεργήσῃ ἀντεπίθεσιν βορείως τοῦ Αἰάρ. Συνέπεια τούτου ἀνεστέλλετο ἡ κίνησις τῆς 9ης Μεραρχίας. Ὁ στρατηγὸς Τρικούπης ζητεῖ ἀπὸ τὴν Στρατιὰν ὅπως ἡ 9η Μεραρχία μεταβῇ εἰς Ἀφιὸν ἵνα ἀντιμετωπισθῇ ἐκεῖ ἡ κατάστασις. Αὐτὰ ἐγίνοντο τὴν 13ην πρὸς τὴν 14ην.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐλήφθη ἡ ἀπάντησις τῆς Στρατιᾶς, μὴ ἐγκρινούσης τὴν αἴτησιν τοῦ Τρικούπη, ὅστις ἠναγκάσθη νὰ ἀπαντήσῃ ὅτι θὰ ἐκτελεσθοῦν αἱ διαταγαὶ αὐταί, ἀλλ' ἀποδύεται πάσης εὐθύνης. Ὁ ἐχθρὸς ὁλονὲν ζωηρότερον ἐπιτιθέμενος ἐπετέθη κατὰ τοῦ δεξιοῦ τῆς 4ης Μεραρχίας καὶ ὁ στρατηγὸς Τρικούπης πρὸ τοῦ κινδύνου παρεκάλεσε τὸν στρατηγὸν Διγενῆν ν' ἀφήσῃ νὰ σπεύσῃ πρὸς βοήθειαν τοῦ ἡ 9η Μεραρχία. Ὁ Διγενὴς ἐνέκρινε τὴν βοήθειαν διὰ τοῦ 26ου μόνον συντάγματος. Ἡ 4η Μεραρχία εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ ὑποχωρήσῃ, διότι ἐπετέθησαν ἀπὸ τριπλασίας ἐχθρικὰς δυνάμεις. Αὐτὴ δὲ δὲν ἀπετελεῖτο παρὰ ἀπὸ δύο συντάγματα. Ἡ πρώτη Μεραρχία τὴν 14ην ἀναφέρει ὅτι ἰσχυραὶ ἐχθρικαὶ δυνάμεις ἐνεργοῦν ἐπίθεσιν. Ἐχθρικὸν ἱππικὸν εἶχεν ἤδη εἰσδύσῃ εἰς τὰς γραμμάς μας καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ πρώτου Σώματος τὴν 15ην ὥραν ἐγκατέλειπε τὸ Ἀφιὸν καὶ τὸ βράδυ εἶχε [illegible] τὴν γραμμὴν [illegible] Μαχμούτ. Τὸ Στρατηγεῖον ἐγκατεστάθη εἰς Βαϊρὰν-Γκιόλ. Οὐδὲν μέσον ἐπικοινωνίας ὑπῆρχε, διότι ὁ ἀσύρματος μετεφέρθη σιδηροδρομικῶς εἰς Ἐσκὶ Σεχήρ. Ὁ στρατηγὸς Τρικούπης τὸ ἑσπέρας διέταξε κίνησιν πρὸς δυσμὰς καὶ περὶ τὸ μεσονύκτιον προσῆλθε παρ' αὐτῷ ὁ ἐπιτελάρχης τοῦ Β' Σώματος κ. Βασιλακόπουλος καὶ ὁ συνταγματάρχης κ. Ρούβαλης, οἱ ὁποῖοι ἔφερον διαταγὰς τῆς Στρατιᾶς, διότι ἡ συνεννόησις ἐγίνετο μέσον τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Μία τῶν διαταγῶν ἀνέφερεν ὅτι διετάχθη ἡ ἀνεξάρτητος Μεραρχία νὰ κινηθῇ πρὸς Ἀφιὸν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἐκεῖ μαχομένων δυνάμεων. Τὴν ἐπομένην τὰ δύο Σώματα Στρατοῦ ἐκινήθησαν ὀπίσω ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ ἑσπέρας τῆς 15ης αἱ Μεραρχίαι μαχόμεναι ἔφθασαν εἰς Οὐλουτσὰκ-Τσάϊ Κουγιοῦ, τῆς XIII Μεραρχίας παραμεινάσης εἰς Σιφτέ. Ἡ IV Μεραρχία, ἡ ὁποία ὤφειλε νὰ κρατήσῃ ἐπαφὴν μετὰ τῆς I καὶ VII ἐπιχειρήσασα ἐπαφὴν [illegible] ἐπίθεσιν ἐχθρικὴν σφοδρὰν καὶ διελύθη. Ὁ διοικητής της κ. Δημαρᾶς προσῆλθεν εἰς τὸ Α' Σῶμα Στρατοῦ μὲ 500 τουφέκια καὶ μίαν πυροβολαρχίαν [illegible] μόνον.

Τὸ ἑσπέρας ἐλήφθησαν δύο διαταγαὶ τῆς Στρατιᾶς εἰς τὰ ἐν Οὐλουτσὰκ παραμένοντα στρατηγεῖα, ἡ μία τῶν ὁποίων ἀνέφερεν ὅτι ὁ Τρικούπης ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιήσῃ ἀεροπλάνα εὑρισκόμενα εἰς τὸ Οὐσάκ. Τὸ ἑσπέρας ὁ Τρικούπης ἐξέδωκε διαταγὴν συνεχίσεως ὑποχωρήσεως πρὸς τὸ Τουλοὺ Μπουνάρ. Προηγήθη ἡ ἐννάτη καὶ τὰ τμήματα τῆς τετάρτης. Εἰς τὸ Κιουτουκιοϊ ἐξεδηλώθη ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις ἐκ Ν. πρὸς Β. ἰσχυρὰ καὶ ἀνέστειλε τὴν κίνησιν τῶν τμημάτων τούτων, ἐπηκολούθησε δὲ μάχη καὶ αἱ Μεραρχίαι 5η καὶ 12η εἰσῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα [illegible]. Τὸ ἱππικὸν τοῦ ἐχθροῦ εἶχεν ὑπερβῇ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν καὶ προσέβαλε τοὺς ἐφοδιασμούς μας, μέρος τῶν ὁποίων κατεστράφη. Κατεδιώχθη ὑπὸ τῆς 9ης Μεραρχίας καὶ διελύθη, ἀλλ' ἀνασυνεκροτήθη καὶ ἀντεπετέθη ἀργότερον.

Ἡ κατάστασις ἤδη εἶχεν ἀποβῇ κρίσιμος, συνεχίζει ὁ μάρτυς κ. Κανελλόπουλος. Διότι ὅπως ἀνεπτύσσετο ἡ ἐχθρικὴ ἐπίθεσις ἐσχηματίσθη ἕνας κλοιός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρέθησαν αἱ Μεραρχίαι μας. Ὁ Τρικούπης τὴν νύκτα ἐκάλεσε συμβούλιον διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ τὰ γενόμενα μετὰ ταῦτα ἔλαβον τὸν γνωστὸν δρόμον των. Ὁ μάρτυς, ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ἀποδίδει τὴν καταστροφὴν τοῦ μετώπου εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκῶν ἐφεδρειῶν ἐγγὺς τοῦ Ἀφιὸν Καραχισσὰρ καθὼς καὶ εἰς τὴν κατάργησιν τῶν συγκεκροτημένων ὁμάδων.

ΜΑΜΟΥΡΗΣ (Στρατοδίκης). Μετὰ τὸ ῥῆγμα τοῦ στρατοῦ μας ἦτο δυνατὴ ἡ μεταστροφὴ τῆς καταστάσεως;

ΜΑΡΤΥΣ. Βεβαίως ἐὰν ἐλαμβάνοντο δραστήρια μέτρα. Ὁ μάρτυς κατόπιν ἀπαντᾷ εἰς ἐρωτήσεις τοῦ κ. Χατζανέστη [illegible] διαταγῶν του πρὸς τὸν Τρικούπην, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐξετελέσθησαν, διότι δὲν ἐλήφθησαν [illegible], ἐπειδὴ δὲν ἐπέτρεπεν τοῦτο ἡ δημιουργουμένη ἤδη πλέον κατάστασις τοῦ μετώπου.

Μετὰ τινας ἄλλας ἐρωτήσεις τοῦ κ. Χατζανέστη περατοῦται ἡ κατάθεσις τοῦ μάρτυρος καὶ τὴν 8.15' διακόπτεται ἡ Συνεδρίασις διὰ τὴν 9.30' τῆς σήμερον.

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2 Νοεμβρίου. (Τηλεγράφημα). — Ὁ Σύνδεσμος τῶν Συντεχνιῶν καὶ Σωματείων Θεσσαλονίκης ἐκπροσωπῶν τὴν γνώμην 27 Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων συνελθὼν εἰς ἔκτακτον Γενικὴν Συνέλευσιν σήμερον τὴν 1ην Νοεμβρίου [illegible] τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, ἀπεφάσισε [illegible] Ἐκφράζει πρὸς τὴν Ἐπαναστατικὴν [illegible] τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ κόσμου [illegible] Θεσσαλονίκης διὰ τὴν γενναίαν [illegible] τῶν καταστρεψάντων τὴν Ἑλλάδα [illegible] ὀλεθρίας καταστροφῆς. 2ον) Αἰτεῖ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κόσμου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως παρακολουθοῦντος μετ' εὐνοήτου συγκινήσεως τὴν μεγάλην ἐν προκειμένῳ δίκην, τὴν ἀμείλικτον καὶ παραδειγματικὴν δίκην τῆς ἐξάρσεως τῶν ποινῶν [illegible] τῆς δυστυχοῦς πατρίδος [illegible], οἵτινες ἐπλήθυνον τῆς ἀποτολμήσεως [illegible] τὰ ἐθνικὰ ὄνειρα καὶ τοὺς πόθους πέντε ὁλοκλήρων αἰώνων, καὶ ἐπέθεσαν διὰ τοιούτων τραγικῶν θυσιῶν καὶ αἵματος καὶ ἀγῶνος ὁλοκλήρου δεκαετηρίδος.

Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή

Ν. Ἀδαμίδης, Γ. Παπαβασιλείου, Ι. Πετζάλας, Ἰω. Βαφειάδης, Ἰω. Καραπάνος.

M. CAPELLANI
Ὁ γνωστὸς Γίγας τῆς Ἀμερικανικῆς ὀθόνης. Πρωταγωνιστεῖ εἰς τὸ μέγα Ἑλληνικὸν ἔργον
ΦΡΟΣΩ
ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ 21Ο
ΠΑΝΘΕΟΝ
THE AMERICAN FILM C^O

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΔΙΑΒΗΜΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΙΚΩΝ

ΔΙΕΤΥΠΩΘΗ ΑΠΛΩΣ ΕΥΧΗ ΝΑ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΘΗ Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΘΑΝΑΤΙΚΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Πληροφορούμεθα ὅτι ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τῆς Ἀγγλίας κ. Λίντλεϋ ἐπεδόθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν διακοίνωσις σχετικὴ μὲ τὰς ἀντιλήψεις τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς τιμωρίας τῶν ὑπευθύνων τῆς ἐθνικῆς καταστροφῆς. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐκφράζει ἁπλῶς τὴν ἰδέαν, ὅπως μὴ ἐκτελεσθῇ κατὰ τῶν ὑποδίκων ἡ θανατικὴ ποινή, ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελεν ἐκδοθῇ κατ' αὐτῶν τοιαύτη ἀπόφασις ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου.

Ἡ Κυβέρνησις, συνεννοηθεῖσα χθὲς μετὰ τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς, πρόκειται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ Ἀγγλικὸν διάβημα.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ; ΔΙΑ ΝΑ ΑΠΟΦΥΓΩΜΕΝ ΟΡΙΣΤΙΚΩΣ ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ;

Μεταξὺ ὡρισμένων πολιτικῶν κύκλων ἐπεκράτει τῆς τελευταίας ἡμέρας ἡ ἀντίληψις νὰ προταθῇ εἰς τὴν Ἐπαναστατικὴν Ἐπιτροπὴν ὅπως αἱ μέλλουσαι νὰ προκηρυχθοῦν ἐκλογαὶ γένουν οὐχὶ διὰ Συντακτικὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ἀλλὰ δι' Ἀναθεωρητικὴν Βουλήν. Οἱ κύκλοι αὐτοὶ δικαιολογοῦν τὰς ἀντιλήψεις των ταύτας μὲ τὸ ὅτι ἐπιβάλλεται ν' ἀποφύγωμεν ὁπωσδήποτε τὸ νὰ τεθῇ πολιτειακὸν ζήτημα κατὰ τὰς μελλοντικὰς ἐκλογὰς ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν, ὥστε νὰ μὴ παρασυρθῇ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ δώσῃ, παρὰ τὰς διαθέσεις του, πλειοψηφίαν, ἁπλῶς διότι δὲν θὰ ἤθελε πολιτικὴν μεταβολήν, εἰς πολιτικὰ στοιχεῖα ἀπέναντι τῶν ὁποίων δὲν εἶνε εὐμενῶς διατεθειμένοι οἱ Σύμμαχοι.

Ἡ λύσις ἐν τούτοις αὐτή, εἰς ἄλλους πολιτικοὺς κύκλους ἐκρίνετο ὡς ἀδύνατος, καθόσον παρίσταται ἀνάγκη ὅπως ἐκλεγῇ Συντακτικὴ Ἐθνοσυνέλευσις καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι πρέπει νὰ κυρώσῃ τὸ ἔργον τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς.

Συγχρόνως γίνεται λόγος περὶ ὁριστικῆς ἀναβολῆς τῶν ἐκλογῶν, διὰ νὰ ἐνεργηθοῦν αὗται μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς τελειωτικῆς εἰρήνης.

ΑΙ ΑΝΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ

Ἡ Ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τῶν ἐνόχων τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶς ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον της, στρεφομένη εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῶν διαπραχθέντων ὑπὸ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν.

Ἐκ τῆς πορείας τῶν ἀνακρίσεων προκύπτουν στοιχεῖα ἐπιβαρύνοντα ὡρισμένα πρόσωπα, τῶν ὁποίων θὰ διαταχθῇ ἡ σύλληψις.

Καθ' ἃ πληροφορούμεθα, ὁ συλληφθεὶς ὑποστράτηγος κ. Πάλλης κατηγορεῖται ὡς ὑπεύθυνος τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶς, καθὸ ἐπιτελάρχης τοῦ κ. Παπούλα, θέλει δὲ παραπεμφθῇ μετὰ τῶν ἄλλων τῆς δευτέρας σειρᾶς τῶν κατηγορουμένων εἰς δίκην ἐνώπιον τοῦ ἐκτάκτου Στρατοδικείου.

ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ Ο ΙΩ. ΡΑΛΛΗΣ

Χθὲς κατόπιν ἐντάλματος τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς συνελήφθη ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Ἀστυνομίας καὶ ὁ πρώην ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Ι. Ράλλης μεταφερθεὶς εἰς τὰς φυλακὰς Ἀβέρωφ.

Ἐπίσης κατόπιν διαταγῆς τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς συνελήφθη καὶ κρατεῖται προσωρινῶς εἰς τὸ Β' Τμῆμα Καταδιώξεως ὁ πρώην διευθυντὴς τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Σπετσιώτης.

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς ἀστυνομίας, ὁ κ. Σπετσιώτης κατηγορεῖται ὅτι ἐπεχείρησε δι' ἐνεργειῶν του νὰ ἐξεγείρῃ τὰ Ναυτικὰ Σωματεῖα κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ συνταγματάρχης κ. Καλογερᾶς ἐξήτασε χθὲς τὸν συντάκτην τῆς «Πρωτευούσης» κ. Βενιζέλον Ζερβέαν.

Ὁ κ. Καλογερᾶς ἀσχολεῖται ἤδη περὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν διὰ τοῦ Τύπου γενομένων ἀδικημάτων.

ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤ. ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΝ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ παρετηρήθη ὅτι πολλαὶ κυρίαι εὑρίσκονται ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ εἰς διάφορα θεωρεῖα, καταργοῦνται τὰ Θεωρεῖα Κυριῶν ὡς τοιαῦτα.

Πᾶς ἔχων εἰσιτήριον δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὰ θεωρεῖα ταῦτα.

Ἀθῆναι τῇ 2α Νοεμβρίου 1922.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Ὀθωναῖος [Ὑποστράτηγος]

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Εἰς τὸν κατάλογον τινῶν ἐκ τῶν λαβόντων ἀποζημιώσεις διὰ τὰς σκηνὰς τοῦ Ἰουλίου 1920, τὸν δοθέντα πρὸς δημοσίευσιν ὑπὸ τοῦ Γραφείου Τύπου Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς φέρεται καὶ ὁ κ. Τηλ. Κοντὸς ὡς λαβὼν 18.000 δραχμάς. Κατόπιν ἐξετάσεως ἐξηκριβώθη ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἑξῆς. Ὁ κ. Κοντὸς ἔλαβε πράγματι 18.000 δραχμὰς παρὰ τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' οὐχὶ ὡς παθών. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως εἰς τὸν Γ. Στεφάνου, ὅστις ἐξεχώρησε τοῦτο εἰς τὸν δικηγόρον του κ. Τηλ. Κοντόν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς.)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΖΑΪΜΗΝ ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΠΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΛΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΑΝΑΧΩΡΕΙ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

ΠΛΗΡΗΣ ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜΠΟΛΙΣΚΥ ΕΝ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΩ ΚΑΙ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΩ

Ὁ κ. Ζαΐμης συνηντήθη χθὲς μετὰ τῶν κ. κ. Διαμαντίδου καὶ Δεμερτζῆ.

Καθ' ἃ ἀνεκοινώθη, ὁ κ. Ζαΐμης δὲν κατέληξεν ἀκόμη εἰς συμπέρασμα ἐκ τῆς μελέτης τῆς καταστάσεως. Ἐπειδὴ ἡ ἐκκρεμότης παρατείνεται καὶ τείνει νὰ χρονίσῃ, φαίνεται ὅτι θὰ γίνουν καταλλήλως ὑποδείξεις εἰς τὸν κ. Ζαΐμην ὅπως ἀπαντήσῃ συντόμως ἐὰν πρόκειται νὰ σχηματίσῃ κυβέρνησιν ἢ ὄχι.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΙ

Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Κροκιδᾶς ἐδέχθη χθὲς τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν οἰκίαν του εἰς συνεργασίαν τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Πολίτην.

Μετὰ μακρὰν συνεργασίαν οἱ κ. κ. Κροκιδᾶς καὶ Πολίτης μετέβησαν εἰς τὴν Ἐπαναστατικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ συνειργάσθησαν μετὰ τῶν μελῶν της.

Ἐκ τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς οἱ κ. κ. Κροκιδᾶς καὶ Πολίτης μετέβησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅπου ἐξηκολούθησαν συνεργαζόμενοι.

Αἱ ἐπανειλημμέναι αὗται συσκέψεις τῶν κ. κ. Κροκιδᾶ καὶ Πολίτη δὲν ἦσαν ἄσχετοι μὲ τὴν παρατεινομένην ἐκκρεμότητα τῆς ὑπουργικῆς κρίσεως, τῆς ὁποίας ὁ ταχύτερος τερματισμὸς κρίνεται παρ' ὅλων ἀπαραίτητος.

Ὁ κ. Πολίτης ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ ἐκ Καλλιπόλεως τηλεγραφήματα περὶ τῆς παραδόσεως τῆς διοικήσεως τῆς χερσονήσου εἰς τὰς Συμμαχικὰς ἀρχάς.

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΛΩΖΑΝΗΝ

Κατὰ πληροφορίας ἐκ Παρισίων, ὁ κ. Βενιζέλος ἀναχωρεῖ τὴν Κυριακὴν εἰς Λωζάνην μετὰ τοῦ κ. Κακλαμάνου, ὅστις ἀναμένεται εἰς Παρισίους τὸ προσεχὲς Σάββατον.

Ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας κ. Μοντάνια, ὅστις διωρίσθη μέλος τῆς Ἰταλικῆς ἀντιπροσωπείας ἐν τῇ συνδιασκέψει τῆς Λωζάνης, ἀναχωρεῖ αὔριον εἰς Ἰταλίαν διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «Γκράτς».

Ὁ κ. Μοντάνια ἐπεσκέφθη χθὲς τὴν πρωίαν καὶ τὴν ἑσπέραν τὸν κ. Πολίτην. Κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ἔργου τῆς Συνδιασκέψεως καὶ ὁ κ. Πρεσβευτὴς ἔλαβε γνῶσιν τῶν Ἑλληνικῶν ἀντιλήψεων.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΘΑΝΑΤΩΝΟΥΝ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Μερσίνης τὸ ἐκεῖ Στρατοδικεῖον τῆς Ἀνεξαρτησίας κατεδίκασεν εἰς θάνατον 82 Ἀρμενίους καὶ 6 Ἕλληνας, ἐν οἷς καὶ τὸν διδάσκαλον Διαμαντόπουλον Φιλάρετον, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὁποίου εὑρέθη μία Ἑλληνικὴ σημαία.

Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΜΠΟΛΙΣΚΥ

Κατὰ πληροφορίας ἐκ Βουκουρεστίου καὶ Βελιγραδίου, ἡ ὑποδοχὴ ἡ γενομένη πρὸς τὸν Βούλγαρον πρωθυπουργὸν ἐκ μέρους τῶν δύο Κυβερνήσεων ὑπῆρξεν ἐνδεικτικῶς ψυχρά.

Πρὸς τὸν κ. Σταμπολίσκυ οὐδεμία ἐδόθη διαβεβαίωσις, τοὐναντίον δὲ ὑπὸ τοῦ Ρουμάνου πρωθυπουργοῦ ἐτονίσθη πρὸς αὐτὸν ἐντόνως ὅτι ἡ Βουλγαρία ὤφειλε νὰ εἶχεν ἐκτελέσει ἤδη τὴν συνθήκην τοῦ Νεϊγύ.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ συνέλθῃ χθές, ἀνεβλήθη διὰ σήμερον τὸ ἑσπέρας. Κατὰ τὸ Συμβούλιον θὰ διευθετηθῇ ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦ ἐξαγωγικοῦ συναλλάγματος.

Τὸ Διάταγμα περὶ τῶν ὑπαλλήλων καινοτισθὲν ἤδη καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πλὴν τοῦ κ. Καλλιγᾶ, ὅστις πρόκειται νὰ ὑπογράψῃ σήμερον.

ΟΙ ΚΕΜΑΛΙΚΟΙ ΑΠΕΦΑΣΙΣΑΝ ΝΑ ΔΟΛΟΦΟΝΗΣΟΥΝ ΤΟΝ ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ

ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΛΩΖΑΝΗΝ

Ἐλήφθη χθὲς τηλεγράφημα τοῦ ὑποπροξένου Βάρνης, διαβιβασθὲν διὰ τοῦ ἐν Σόφιᾳ Ἐπιτετραμμένου, μεταδίδοντος εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν πληροφορίαν ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῶν Κεμαλικῶν ἡ δολοφονία τοῦ Βενιζέλου καὶ τοῦ κ. Ζαχάρωφ ἐν Λωζάνῃ.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς δολοφονίας ταύτης ἀπεστάλησαν εἰς Λωζάνην ἐφωδιασμένοι μὲ Ἀλβανικὰ διαβατήρια οἱ Ἀρναοὺτ Χαμντῆ καὶ Ἀαμοὺτ Ἀναντὲφ, οἵτινες εἶχον χρησιμοποιηθῆ ὑπὸ τῶν Κεμαλικῶν πρὸς δολοφονίαν τῶν Ἀλῆ Κεμὰλ καὶ Ριζᾶ Τεφήκ.

Οἱ δύο οὗτοι Τουρκαλβανοὶ ἀνεμένοντο χθὲς νὰ διέλθουν ἐκ Βάρνης κατευθυνόμενοι εἰς Λωζάνην, ἐπιβαίνοντες τοῦ Ἰταλικοῦ τῆς γραμμῆς.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ

Μεταβολαί. Ἀνακαλεῖται εἰς τὴν ἐνέργειαν ὁ ὑποστράτηγος κ. Ριχ. Καραμαλίκης. Τίθενται εἰς ἀποστρατείαν ὁ στρατηγὸς κ. Β. Δούσμανης, ἀνώτερος γεν. ἀρχίατρος κ. Ἐμ. Εὐστρατιάδης, γεν. ἀρχίατρος κ. Γ. Τσεκούρας, οἱ συνταγ. κ. κ. Ε. Βερνάρδος, Κ. Δημαρᾶς προαγόμενος εἰς ὑποστράτηγον, Χαρ. Λούζης προαγ. εἰς ὑποστράτ., οἱ ἀντισυνταγ. τῆς διαχειρ. κ. κ. Β. Δημητρακόπουλος καὶ Γ. Ἀθανασιάδης, ὁ ἀρχίατρος κ. Λα. Ψυχούλης, ταγμ. πεζ. κ. Ι. Νικολόπουλος καὶ ἐπίλαρχος κ. Φ. Δανιήλ. Ἀνακαλεῖται εἰς τὴν ἐνέργειαν ὁ ταγμ. πεζ. κ. Κ. Ζορμπᾶς.

— **Ἀποστρατεῖαι εἰς τὴν χωροφυλακήν.** Τίθενται εἰς ἀποστρατείαν τῇ αἰτήσει των οἱ συνταγματάρχαι τῆς χωροφυλακῆς κ. κ. Στηριώτης, Λαμπρόπουλος, Πλαπούτας καὶ Λυκίσης καὶ οἱ ἀντισυνταγματάρχαι κ. κ. Λαμπίρης, Καρλάκος καὶ Γιαννουκάκος καὶ ὁ ταγματάρχης κ. Κοντρουβίδας. Τίθεται εἰς αὐτεπάγγελτον διαθεσιμότητα ὁ ταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς κ. Ι. Καλικάντζαρος.

— **Στρατιωτικοὶ ἀκόλουθοι.** Διὰ Βασ. Διατάγματος διορίζονται στρατιωτικοὶ ἀκόλουθοι τῆς ἐν Ρώμῃ πρεσβείας ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ κ. Ἀθ. Ταβουλάρης καὶ τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ πρεσβείας ὁ ἀντισυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ κ. Δημ. Μπότσαρης.

— **Εἰς τὴν ἀστυνομικὴν σχολήν.** Διεκηρύχθησαν αἱ διάφοροι στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ ὅπως χορηγήσουν τὸ ταχύτερον φύλλα ποινῶν εἰς τοὺς ὁπλίτας, οἵτινες ἐξελέγησαν ὅπως εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν ἀστυνομικὴν σχολὴν Κερκύρας. Οὗτοι δέον νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν σχολὴν μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου.

ΝΑΥΤΙΚΑ

Ἀπόλυσις βοηθητικῶν. Διὰ διαταγῆς τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἀπολύονται τῶν τάξεων τοῦ ναυτικοῦ οἱ ἐργάται θαλάσσης βοηθητικοὶ τῆς ὑπογραφῆς 1919β.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΝ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Πρὸς τὸν Ναύαρχον Κουντουριώτην ἀπεστάλησαν ἐξ Ἀμερικῆς αἱ κατωτέρω εἰσφοραί:

Κοινότης Tolendo, Ohio	Δολλάρ.	605.25
Ἑλλην. ὀρθόδ. κοινότης ἡ «Ἀποκάλυψις Ἰωάννου Θεολόγου» Wheeling, West Va	Δολλάρ.	800.—
Εἰσφοραὶ δι' «Ἐθν. Κήρυκος»	»	9.995.46
Λέων Πηγέας, Σικάγον (διὰ τῆς ἐφημ. «Ἑλ. Βῆμα»)	Δραχμαὶ	5.000.—

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΝΙΝΤΣΙΤΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ κ. ΠΟΛΙΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ

Ο κ. ΝΙΝΤΣΙΤΣ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΘΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ, 2 Νοεμβρίου. [Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας]. — Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Νίντσιτς προέβη κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς εἰς μακρὰς δηλώσεις ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Σερβίας.

Ὁ κ. Νίντσιτς ἀναφερόμενος εἰς τὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ ταξείδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Πολίτη ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἕλληνος ὑπουργοῦ παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ὑπευθύνους κυβερνήτας ν' ἀνταλλάξουν γνώμας ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς δημιουργηθείσης διὰ τῆς νίκης τῶν Τούρκων. Κατελήξαμεν εἰς συμφωνίαν ἐπὶ ὡρισμένων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐνδιαφέρουν ἰδιαιτέρως. Ἀπεδώσαμεν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα. Αἱ διαπραγματεύσεις αἱ ἀποσκοποῦσαι τὴν σύναψιν ἐμπορικῆς συνθήκης, θ' ἀρχίσουν λίαν προσεχῶς καὶ θὰ κυρωθῇ συντομώτατα ἡ σύμβασις περὶ ἐλευθέρας ζώνης Θεσσαλονίκης τοῦ 1914, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὁποίας τμῆμα τοῦ λιμένος τῆς Θεσσαλονίκης θ' ἀνήκῃ εἰς τὴν Σερβίαν ἀπὸ ἀπόψεως τελωνειακῆς καὶ διοικητικῆς.

Ἐπίσης συνήφθησαν εἰδικαὶ συμβάσεις καθορίζουσαι τὰς σιδηροδρομικὰς συγκοινωνίας καὶ τὴν ἀμοιβαίαν προστασίαν τῶν ὑπηκόων».

Ἡ ἐφημερὶς «Πολίτικα» ἀναγγέλλει ὅτι ὁ κ. Νίντσιτς θὰ συναντηθῇ πρὸ τῆς διασκέψεως τῆς Λωζάνης μετὰ τῶν κ. κ. Βενιζέλου καὶ Μουσολίνι.

Ἡ ἰδία ἐφημερὶς γράφει ὅτι ὁ κ. Νίντσιτς θὰ συναντηθῇ ἐπίσης μετ' ἀντιπροσώπων τῶν Σοβιέτ, οἱ ὁποῖοι ἐπεζήτησαν συνάντησιν.

Ἡ Σερβικὴ ἀντιπροσωπεία διὰ τὴν Διάσκεψιν ἀναχωρεῖ αὔριον διὰ τοῦ ἐξπρὲς καὶ θὰ συνταξειδεύσῃ μετὰ τοῦ Ἕλληνος ὑπουργοῦ κ. Διομήδους διερχομένου ἐκ Βελιγραδίου.

ΚΥΡΟΥΤΑΙ Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΖΩΝΗΣ

Ἐντὸς τῆς ἡμέρας ὑπογράφεται Νομοθετικὸν Διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἡ κατὰ τὸ 1914 καταρτισθεῖσα σύμβασις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Σερβίας περὶ ἐλευθερίας ζώνης ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος δὲ πρόκειται νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Θεσσαλονίκην ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κ. Κοφινᾶς, ἵνα ἐπιμεληθῇ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως.

Πληροφορούμεθα ἐπίσης ὅτι κυρουμένης τῆς συμβάσεως ταύτης, θὰ ἀρχίσουν διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν Ἑλληνοσερβικῆς ἐμπορικῆς συμφωνίας.

Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΛΛΙΠΟΛΕΩΣ

Μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου ἅπασα ἡ Θρᾳκικὴ χερσόνησος (Καλλίπολις) κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν Μουδανιῶν πρέπει νὰ ἔχῃ ἐκκενωθῆ. Ὁ πληθυσμὸς τῆς χερσονήσου ἀνερχόμενος εἰς 30.000 ἄτομα, ὧν 5.000 εἶνε Μικρασιᾶται, συναντᾷ δυσχερείας ὅπως ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν λόγῳ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς ἐλλείψεως πλοίων. Μέχρι τοῦδε ἀπεστάλησαν 10 πλοῖα, χθὲς δὲ ἀπέπλευσε καὶ τὸ πλωτὸν νοσοκομεῖον «Κωνσταντινούπολις», ἐφ' ἧς ἐπιβαίνουν οἱ τέως Θρᾷκες πληρεξούσιοι κ. κ. Χρυσοβέργης, Φίλανδρος καὶ Μπακάλμπασης, διορισθέντες ἐπόπται ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Θρᾳκικῆς χερσονήσου.

Ὁ κ. Χρυσοβέργης συνειργάσθη χθὲς μετὰ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, ὅστις τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ παρασχεθῇ πᾶν μέσον διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ πληθυσμοῦ, ὅστις θὰ μεταφερθῇ εἰς Καβάλλαν καὶ Δεδεαγάτς. Οἱ κάτοικοι τῆς χερσονήσου ζημιοῦνται τρομακτικῶς, καθότι εἶχον σπείρει πάσας τὰς γαίας αὐτῶν.

ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΠΛΑΣΤΩΝ ΤΣΕΚ

Ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς καταδιώξεως ἀνεκαλύφθη χθὲς νέα σπεῖρα ἀπατεώνων ἥτις ἐξέδιδε πλαστὰ Ἑλληνικὰ καὶ Γαλλικὰ τσέκ.

Ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐν λόγῳ σπείρας συνελήφθη ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς Γιαννακόπουλος, γνωστὸς εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Πάνθεον ὡς εἷς ἐκ τῶν διασημοτέρων ἀπατεώνων.

Τὰ ἐκδοθέντα τσὲκ ἐτίθεντο εἰς κυκλοφορίαν εἰς τὸ Χρηματιστήριον διὰ διαφόρων χρηματομεσιτῶν, ἡ ἀξία δὲ αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς ἀρκετὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων.

Θύματα τῆς ἀνωτέρω σπείρας ἔπεσαν πλεῖστοι γνωστότατοι ἐν χρηματιστηριακῷ κύκλῳ τραπεζῖται.

Οἱ συλληφθέντες προχθὲς διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν πλαστῶν τσὲκ Ι. Καβάσιλας καὶ Χ. Κοτζιᾶς ἀφέθησαν μετὰ τὴν ἐξέτασίν των ἐλεύθεροι διότι ἐξηκριβώθη ὅτι ἦσαν καὶ οὗτοι θύματα, διατελοῦντες ἐν ἀγνοίᾳ τῆς πλαστότητος τῶν τσέκ.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΤΤΑΛΕΙΑΣ

Ἀφιχθεὶς χθὲς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁ πρόεδρος τῆς Ἀμερικανικῆς ἐπιτροπῆς διασώσεως προσφύγων Μ. Ἀσίας κ. Τζένιγγ ἐπεσκέφθη τὸν ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν κ. Παπαχρήστου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀνεκοίνωσε τὰς ἐντυπώσεις του περὶ τῆς καταστάσεως τῶν προσφύγων καὶ ὑπέδειξε τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς σωτηρίαν τῶν ἐξ Ἀτταλείας καὶ Μερσίνης προσφύγων.

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΝ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Ἐξηκολούθησε χθὲς τὴν ἑσπέραν εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον ἡ συζήτησις περὶ ἀναστολῆς τῆς δικαστικῆς ἰσοβιότητος. Ὡμίλησαν οἱ κ. κ. Χρηστόπουλος, Κατσαντώνης, Δουκάκης, Π. Ράλλης καὶ Τσιτσεκλῆς ταχθεὶς ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἀναστολῆς τῆς δικαστικῆς ἰσοβιότητος πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ Α. Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων.

Προκειμένου ὅμως ἀκολούθως νὰ τεθοῦν ὑπὸ ψηφοφορίαν αἱ ὑποβληθεῖσαι διάφοροι προτάσεις περὶ εὐρείας ἢ στενῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ δικαστικοῦ κλάδου ἢ τῆς ἀναβολῆς ταύτης, ὁ προεδρεύων κ. Σ. Γκίνης διέλυσεν αὐθαιρέτως τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν, διότι, κατὰ γενικὴν ἀντίληψιν, προέβλεπεν ὅτι ἡ πλειοψηφία εἶχε ταχθῇ ὑπὲρ τῆς ἐκκαθαρίσεως.

Κατόπιν τούτου ἡ πλειοψηφία τῶν παραστάντων δικηγόρων ἡ ταχθεῖσα πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Τσιτσεκλῆ συνέταξε καὶ ἐπέδωκε πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου τὸ ἑπόμενον ψήφισμα:

«Οἱ κάτωθι δικηγόροι, κατάπληκτοι πρὸ τῆς στάσεως τοῦ προέδρου κ. Σ. Γκίνη διακόψαντος αὐθαιρέτως τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν, ἐκφράζουσι κατ' αὐτοῦ μομφήν».

Ὁ Σύλλογος θὰ συνέλθῃ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ὅπως συζητήσῃ ἐπὶ τῆς μομφῆς καὶ ὅπως λάβῃ ἀποφάσεις ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως.

ΚΡΟΥΣΜΑ ΠΑΝΩΛΟΥΣ

Εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πολυκλείτου ἀριθ. 3 οἰκίαν ἐσημειώθη κροῦσμα πανώλους ἐπὶ τοῦ 30ετοῦς ξυλουργοῦ Κοροπούλου.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 2 Νοεμβρίου. [Ραδιογράφημα]. — *Τὸ ὑπόμνημα τοῦ Λόρδου Κῶρζον ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς Ἐγγὺς Ἀνατολῆς, τὸ περιέχον τὰ σημεῖα, ἐφ' ὧν ἡ Συμμαχικὴ πολιτικὴ δέον νὰ ἐναρμονισθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Διασκέψεως τῆς Λωζάνης, ἐπεδόθη ὑπὸ τοῦ Λόρδου Χέρντιτζ πρὸς τὸν κ. Πουανκαρὲ σήμερον.*

Γενικῶς ἐν Παρισίοις κρατεῖ ἡ γνώμη ὅτι ὁ κ. Πουανκαρὲ οὐδόλως θὰ συναντήσῃ δυσκολίας εἰς τὸ νὰ ἀποδεχθῇ τὰς Ἀγγλικὰς ἀπόψεις. Ἂν πράγματι συμβῇ τοῦτο, τότε ὁ Λόρδος Κῶρζον θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ διὰ τὴν Λωζάνην ταξείδιόν του περὶ τὰ τέλη τῆς ἑβδομάδος διὰ τῶν Παρισίων ὅπου θὰ συναντήσῃ τὸν Γάλλον Πρωθυπουργόν.

Οἱ «Τάϊμς» εἰς τὸ σημερινὸν κύριον αὐτῶν ἄρθρον παρατηροῦν ὅτι ἡ τελευταία ἀνταλλαγὴ γνωμῶν μεταξὺ Παρισίων καὶ Λονδίνου ἔσχεν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα καὶ προσθέτει ὅτι συγκεκριμέναι διαβεβαιώσεις ἐδόθησαν περὶ τοῦ ὅτι ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις εἶνε ἑτοίμη νὰ ἀσκήσῃ βίαν ἐν περιπτώσει ἀποπείρας τῶν Τούρκων ὅπως παραβιάσουν τὸ πρωτόκολλον τῶν Μουδανιῶν.

Ἡ στάσις τῆς Ἰταλίας — ἐξακολουθοῦν — ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου εἶνε ἐπίσης καθωρισμένη.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἰσμὲτ εἰς Παρισίους, ὁ ἐκεῖ διπλωματικὸς συνεργάτης τῶν «Ἡμερησίων Νέων» βεβαιοῖ, ὅτι ὁ κ. Πουανκαρὲ ἀφῆκε νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι θὰ ἐθεώρει τοὐλάχιστον ὡς ἀπρεπὲς τὸ νὰ προέλθῃ εἰς οἱασδήποτε φύσεως διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Ἰσμὲτ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Διασκέψεως τῆς Λωζάνης.

ΠΑΡΕΔΟΘΗ ΤΟ ΤΣΑΝΑΚ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 2 Νοεμβρίου. [Ραδιογράφημα]. — Κατ' εἰδήσεις ἐκ Παρισίων, οἱ Σύμμαχοι παρέδωσαν τὸ Τσανὰκ εἰς τὴν Τουρκίαν, θὰ παραδώσουν δὲ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν τὴν Ἀδριανούπολιν.

Η ΕΞΕΛΕΓΞΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΑΡΙΩΝ

Μᾶς παρέχεται ἡ πληροφορία ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως ὅτι κατὰ διαταγὴν τῆς ὑπηρεσίας τῆς περιθάλψεως προσφύγων Ἀθηνῶν καὶ πρὸς ἐνέργειαν σχετικοῦ ἐλέγχου περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν ἐκδοθέντων βιβλιαρίων παροχῆς προσφυγικοῦ ἐπιδόματος, διετάχθησαν οἱ ὑπάλληλοι ὑπηρεσίας ἐλέγχου, οἵτινες καὶ ἐφωδιάσθησαν μὲ πιστοποιητικὸν ταυτότητος, ὅπως συλλέξωσι τὰ βιβλιάρια τῶν προσφύγων τῶν ἐγκατασταθέντων εἰς τοὺς διαφόρους προσφυγικοὺς καταυλισμοὺς πρὸς ἐξέλεγξιν.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἡ ὑπηρεσία θέλει προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν σχετικῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς ἐπὶ τόπου τοῦ προσφυγικοῦ ἐπιδόματος τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε διπλάσιον τοῦ κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον παρασχεθέντος, καὶ τοῦτο διότι θὰ παύσῃ ἡ ἐφεξῆς παροχὴ ἄρτου εἰς τοὺς πρόσφυγας.

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐπιδόματος τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τοὺς πρόσφυγας ἤρξατο ἀπὸ προχθές.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

Πληροφορούμεθα ὅτι διορίζεται Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης ὁ κ. Παπαδόπουλος, πρώην ὑπάλληλος παρὰ τῇ Ἁρμοστείᾳ Σμύρνης.

Ἐπίσης ἐνεκρίθη ἡ τοποθέτησις ὡς Νομαρχῶν Κρήτης τῶν κ. κ. Παπαμιχελάκη καὶ Παπαδάκη, τοὺς ὁποίους θὰ τοποθετήσῃ ὁ Γενικὸς Διοικητής.

5η ΠΡΩΙΝΗ

ΠΡΟΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ

ΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΑΞΙΩΣΕΙΣ

Η ΓΑΛΛΙΑ ΖΗΤΕΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΡΩΜΗ, 2 Νοεμβρίου. [Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας]. — Τὴν Κυριακὴν θὰ συναντηθοῦν ἐν Παρισίοις οἱ κ. κ. Κῶρζον, Πουανκαρὲ καὶ Μουσσολίνι, ἵνα συμφωνήσουν ἐπὶ τῆς ὑπομνήσεως τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ζητούσης ὅπως μείνουν σεβασταὶ αἱ συμφωνίαι τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἐπιμείνουν οἱ Σύμμαχοι ἐπὶ τῆς παροχῆς ἐγγυήσεων ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τῶν Διομολογήσεων καὶ τοῦ ἤδη ἀσκουμένου ἐλέγχου ἐπὶ τῆς Τουρκικῆς Ἀστυνομίας καὶ Δικαιοσύνης.

Ἐπίσης ἡ Ἀγγλικὴ ἀνακοίνωσις ἀξιοῖ ἀπόλυτον τὴν ἐλευθερίαν τῶν Στενῶν καὶ καταλήγουσα ἀπειλεῖ ὅτι οἱ ὅροι οὗτοι ὀφείλουν νὰ ἐπιβληθοῦν εἰς τοὺς Τούρκους, ἔστω καὶ διὰ τῆς βίας.

Οἱ Ἀγγλικοὶ κύκλοι πληροφοροῦνται ὅτι ἡ Γαλλία εἰς ἀντάλλαγμα τῶν αἰτήσεων τούτων ζητεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ πλήρη τὴν Βρεττανικὴν ἀλληλεγγύην ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Γερμανικῶν ἐπανορθώσεων.

Η ΑΓΓΛΙΑ ΘΑ ΜΕΙΝΗ ΕΝ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΙ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 2 Νοεμβρίου. [Τηλεγράφημα]. — *Ὁ ἐν Λονδίνῳ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Μικροῦ Παρισινοῦ» πληροφορεῖται ὅτι οἱ Ἄγγλοι στρατιωτικοὶ ἐμπειρογνώμονες φρονοῦσιν ὅτι εἶνε δυνατὴ ἡ ὑπεράσπισις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐναντίον ἐνδεχομένης Κεμαλικῆς δράσεως, ἡ δὲ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις εἶνε ἀποφασισμένη νὰ παραμείνῃ ἐν Κων)πόλει ὁτιδήποτε καὶ ἂν συμβῇ.*

ΕΧΕΙΡΟΤΕΡΕΥΣΕΝ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΙ

ΡΩΜΗ, 2 Νοεμβρίου. [Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας]. — *Ἡ κατάστασις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐχειροτέρευσεν. Οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ ἐν γένει οἱ χριστιανοὶ ἀναχωροῦν ἀθρόοι.*

Ο ΙΣΜΕΤ ΘΡΑΣΥΤΑΤΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ

ΡΩΜΗ, 2 Νοεμβρίου. [Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας]. — *Τηλεγραφοῦν ἐκ Λωζάνης ὅτι ὁ Τοῦρκος ἀντιπρόσωπος Ἰσμὲτ πασᾶς εἰς νέας του δηλώσεις ἐφάνη θρασύτατος. Κατηγόρησε τοὺς Συμμάχους ἐπὶ ἀγενείᾳ καὶ διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς ἐπικειμένης συγκλήσεως χωριστῆς Συμμαχικῆς Διασκέψεως πρὸ τοῦ Συνεδρίου τῆς εἰρήνης.*

Συμπεραίνων ὁ Ἰσμὲτ πασᾶς ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Τουρκία εἶνε ἑτοίμη νὰ συζητήσῃ, ἀλλὰ θ' ἀποκρούσῃ οἱανδήποτε ἐπιβολὴν ὅρων εἰς αὐτήν.

ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΑΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΩΖΑΝΗΝ

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 2 Νοεμβρίου. [Ραδιογράφημα]. — Κατ' εἰδήσεις ἐξ Οὐασιγκτῶνος, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι θὰ ἀποστείλουν εἰς Λωζάνην παρατηρητὴν τὸν ἐν Ρώμῃ πρεσβευτὴν κ. Τσάϊλντ, τὸν ἐν Γενεύῃ Πρόξενον κ. Γκρου καὶ τὸν Ναύαρχον Μπρίστολ, ὅστις θὰ διαταχθῇ συντόμως νὰ μεταβῇ ἐκεῖ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΙΣ ΛΩΖΑΝΗΝ

ΡΩΜΗ, 2 Νοεμβρίου. [Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας]. — Ἡ Ἑλληνικὴ ἀποστολὴ ἔφθασεν εἰς Λωζάνην καὶ κατέλυσεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Μπὸν Ριβάζ».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ο ΠΑΝΙΚΟΣ

(Τοῦ μονίμου συνεργάτου μας)

Ἡ κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας σημειωθεῖσα ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ ραγδαία ἀνατίμησις τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος παρουσιάζει φαινόμενον ἄξιον πάσης προσοχῆς. Τὰ αἴτια τοῦ φαινομένου τούτου εἶνε διττά. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ δυσχερὴς οἰκονομικὴ θέσις τοῦ Κράτους, ἡ ὁποία προεκάλεσε ποιάν τινα ζήτησιν ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ἐκ μέρους τοῦ Κράτους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ δυσπιστία, ἡ ὁποία ἐγεννήθη εἰς τὸ πολὺ κοινὸν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν δραχμήν. Ἡ δὲ τοιαύτη δυσπιστία, ἐξελιχθεῖσα ἀδικαιολογήτως εἰς πανικόν, ἀπετέλεσε τὸν κύριον παράγοντα τῆς ὑπερτιμήσεως τῆς λίρας ἐν σχέσει πρὸς τὴν δραχμήν.

Εὐθὺς μόλις τὸ Κράτος ἐζήτησε ποσόν τι λιρῶν εἰς τὴν ἀγοράν, ἀμέσως ὅλοι οἱ Ἕλληνες κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ καὶ σπεύδουν ὅσας οἰκονομίας ἔχουν εἰς δραχμὰς νὰ τὰς ἐνδύσουν εἰς λίρας χάριν ἐσχάτης ἀσφαλείας. Τοῦτο εἶνε ἐν πολλῷ ἀδικαιολόγητον. Ἀντικειμενικὸν οἰκονομικὸν θετικὸν γεγονός, δικαιολογοῦν τὴν ραγδαίαν ὑποτίμησιν τῆς δραχμῆς, δὲν ὑπάρχει τὰς ἡμέρας αὐτάς. Ἑπομένως ὅλη αὐτὴ ἡ ὕψωσις τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ὀφείλεται εἰς κερδοσκοπικὴν προεξόφλησιν μελλόντων γεγονότων. Ὅσοι ὅμως ἀποδύονται ἐκ πανικοῦ εἰς τὴν ὑψωτικὴν αὐτὴν κερδοσκοπίαν ἂς μὴ λησμονοῦν ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει εἰς ἰδιωτικὰς χεῖρας ἄφθονον συνάλλαγμα, εἰς λίρας ἰδίᾳ καὶ εἰς δολλάρια. Μία δὲ εὐχάριστος εἴδησις, ἓν εὐοίωνον σύμπτωμα, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν ἀγορὰν συναλλάγματος πτῶσιν ραγδαίαν καὶ λίαν σημαντικάς. Ἂς μὴ λησμονῶμεν ὅτι τοῖς μέχρι τοῦδε μία ἐλπὶς μόνον ποιᾶς τινος βελτιώσεως τῶν πραγμάτων ἐνεφάνισεν εἰς τὴν ἀγορὰν τοσαύτην ποσότητα ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ὥστε ἐσημειώθη αἰφνιδίως ἀπότομος καὶ μεγάλη πτῶσις τοῦ συναλλάγματος. Τὸ πρῶτον, ὅταν κατὰ Δεκέμβριον παρελθόντος ἔτους διεδόθη ἡ πληροφορία τῆς συνάψεως δανείου ἐν Λονδίνῳ. Τὸ δεύτερον, ὅταν ἐρρίφθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν ἐφετεινὸν Σεπτέμβριον αἱ προκηρύξεις τῆς κηρύξεως ἐν Χίῳ τῆς στρατιωτικῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ τρίτον πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν, ὅταν ἀνεγράφη εἰς τὰς ἐφημερίδας ἡ πληροφορία τῆς παροχῆς πιστώσεως διὰ 10 μονον ἑκατομμύρια δολλαρίων ἐκ μέρους τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ τρὶς ἐπαναληφθὲν γεγονὸς τῆς ἀθρόας καὶ μεγάλης ἐμφανίσεως λιρῶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀποδεικνύει θετικώτατα ὅτι εἰς τὰς ἰδιωτικὰς χεῖρας ὑπάρχει ἀφθονία συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον ὅσον καὶ ἂν σπεύδει νὰ κρυβῇ σήμερον εἰς στιγμὰς πανικοῦ, εἶνε ἀπολύτως βέβαιον ὅτι μὲ τὴν παραμικροτέραν εὐμενῆ εἴδησιν θὰ ριφθῇ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ θὰ ἐπιφέρῃ σοβαρωτάτην πτῶσιν τῆς λίρας κατὰ δεκάδας ὁλοκλήρους δραχμῶν. Ὑπάρχουσι δὲ πολλαὶ πιθανότητες τοιούτων εὐχαρίστων γεγονότων καὶ πλούσιαι ἐλπίδες προσεχεστάτης εὐοιώνου οἰκονομικῆς καταστάσεως. Διὰ τοῦτο δὲ δὲν γνωρίζομεν τί δύναται νὰ ἐμφανισθῇ ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην. Καὶ συνεπῶς, κατ' ἐμὴν τοὐλάχιστον γνώμην, ἡ τοιαύτη ὑψωτικὴ κερδοσκοπία εἶνε ἀντικειμενικῶς ἀδικαιολόγητος, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι μέγιστα Ἑλληνικὰ κεφάλαια εἰς ὑγιὲς συνάλλαγμα παραμένουσιν ἀκόμη εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξ ἁπλῆς δυσπιστίας πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν κατάστασιν, ἀναμένοντα νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα εὐθὺς ὡς ὁ πανικὸς παρέλθῃ καὶ ἀποκατασταθῇ ὁμαλότης καταστάσεως. Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἕλξεως τῶν τοιούτων Ἑλληνικῶν κεφαλαίων χρησιμεύει οὐχὶ πανικὸς ἀλλὰ διατήρησις ἀκμαίου ἠθικοῦ καὶ πρὸ παντὸς ψυχραιμίας ἐν τῇ σκέψει. Ἂς προσέξουν ὅθεν οἱ κερδοσκόποι.

N. I. Μπακόπουλος

ΣΥΝΕΤΕΛΕΣΘΗ Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ

Ἀπὸ τῆς 9ης πρωϊνῆς τῆς χθὲς μέχρι τῆς 8ης ἑσπερινῆς διεξαχθεῖσα συνετελέσθη ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ β' δεκαπενθημέρου τοῦ Ὀκτωβρίου ἐπιπόνως ἕνεκα τοῦ μεγάλου ὄγκου τῶν παραδοθέντων καὶ παραληφθέντων τίτλων. Αἱ ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως προκύψασαι διαφοραὶ ἦσαν τεράστιαι, θέλουσι δὲ καταβληθῆ μέχρι τῆς 11ης π.μ. σήμερον, ἀφ' ἧς ὥρας θὰ ἐπαναληφθῶσιν αἱ συναλλαγαὶ μετρητοῖς καὶ ἐπὶ προθεσμίᾳ διὰ τὴν 15ην Νοεμβρίου.

Ἔξω τοῦ Χρηματιστηρίου πολλοὶ χρηματιζόμενοι, ἐπηρεαζόμενοι ἐκ τῆς ἀναπτυχθείσης ἐπὶ τῆς λίρας παιγνιομανίας, ἐπεδίωκον νὰ κερδοσκοπήσωσι καὶ ἐπὶ τῶν κινητῶν Ἀξιῶν, ἀλλ' οἱ χρηματισταὶ ἀπησχολημένοι μὲ τὴν ἐκκαθάρισιν δεν ἐγνώριζον τὰς πρὸς ἀγορὰν προσφερομένας τιμάς.

ΑΡΣΙΣ ΤΟΥ ΚΕΜΑΛΙΚΟΥ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ

Τὸ Δημόσιον χρέος τῆς Τουρκίας

ΠΕΡΑΝ, 1 Νοεμβρίου. [Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας]. — *Ἡ ἄρσις τοῦ Κεμαλικοῦ δασμολογίου ἐκ τῶν τελωνείων ἐπέφερεν ὕφεσιν εἰς τὴν κρίσιν. Ὁ συνωστισμὸς εἰς τὰ παντοπωλεῖα καὶ ἀρτοποιεῖα ἔπαυσεν. Εἰς τὸ Χρηματιστήριον ἡ κίνησις ζωηρὰ πάντοτε. Ἡ ἀστυνομία περιωρίσθη εἰς τὸ κλείσιμον τῆς λέσχης τοῦ συναλλάγματος. Οἱ κερδοσκοποῦντες ἀπειλοῦνται μὲ παραπομπὴν εἰς τὸ ἐν Νικομηδείᾳ δικαστήριον τῆς ἀνεξαρτησίας. Ἡ «Ρενὶν» συνιστᾷ ἠρεμίαν καὶ διαψεύδει τὴν διάδοσιν ὅτι θὰ κατασχεθοῦν αἱ καταθέσεις εἰς τὰς Τραπέζας.*

Κατηργήθησαν ὅλοι οἱ οἰκονομικοὶ νόμοι τῆς Κυβερνήσεως Τεφὶκ πασᾶ, καθὼς καὶ τὸ τελευταίως ὑπὸ τῶν Συμμάχων συστηθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐνοικίων. Ἡ ἀπαγόρευσις εἰσαγωγῆς εἰδῶν πολυτελείας θὰ ἐφαρμοσθῇ μετὰ ἕνα μῆνα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅσα εἴδη πολυτελείας ὑπάρχουν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ τελωνείου καὶ ὅσα φθάσουν ἐντὸς μηνὸς θὰ πληρώσουν 15πλάσιον δασμόν.

Περὶ τοῦ Δημ. Χρέους τῆς Τουρκίας ἡ «Βακὴτ» γράφει ὅτι εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Λωζάνης ἡ Τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία θὰ ζητήσῃ τὴν γενικὴν ἐκκαθάρισίν του καὶ ὄχι ὡς προβλέπει ἡ συνθήκη τῶν Σεβρῶν. Παρὰ τῆς Ἑλλάδος θὰ ζητηθῇ καὶ ἀποζημίωσις. Τουρκικὴ προσωπικότης ἐν σχέσει πρὸς τοῦτο ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

«Αἱ Δυνάμεις ἐν τῇ Συνθήκῃ τῶν Σεβρῶν ἐπέβαλον εἰς τὴν Τουρκίαν ἀπαιτήσεις τινὰς ἀτομικῶν ἀποζημιώσεων, ἀναβιβαζομένων εἰς 50 ἑκατομμύρια Ἀγγλικῶν λιρῶν. Ἂν τὰ μέλη τῆς Συνδιασκέψεως ἐνασκήσωσι κοινὴν πίεσιν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς νομίμους ἀπαιτήσεις τῆς Τουρκίας, θὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐκκαθάρισις τῆς καταστάσεως. Ἄλλως ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου θὰ δυσχερανθῇ ἡ ἀποκατάστασις τῆς εἰρήνης ἐν τῇ Ἐγγὺς Ἀνατολῇ».

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

3 Νοεμβρίου

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΞΕΝΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΑ	ΚΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ: Ἐξαγωγῆς πρὸ 10 Αὐγούστ.	ΚΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ: Ἐξαγωγῆς μετὰ 10 Αὐγ.
Λονδίνου	140.—	155.—
Παρισίων	2.12 3)8	2.35 1)8
Ν. Ὑόρκης	31.25 —	34.60 —
Ἑλβετίας	5.74 —	6.35 1)2
Ἰταλίας	1.51 1)4	1.67 1)2
Ἰσπανίας	4.77 1)4	5.28 1)2
Ὀλλανδίας	12.23 1)2	13.60 1)8
Σουηδίας	8.41 1)4	9.31 3)8
Βελγίου	1.97 3)8	2.18 1)2
Ρουμανίας	19 1)2	21 3)4
Γερμανίας	0.45	0.5
Αὐστρίας	0.00042	0.00046
Σόφιας	22 1)4	24 3)4
Τσεχοσλοβ.	99 1)4	109 3)4
Τουρκίας	14.80 —	16.40 —

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΞΕΝΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓ.		ΔΙΑΚΥΜ. ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ: ΑΝΩΤΑΤΗ	ΔΙΑΚΥΜ. ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ: ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ 2)11)22
Λ. Ἀγγλ. μετρ.		322.—	302.—	317.—
Δολλάριον	»	72.—	67.50	71.—
Φράγκον	»	4.95	4.50	4.85
Λιρέττα	»	3.37	3.10	3.35
Λ. Ἰ.	»	0.45 1)2	0.41	0.44 1)2
Μάρκον	»	0.15)8	0.11)4	0.11)4
Λ. Τουρκίας	»	34.—	32.50	34.50

Ὅλως ἐξαιρετικὴ ὑπῆρξε χθὲς ἡ κίνησις ἐπὶ τῶν ξένων συναλλαγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀνετιμήθησαν σοβαρῶς μετὰ πολλῶν διακυ-[illegible] μάνσεων. Ἡ Ἀγγλικὴ λίρα ἔκλεισεν τὴν ἑσπέραν ἐπὶ προθεσμίᾳ εἰς τὴν τιμὴν τῶν 338 δραχμῶν.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 2 Νοεμβρίου. [Ραδιογράφημα]. — *Συνάλλαγμα Λονδίνου 66.24, Βερολίνου 0,20, Νέας Ὑόρκης 14.95, Ἰσπανίας 222.59, Ὀλλανδίας 588, Ἰταλίας 68.40, Ἑλβετίας 275.*

[Ἀσύρματος Στ. Βορδὼ]

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 2 Νοεμβρίου. [Ραδιογράφημα]. — *Ἀγγλικὴ λίρα 335.68, Δολλάριον 7495, Ὀλλανδικὸν φιορίνιον 200.953, Γαλλικὸν φράγκον 491, Ἑλβετικὸν φράγκον 1367, Τσεχικὴ κορῶνα 238.*

[Ἀσύρματος Στ. Νάουεν]

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 2 Νοεμβρίου. [Ραδιογράφημα]. — *Παρισίων 66.95, Νέας Ὑόρκης 4.46,58, Γενεύης 24.34, Μιλάνου 106.34, Ἀμστελλοδάμου 11.395, Βερολίνου 32,500.*

[Ἀσύρμ. Στ. Χόρσεϋ]

ΤΑ ΔΑΝΕΙΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Λονδίνου πρὸς τὴν Ἰονικὴν Τράπεζαν, τὰ Δάνεια τοῦ 5 ο)ο 1914 (τῶν 500 ἑκατομμυρίων) ἀντετιμήθησαν προχθὲς εἰς τὸ ἐκεῖ Χρηματιστήριον μέχρι 26 λιρῶν, ὅπου καὶ ἔκλεισαν.

Ἀναλογία: 1 ὁμολογία τοῦ 5 ο)ο 1914 = 5.4 σελλήνια = 1612 δραχμάς, τῆς λίρας ὑπολογιζομένης πρὸς 310 δραχμάς.

ΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ

Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Ὀκτώβριον αἱ εἰσπράξεις τοῦ τελωνείου Πειραιῶς ἀνῆλθον εἰς δρ. 22.829.083 30 ο)ο, ἐνῷ κατὰ τὸν ἀντίστοιχον μῆνα παρελθόντος ἔτους αἱ εἰσπράξεις εἶχον ἀνέλθει εἰς δρ. 10.928.688 30 ο)ο. Συνεπῶς αἱ ἐφετειναὶ εἰσπράξεις παρουσιάζουν διαφορὰν ἐπὶ πλέον ἐκ δρ. 11.900.395.00.